

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA.

SZERKESZTŐ :

BEDŐ ALBERT,

ORSZÁGOS FŐERDŐMESTER.

FŐMUNKATÁRS :

HORVÁTH SÁNDOR.

HARMINCZHARMADIK ÉVFOLYAM.

I—XII. FÜZET.

1894.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 28-IK NAPJÁN.

Könyvárusoknak százalék nem adatik, valamint egyes füzetek sem adatnak el.

A lapnak legkésőbb minden hónap végéig a t. egyleti tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio“ teendő.

BUDAPEST, 1894.

„PÁTRIA“ IRODALMI VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVNYOMDÁJA

ÜLLŐI-ÚT 25. SZ. (KÖZTELEK).

Az „Erdészeti Lapok“ 1894-ediki évfolyamának tartalma.

I. Czikkek.

	Füz. Old.
Arató Gyula (<i>Sylvius</i>). Pausinger József (1829—1894)	V. 387
„ „ A községi erdőkhöz szükséges csemetekertekről	VI. 435
„ „ Az erdészlet és a népnevelés	VII. 593
„ „ Az erdőgazdaság szolgálata a mezőgazdaság javára	XI. 913
Bedő Albert. A fapiaczról I. 85; II. 163; III. 235; IV. 312; V. 415; VI. 538; VII. 641; IX. 812; X. 894; XI. 961	XII. 1085
Bartha Abel. Térképkészítés a mért elhajlási szögek érintői segélyével	IX. 755
Bodor Gyula. A fák magzó- és magtermő-kora	I. 33
Egerváry Gyula. Az új vadászati törvényjavaslatról	V. 364
Farbaki István és Herrmann Emil. A több pengével fűrészelő gépek munkabírása III. 179	IV. 269
Fekete Lajos. A nyél nélküli ferdejáratu átlaló	V. 361
Furherr János. A kőbánya-kezelésről	VII. 606
Gaul Károly. Az osztrák tartományok házi faipara	VII. 673
Kiss Ferencz. A fehér nyárfa	I. 1
Kleiszl Gyula. Erdei fenyő telepítés homoktalajon álló lomb- erdőkben	II. 136
Koller János. A selmeczi akadémia III. éves erdész hallgatói- nak idei tanulmányi kirándulása VIII. 683	IX. 755
Kozaracz József. Egy kőrisfa erdőről	XII. 1032
Krippel Móricz. A delejes déllő meghatározásáról	X. 848
Liebermann Leo. Az erdők befolyása az aszályra	X. 833
Márton Sándor. A községi erdősitésekhez szükséges cse- metekertekről	IX. 793

IV

M o l n á r Gyula. A rezgő nyárfa alkalmazása a gyufagyártásnál. (Francia eredeti után.)	Füz. Old.	III. 211
N a g y Károly. A lemergi kiállítás erdőgazdasági részéről		XII. 993
N a g y Vincze. A horvátországi erdészeti szakoktatásról és az ottani autonom szolgálati viszonyokról		V. 337
P a u s i n g e r József. A görgény-szt.-imrei parkban telepített külföldi fánemek tenyésztéséről		II. 117
P é c s Dezső. A mezőség kopárai befásításának kérdéséhez		VIII. 702
P é c h Kálmán. Erdei utak a kis kiterjedésű erdőbirtokokon		IV. 301
" " Az alátelepítés kérdéséhez. (Német eredeti után.)		X. 868
R a t k o v s z k y Károly. Az ültetés idejének befolyása a csemeték fejlődésére. (Német ered. után.)		VI. 444
" " Sarjadzásra képes pihenő gyökerek		X. 872
S a j ó Károly. Az erdők hatása		VI. 460
" " Az erdei és fekete fenyő rovar-ellenségeiről		XI. 940
S c h m i d l Soma. Visszapillantás az 1893. évi tölgykéreg-termelésre és kereskedésre		IV. 292
S z a l a y Imre. Négy napi vadászat az első oázisban, Fayum környékén		III. 217
S z é k e l y György. Új szerkezetű fűrészlap		XI. 932
Z a r e t z k y Pál. Vonalak redukálása tömeccserő segítségével		II. 140
" " Titkári jelentés		I. 12
* * * Az államerdőszet 1894. évi költségvetése		I. 40

II. Egyesületi közlemények.

Titkári jelentés az Orsz. Erd. Egyesület 1893. évi közgyűlésén	I. 12
Közgyűlés jegyzőkönyve (1893. XII. 17.-én)	I. 55
Választmányi ülés jegyzőkönyve (1894. I. 28.-án)	II. 145
" " " (1894. V. 16.-án)	V. 395
" " " (1894. VI. 26.-án)	VI. 477
Meghívó a közgyűlésre	VI. 540
Választmányi ülés jegyzőkönyve (1894. VIII. 31.-én)	VII. 643
Felhívás a „gr. Tisza Lajos“, „Wagner Károly“ és a „Magyar erdőtiszték árva leányait segélyező alapítvány“-ból kiosztandó segélyek ügyében	IX. 802
Választmányi ülés jegyzőkönyve (1894. X. 20.-án)	X. 875
Meghívó a közgyűlésre	X. 998
Választmányi ülés jegyzőkönyve (1894. XII. 7.-én)	XI. 970
	XII. 1037

III. Hivatalos közlemények, (felhívások, értesítések, tudósítás az erdészeti államvizsgákról és az erdőőri szakvizsgákról stb.)

	Füz. Old.
Felhívás a tavaszi erdészeti államvizsgák ügyében I. 88	II. 247
Jegyzőkönyv a millenniumi kiállítás „Erdészet és Vadaszat” (VII.) csoportjának üléseiről: 1893. XII. 18.-áról	I. 88
1894. IV. 31.-éről	V. 416
1894. V. 16.-áról	VI. 546
Felhívás az erdőbirtokosokhoz és erdőhatóságokhoz (az erdészet történelmi adatainak összegyűjtésében való segédkezés ügyében) ...	II. 166
Pályázat erdősítési jutalmakra ...	II. 161
„ erdészeti ösztöndíjakra ... V. 416	VI. 544
Felhívás az őszi erdészeti államvizsgák ügyében ... V. 417	VII. 647
Pályázat erdőőri szakiskolákba való felvételre ...	VI. 542
Felhívás az erdőbirtokosokhoz az államerdészet által ingyen kiosztandó csemeték ügyében ...	VII. 646
Felhívás az erdőőri szakvizsgák ügyében ...	VII. 647
Az 1894. évi erdősítési jutalmak kiosztása ...	XI. 971
Az erdészeti (tavaszi és őszi) államvizsga eredménye (<i>Sylvius</i>) ... VI. 409	XI. 964
Az erdőőri szakvizsgák eredménye (<i>Sylvius</i>) ...	XII. 1087
Felhívás (a legelő-erdők berendezését és használatát tárgyaló pályamunkák szerzőihez.) ...	XII. 1088

IV. Lapszemle.

A bükkfa alkalmazása építkezéseknél (Jankó S.) ...	I. 82
Mikor döntjük a fát? (Jankó S.) ...	I. 84
Fa adásvevési usance-ok a bécsi cs. kir. börzén (Jankó S.) II. 157; III. 237	IV. 310
A mykorhiza gombák befolyása az erdei fák táplálkozására (Fekete L.) ...	V. 403
A tömegszakozásról (Péché D.) ...	V. 407
A tenyészet megindulásának mesterséges elhalasztása tavaszi ültetésre szánt csemetéknél (Bund K.) ...	VI. 531
A törzsek számának hatása (Fekete L.) ...	VII. 620
Hogyan kerülnek a gyomok az erdőbe ...	VII. 622
Az áskáról (Péché D.) ...	VIII. 728
A tölgy és bükk elegyes tenyésztése (Bund K.) ...	IX. 807
Idegen tülevelűek neveléséről (Pausinger K.) ...	IX. 811

VI

	Füz. Old.
A harmtképződésről és annak mennyiségéről (Dohnányi P.) ...	X. 887
A lombtakarmány eltartásáról (Péché D.) ...	XI. 948
A napsugarak közvetlen ráhatása a fatörzsekre (Molnár Gy.)...	XI. 951
A lombfalevél, mint takarmány (Dohnányi P.) ...	XII. 1082

V. Vidéki levél.

Az akác-pajzstetűnek tömeges fellépése Tata környékén. — A május 16-i fagy. (Fogassy Gyula.)...	VI. 534
---	---------

VI. Vadászati tárcza.

II. József császár vadászati rendszabálya. (Közlí: Földes János)	VII. 624
Megjegyzések a vadászati törvényjavaslathoz ...	VII. 638
Az 1893-i vadászati idény a gödöllői udvari vadászterületen (Kallina Károly) ...	VIII. 731
Az ezredéves orsz. kiállítás vadászati osztályáról ...	X. 889
A kincstári erdők vadállománya ...	X. 892
Magyarország vadbehozatala és kivitele 1893-ban ...	X. 893
Magyarország 1892.-i vadlelövéséről ...	XI. 953
Magyarország vadlelövése 1884—1893. évekről ...	XII. 1080

VII. Különfélék.

A keményített fa (Fekete L.) ...	I. 105
Erdészetenél alkalmazottak jutaléka (Péché K.) ...	I. 106
1894. évi tavaszi magárjegyzékek (Péché K.) ...	I. 107
Lúcz fenyő tűk megvörösödése (Molnár Gy.)...	I. 108
A világ legrégebb növénygyűjteménye (Molnár Gy.) ...	I. 108
Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete (Arató Gy.) ...	II. 168
Köztelek estélyek (Arató Gy.) ...	II. 169
A taplóiparról (Küzdí Á.) ...	II. 170
Csehország erdőgazdasága 1893-ban (Ratkovszky K.) ...	III. 247
Szögek harmadrésének szerkesztése (Jankó S.) ...	III. 250

	Füz. Old.
Telefon az erdészet szolgálatában (Ercsényi B.)	III. 253
Magvak megvédelmezése madarak ellen (Molnár Gy.)	III. 253
Egy kaliforniai faóriás (Molnár Gy.)	III. 254
Sciadopitys verticillata (Molnár Gy.)	III. 254
Erdőirtás az Egyesült-Államokban (Molnár Gy.)	III. 254
Ezredéves kiállítás (Hiv.)	IV. 318
Erdei fenyő papirgyártásra (Péché D.)	IV. 320
Alpesi akklimatizáló kert (Péché D.)	IV. 321
Magas nyomású vízvezeték fából (Jankó S.)	IV. 322
Felhívás rovargyűjtésre (Kelecsényi K.)	IV. 323
Az orsz. erd. egyesület közgyűléséről előzetes értesítés	V. 421
Cserebogár rajzás (Ratkovszky K.)	V. 421
A phylloxera ellen (Péché D.)	V. 423
Az északamerikai fahasználatok (Péché D.)	V. 423
A cukorjuharról (Péché D.)	V. 423
Telefon az erdészet szolgálatában (Sylvius)	V. 424
Méter-mérték a fűrészárak termelésénél (Sylvius)	VI. 556
Botok készítésére alkalmas faanyagok kivitele érdekében (Sylvius)	VI. 557
A „Magyar Fakereskedő“ (Sylvius)	VI. 558
Bánya, melyből fát aknáznak (Molnár Gy.)	VI. 561
A franciaországi tölgykéregről (Molnár Gy.)	VI. 562
A „Vizsla parforce-idomítása“ (Sylvius)	VI. 563
Erdőt rongáló jégverés (Molnár Gy.)	VI. 565
Felhívás 10 éves találkozásra (Halász G.)	VII. 648
Ferde járatu átlaló javítása (Fekete L.)	VII. 648
Alapszabály-minta vidéki vadásztársulatok számára (Sylvius)	VII. 648
Faóriások az 1893. évi chicagói kiállításon (Fekete L.)	VII. 649
Fahéjból szappan (Fekete L.)	VII. 650
Az átlalók hibáinak gyakorlati jelentősége (Bund K.)	VII. 650
Három vagy négyélű horony-nyomó? (Bund K.)	VII. 652
Az oroszországi erdők használásáról (Molnár Gy.)	VIII. 738
Gőzeke az erdőgazdaságban (Molnár Gy.)	VIII. 739
A nyirfamag betegsége (Molnár Gy.)	VIII. 740
Szerkesztő-változása az „Öst. F. Z.“-nál	VIII. 741
A „Hazánk irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság“-ról (Arató Gy.)	IX. 815
Az <i>Ergates Faber</i> (Ratkovszky K.)	IX. 817
A krétás talaju Champagne fenyőültetési (Schmidt K.)	IX. 818
Az ákácza ismeretéhez (Péché D.)	IX. 823
Télen és nyáron döntött fa ismertetője (Pausinger K.)	IX. 825
Füztelepítés (Pausinger K.)	IX. 826
A káros rovarok irtása (Péché D.)	IX. 827
A bialoviczai bölényállomány (E.)	X. 899

VIII

	Füz. Old.
Az üregi nyul Ausztráliában (E.)	X. 901
Fűrészpor, mint téglanyag (Molnár Gy.).....	X. 902
A <i>Lasiocampa pini</i> tömeges fellépése a krétás talaju Cham- pagne-ban (Schmidt K.)	X. 903
Szelid hiuzkölykek. (Bíró J.)	XI. 973
A horvát-szlavonországi erdészeti egyesület f. évi közgyűlése. (Nagy Vincze.).....	XI. 973
Értesítés az új találmányu fűrészpenge bemutatására vonat- kozólag. (Székely Gy.)	XI. 977
Szikes talaj beültetése (Sylvius.)	XI. 977
Találmányok. (Péché K.)	XI. 982
A gyaluló fűrész. (Sylvius.)	XII. 1089
A orosz koronauradalmi erdők területének megnagyobbodása. (Balogh E.).....	XII. 1091
Változások az erdészeti szolgálat körében III. 255; IV. 322; VII. 654	X. 907
Névmagyarosítás	XI. 984
Halálozások I. 110; II. 173; III. 256; IV. 323. V. 429. VI. 567; VIII. 742; IX. 829.	X. 907
Szerkesztői üzenetek.....	X. 911
Sajtó hibák	XII. 1097

VIII. Erdészeti rendeletek tára.

73341/93. sz. földm. m. körrendelet. — „Az állami erdő- tiszték gyermekeinek nevelését segélyező alap havi naplóinak és a befolyt pénzösszegeknek felküldése ügyében.“	III. 259
2596/94. sz. keresk. m. körrendelet. — A telepengedélyhez nem kötött farakodó helyek és raktárak ügyében	III. 263
15784/94. sz. földm. m. körrendetet. — Az üzemtervi adatoknak törzskönyvi feljegyzése ügyében.	IV. 326
15529/94. sz. földm. m. körrendelet. — Az erdei vetőmagvak- nak gyorsárúként való szállításánál engedélyezett dij- kedvezmény ügyében	IV. 329
Felhívás az állami erdőtiszték gyermekeinek nevelését segélyező alapról kiosztandó segélyek ügyében	V. 431
Jegyzőkönyvek az állami erdőtiszték gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának:	
1893. XII. 2.-án tartott üléséről	III. 259
1894. III. 28.-án „ „	IV. 329

1894. VI. 16.-án tartott üléséről	Füz. Old.
1894. VII. 17.-én „ „	VII. 659
	VIII. 745

Melléletek.

Alapszabály tervezeti-minta vadásztársaságok alakításánál való felhasználásra	VII. 669
Térkép „Az erdők befolyása az aszályra” című czikkhez	X. 833
Magyarország 1892. évi vadlelövésének kimutatása	XI. 954

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.



Kiadó :
Az Országos Erdészeti Egyesület.

Szerkesztő :
Bedő Albert.

Megjelenik minden hónap 28-án.

Harminczharmadik évfolyam. I. füzet. 1894. január hónap.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak, 3 frt kedvezményi árért járathatják.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapestben, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. szám. II. emelet. —

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

A fehér nyárfa s annak jelentősége a homoki erdősítéseknel.

Irta: Kiss Ferencz m. kir. főerdész.

A homokterületek talajának lépten-nyomon változó tulajdonságai megkövetelik, hogy a beerdősítésnél kellő méltatásban részesüljenek. Sehol sincs az erdősítőnek keze annyira megkötve a fanemek megválasztását illetőleg, mint a homokvidék erdészének, mert a fanemek helytelen megválasztása hamar és nagyon megboszulja magát.

Hogy a sok változatban előforduló talaj követelményeinek az ültetendő fanemeket illetőleg megfelelhessünk, a homoki csemetekertekben a legkülönbözőbb fanemeket kell tenyésztenünk. A ki csak 10 kat. holdnyi homokterületet is sikeresen akar beültetni, annak a következő fanemek csemetéire, nevezetesen akác, tölgy, boglár, szil,

fehér és kanadai nyár, fekete fenyő, caspi fűz, tamariska, nyír és éger csemetékre egyaránt szüksége van.

Ma ugyan még olyan tapasztalati adataink, melyek bennünket az alföldi homokon utbaigazithatnának és a melyek elég hosszú időn át gyűjtetvén, megbízhatók is lennének, a felsorolt fanemek közül többre nézve még nem állnak rendelkezésünkre; ámde majd egy évtized alatt a királyhalmi erdőri szakiskola, valamint a szegedi m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt levő erdők kezelésének tényleges eredményei valamennyi fanemnek tenyésztését indokolttá fogják tenni. A nyárfásoknak, de különösen a fehér nyárfának tenyésztését nem a fiatal egyedek, hanem több évtizedet megért hatalmas törzsű és gazdag koronájú fák teszik majd jogosulttá. A lapályosabb, bár sovány talajból felnyuló magas, fehér nyárfa törzs és a silány erejű, száraz, heves buczkákban előforduló törpébb fehér nyárfa hirdetői lesznek továbbra is annak, hogy ők az őslakók a Tisza s Duna közti homokos erdőterületeken.

Ha megtekintjük alföldi „homoki őserdeinket” — olyan erdőt értve ezek alatt, hol mesterséges felujítás a mai nemzedék idejében nem történt — mindenütt megtaláljuk és pedig tulnyomó számban a fehér nyárfa, fiatal vagy idős, nagy vagy kicsi egyideit és ezek mellett, bár csak gyéren képviselve, a fekete (csomoros) nyárfát.

Ezeknek az, ugyneveztem, őserdőknek uralkodó fanemeiből biztosan következtethetünk arra, hogy a legrosszabb homoktalajoknak majdnem kizárólagos lakója hosszú időn át a fehér nyárfa volt; de ezt nem csak a még meglevő őserdők bizonyítják, hanem ezen fanemnek tulajdonságai is a mellett szólnak, mert az elemi csapások ellen saját erejéből legjobban tud védekezni. A régi erdők-

ben itt-ott előforduló fekete nyárfát a fajfentartás biztossága tekintetében messze tulszárnyalja. Mert a míg a fekete nyárfa természetes uton — az ember közbejötté nélkül — csak magról nevelhet egyedeket, addig a fehér nyárfa, mikor törzse már a végegyészeti felé indul, sekély, messzehaladó gyökereiről eredt száz és száz életképes egyedeket hagy maga után.

A fekete nyárfának magról való ujlása is oly feltételekhez van kötve, a melyek homoktalajon csak a leg-ritkábban fordulnak elő.

A fekete nyárfa magja május hó utolsó harmadában érik, épen akkor, a midőn már a homoktalaj téli nedveségét teljesen elveszítette s a napnak is hamar szárító melege van, úgy, hogy a lehulló pelyhes mag vagy száraz talajra hull s pelyhe által fentartva a talajt napokig nem is érinti, vagy ha közbejövő eső által a talajba némileg beveretik, begázoltatik vagy a szél által befuvatik is, a májusi nap melege a sekély homokréteget hamarjában kiszáritván, a mag ki sem csirázhatik, vagy ha igen, a kis csemete gyökere nem bír olyan gyorsan nőni, hogy, a homok felső rétegének kiszáradása előtt, egészen a nedvességet tartó homokrétegbe lenyúló gyökeret verhetne; ha pedig a maghullás után 8—10 napon belül eső nem esik, akkor a mag összeaszik s így csirázásra képtelenné válik.

Ha az anyanyárfa elég közel van valamely vizenyős, lapályos helyhez, akkor a magva eljuthat olyan helyre, a hol kikel, de jobb jövő itt sem vár a kis csemetére, mert a lapályos területek talajában rendszerint meglevő szikso a kis csemetét, mielőtt ez harmadik-negyedik levelét hozná, megöli.

A fehér nyárfa magva május hó második harmadában érik és hull, tehát körülbelül 10 nappal korábban, mint

a fekete nyáré. Ha a kis mag lapályos, vizenyős helyre hull, nemcsak gyorsan kikel, hanem megküzdve a kevésbé szikós talajjal is, már az első évben 35—45 *cm* magasságra is felnő; árkok fenekén, a melyekben egész nyáron át nincs víz, már sok olyan egyéves magról kelt fehér nyárfacsemetét találtam, melynek magassága az 50—60 *cm*-t elérte. A talaj iránt sokkal kevesebb igénye van neki, mint a fekete nyárfának.

A gyorsan növő fánemek közé tartozik; gyökérzete nem mély, különösen pedig, ha az altalaj kötöttebb, szikes homok, a mikor vezérgyökere igen hamar eldurványosodik, de annál messzebb terjedő és sok oldalgyökeret bocsát. Kissé kedvezőbb talajon fiatal korában 1—1·2 *m* hosszút is nő. Zárlatban vaskos, hengerded, szép törzseket alkot. 40—50 éves fehér nyárfák között nem ritka példány a 80—90 *cm* mellmagassági átmérő, 24—26 *m* magassággal.

Alkalmazhatósága, daczára gyors növekvésének, semmiben sem áll mögötte a többi nyárfának. Mint tűzifa, ép olyan keresett fánem, akár a kanadai vagy fekete nyár, sőt utóbbinál jobban kedvelik. Sima, görcs nélkül való törzse jobban hasad, mint a fekete nyárfáé s így feldolgozása is olcsóbb.

Már nagyobb méreténél fogva is, az erősebb méretű, kemény fában szegény alföldön vályuk készítésére nagyon keresett; nemkülönben a teknőcsinálók is igen szívesen feldolgozzák.

Tuskója és gyökere tüzerőre nézve úgy viszonylik a fekete nyárfáéhoz, mint 1 : 2-höz; mert a 30—40 éves, sőt idősebb fehér nyárfa tuskója még teljesen egészségesszokott lenni, ellenben a fekete nyárfáé, különösen ha sarjról eredt, már 25—30 éves korában nemcsak a gyökfőnél csupa korhadt, hanem az elágazó vastagabb, sőt az

5—10 *cm* vastag gyökerek is, a bélből kiindulva, korhadtak, úgy, hogy a tuskó és minden gyökér keresztmetszete egy-egy gyűrűt ábrázol, a melynek egészséges külső része úgy viszonylik az átmérőhöz, mint a fatörzs átmérője a kéreghez.

A fehér nyárfa gyökerének ugyszólván elpusztíthatlansága csakhamar meggyőzi a szemlélődőt, hogy e fanem fajfentartása főleg a gyökérzet ezen tulajdonságában birja erejét. A mit még az is igazol, hogy dugványról alig szaporítható s tuskó-sarjadzása majdnem semmi, holott gyökér-sarjadzási képessége kitünő; vetekedik az ákáczfáéval.

Ezen tulajdonságánál fogva a fehér nyár nemcsak fentartandó a homoki erdőkben, hanem jelenlegi számán túl menő szaporítása is nagyon kívánatos. Eltekintve attól, hogy lapályos, sovány kifuvások beerdősítésénél ez a fanem valóban nélkülözhetetlen, mennél nagyobb számban s mennél több helyen való megtelepítését az is ajánlja, hogy tenyésztésénél a mesterséges erdősítés költségei nem ismétlődnek, mert az egyszer megtelepített fehér nyárfa-erdő sarjadzás útján való felujítása biztosabb, másféle fanemnek még olyan költség árán foganatosított mesterséges megtelepítésénél is.

Talajjavító képessége nagyobb a többi nyárfajokénál, mert vastagabb levelei több tápanyagot tartalmaznak, mint fajrokonaiéi, lombozata pedig eléggé dus.

Felujítása a sarjeresztésre való ingerléssel, különösen az u. n. süritő árkok segélyével, s a felujított területeknek további ápolása akként történik, a miként ezt az Erd. L. 1892. évi V. és VI. füzetében „A Szeged vidéki homokterületek erdősítéséről“ czim alatt megjelent közleményemben már volt alkalmam részletesen leírhatni.

A természetes felujítás akként eszközlendő, hogy a

vágásra érett egyedeket a földből tuskóstól együtt kiirtjuk, a földben hagyva a karvastagságu, sőt a vastagabb gyökereket is; az anyafa alatt már meglévő sarjadékot, különösen ha az a legeltetéstől szenvedett, mélyen töre vágjuk. Oly hézagokon, a hol sarjadék csak nagyon gyéren vagy egyáltalán nem mutatkozik, nagyon jó szolgálatot tesznek a süritő árkok, a melyek egymástól 1·5—2 m távolságban párhuzamosan húzódnak. Az árkok szélessége 30 cm, mélysége 35 cm lehet. A süritő árkok által a messze elágazó gyökerek megsértetvén vagy a felszínhez közelebb hozatván, sarjadzásra ingereltetnek. A tuskók eltávolítása által keletkezett nagyobb gödrök, hogy az erdőben a járást-kelést ne akadályozzák, behuzatnak.

Az így kihasznált fehér nyárfaerdő már a kihasználást követő első év végén majdnem áthatolhatatlan sűrűségeket nevel. Az így keletkezett fiatalos a 2-ik évben felnyesendő és áterdölendő, a mi nemcsak hogy költség nélkül eszközölhető, sőt hasznot hajt, mert a könnyen termelhető fehér nyárfa-rözse a részes munkások által nagyon keresett. Az áterdölés, illetve ritkítás egypárszori ismétlése után az erdőt a természetre bízhatjuk; ápolást nem igényel.

Ellenségei a rovarvilágban elég számosak; ilyenek:

Saperda scalaris, *Saperda perforata*, *Saperda punctata*; ezen bogarak petéjüket a fiatalabb törzsek kérge alá rakják, a kifejlődő álcák a fatest külső részében élőködnek s a törzsön kidudorodásokat idéznek elő.

Dorytemus vorax álcája a him barkán élőködik.

Brephos puella, melynek hernyói sokaságuknál fogva a fehér nyárfa leveleit annyira lerágnak, hogy a meg-támadott fa gyér lombozatáról már messziről felismerhető.

Idiocerus confusus, zöldes barna színű, ugró lábacs-

kákkal ellátott bogár, a mely a szívókájával a levelek s zöld hajtások nedveiből táplálkozik.

Aspidiotus salicis a paizstetükhöz tartozik, testhossza 2 mm, szélessége 0·8 mm, magassága 0·2—0·3 mm. Alakja üres gömb-szelvényhez hasonlít, a melynek egyik vége tompitva van. A peterakást még ápril hó elején kezdi meg s május hó első napjaiban már kikelnek a kis paizstetük. A fiatalok az egy és két éves ágakon s a leveleken helyezkednek el, szívókájuk segélyével a fa nedveiből táplálkoznak. Egyes kisebb, szabadon álló fehér nyárfákat e rovar annyira ellep, hogy az egy és két éves hajtásoknak héja nem is látható az egymás mellé elhelyezkedett paizstetüktől. Számos 2—3 éves fehér nyárfácskát találtam, a melyek a rajtuk nagy számban élőködött paizstetüktől nyerték halálukat.

Előfordul a fehér nyárfán a paizstetüknek még két faja, a melyeknek életmódját és fejlődését most figyelem.

Fentebb elősorolt előnyös tulajdonságaira gondolva nem tudom indokát találni annak, hogy a fehér nyárfa szaktársaim részéről számos vidéken oly mostoha elbánásban részesül.

Alföldi homokerdeink közül nem egyet szemléltem már meg; azonban sehol sem találtam nyomára, hogy ezen fanemre a felujításnál kellő figyelem fordított volna, ha csak a természetes felujításnál is; annál kevésbé található nyoma annak, hogy a mesterséges telepítéssel kísérlet tétetett volna.

A kezelésem alatt lévő szegedi erdőkben, úgy a természetes, mint a mesterséges felujítással elért több évi eredmény felbátorít, hogy ezen fanemnek megfelelő helyeken való szaporítását, a meglévőknek pedig fentartását a legmelegebben ajánljam. — Megtelepítése, minthogy dug-

ványokról nem szaporítható, csak magvetés útján történhetik.

A fehér nyárfa már márczius hó utolsó harmadában kezd virágozni, még pedig először külön fákön az ágvégeken a him virágok fejlődnek ki. Midőn a barkás him virág már majdnem teljesen kifejlődött, s 8—10 *cm* hosszúságát elérte, a nővirág, mely a levelek hónaljából nő ki, még csak alig 2—3 *cm* hosszú. A megtermékenyítés még ápril hó első negyedében befejeződvén, a him virágok lehullanak. A nővirágok a termékenyítés után szintén gyors fejlődésnek indulnak, s május elejéig elérik a 8—19 *cm* hosszúságot. A mag kis hatos számú göbecs nagyságu és alakú kupacsokban, pehely között foglal helyet; egy kupacsban 8—10 szem szokott lenni; a kupacsok rövidke nyéllel ellátva helyezkednek el a barka tengelyén. A mag május hó első harmadában érik, a midőn a kupacs, a kis nyéllel ellenkező oldalon felpattanva, szétnyílik, mint a mák virágjának szirmait összetartó zöld husos kehely. Mikor a kinyílt kupacsban lévő pelyhes magvak a szabad meleg levegőre jutnak, a rajtuk lévő összezsugorodott pelyhek kiterjeszkednek s így a pelyhes magvak téríméje tetemesen növekedvén a kis kupacsból mintegy kidagadnak, sőt kilöketnek, s a szél szárnyán a szomszédos területekre mindenfelé elrepülnek.

A fehér nyárfa magvának szedéséhez, midőn valamelyik fán az első kinyílt kupacsot meglátjuk, azonnal hozzá kell látni, mert kivált a barkanyél tövéhez közelébb lévő kupacsok kinyílása igen gyorsan következik egymásután, úgy, hogy magszedésre alig egy pár nap áll rendelkezésünkre.

A magszedés szokás szerint úgy történik, hogy a termőfáról a mag-barkák ágastul együtt leszedetnek; egyik munkás a

fára felmászik, s a termésben legdusabb ágakat letördeli s ledobálja, a fa alatt lévő munkások a letört ágakról a barkákat azonnal leszedik és zsákokba rakják. Minthogy azonban az ágak letördelése egyfelől a fák megsebzésével és elcsufításával jár és másfelől így a szedés is eléggé drága: czélszerűbb az évi vágásokban néhány gazdag termésű fát kijelölni, s a midőn a mag a szedésre már alkalmas, levágtatni; a ledöntött fáról olcsóbban s könnyebben szedhetjük a barkát s a munkás sincs kitéve annak, hogy vigyázatlanságból esetleg nyakát szegje.

A leszedett barkákat zsákokban haza szállítjuk, s szellős száraz helyen, p. o. padláson 6—8 *cm* vastag rétegekben kiterítjük, s itt hagyjuk 24 óráig; egyszer azonban átforgatjuk, mert a réteg felső részén a barkák már 12 óra mulva kinyílnak, az alsó réteg pedig elkezdi melegedni, fűledni. A második napon már megkezdjük a magtisztítást, mi úgy történik, hogy a napszámosok meztelen lábakkal a vékonyabb rétegbe szétterített barkákat végig tapossák, mi közben a még ki nem nyílt kupacsok felpattannak, a kinyíllottakból pedig a mag kifordul; ezután a napszámos bele markol a megtaposott barkahalmazba s a kezébe vett barkákat addig morzsolja, míg a még ki nem taposott kupacsok is kinyílnak, vagy pedig a barka-nyélről le nem törnek. A kupacsok aztán sűrű rostába tétetnek, s kézzel addig morzsolgatnak a míg belőlük a mag ki nem hull. Midőn a mag hullása megszűnik, akkor a rostában szétmorzsolatlanul maradt kupacsokat szellős helyre tesszük, hogy megszikkadjanak. A husos kupacsok ugyanis a dörzsölés alatt nedvet bocsátanak magukból, a pelyhes magvak pedig a nedvességtől összecsomósodnak, a mi a maghullást megakadályozza.

Megszikkadás után a kupacsokat ismét a rostába tesszük

s előbbi módon kezeljük, a míg minden mag ki nem hull belőlük.

A magot azután szelelő rostán áthajtjuk s 3—5 *cm* vastag rétegben kiterítve egy vagy két napig hevertetjük.

A mag apró, igen világos sárga színű. A pár napig szabad levegőn állott, kissé összeaszott magból egy literben 1,000.000 mag van; vízben áztatva egy órán keresztül, visszanyeri rendes nagyságát; ilyen minőségű magból egy literbe 800,000 szem fér. Egy 30—35 éves ritka zárlatban vagy szabadon nőtt fáról teljes termés idején 10—15 liter tiszta magot lehet gyűjteni. — Közepes termés majd minden évben szokott lenni.

Egy liter kitisztított mag termelése 1 frt—1 frt 20 krba kerül.

A magot czélszerű a tisztítás után már 2—3 nap múlva elvetni; 8—10 napon túl azonban ne várjunk soha a vetéssel, mert a mag csirázási képessége tovább nem tart.

A magot a vetés előtt való este kutvizzel leöntjük, s a vízben hagyjuk $\frac{1}{2}$ —1 óráig; azután kiszedjük és 3—4 *cm* vastag rétegbe szétterítve reggelig hevertetjük.

Vastagabb rétegben a mag könnyen megfűlled.

A mag elvetésére és illetve a nyárfa-csemeték termesztésére lehetőleg üde talaju, azaz kissé lapályosabb fekvésű területet választunk; arra különösen ügyelni kell, hogy a talaj nagyon szikes ne legyen.

Üde talaju területet azért jó választani, mert ez az öntözés vizét nemcsak jobban magába veszi, de tovább is megtartja.

A talajt tavasszal 45—60 *cm* mélyen megforgattatjuk, gyökerektől és gyomoktól teljesen megtisztítatjuk, s ha sovány, akkor jól megtrágyáztatjuk. Az így előkészített

talajt ágyakra osztjuk, melyeknek szélessége $1\frac{1}{2}$ m-nél nagyobb ne legyen, mert nagyobb szélesség mellett az öntözés igen nehézkesé, sőt kivihetlenné válik. Az ágyak hosszában 5—6, egymástól 20 cm távolságra eső sort jelölünk ki, úgy, hogy a két szélső sor az ágy szélétől 10 cm-re essék. A hornyokat az előre kijelölt távolságokra 6—8 mm vastag zsinór segítségével állítjuk elő és pedig úgy, hogy a zsinórt az ágy felszínére kifeszítjük, s közepén felemelvén hirtelen visszapattantjuk. A visszapattant zsinór az ágy egész hosszán bevágódik a homokba, mire az első horony készen van. Így készül aztán egymás után a többi horony is.

A hornyokat azonban egyszerre csak egy ágyban készítjük el, mert csekély mélységüknél fogva gyenge szél által is könnyen betakarthatnak.

A vetésre előkészített magot most száraz homokkal — egy liter maghoz ugyanannyi homokot adván — össze keverjük (azért, hogy a vetésnél a mag ritkábban essék) s a hornyokba hintvén, ott kézzel berakjuk. A vetés után a magra legfeljebb 1 mm vastag réteg porrá tört marhatrágyát szitálunk; s azután az ágyást rózsával ellátott locsolóval jól megöntözzük, figyelemmel arra, hogy a víz vékonyabb sugarakban gyengén essék a homokra s a magról a takarót le ne mossa. A mag már a negyedik napon kezd kelni.

A locsolás, különösen, ha száraz, szeles, napos idő jár, a mag kikeléséig naponkint 4-szer ismétlendő; kelés után 7—10 napig naponkint 3-szor, azután egész szeptember közepéig napjában 2-szer.

A locsoló kutakat nem szabad nagyon szikes altalaju területen készíttetni, mert az ilyen kutból meritett víz is sok sziksót tartalmazván, a több évi locsolás következtében

csemetekertünk talaját is annyira elszikesítjük, hogy az csemete-nevelésre alkalmatlanná válik. Ha azonban kénytelenek vagyunk sziktartalmu vízzel locsolni, akkor elrontott talajunkat úgy hozzuk helyre, hogy csemetenevelésre használt területre 8—10 *cm* vastag, sziksótól teljesen mentes homokréteget terítünk s az odahordatott földet a forgatás alkalmával bekevertetjük.

A kis csemetéket védelmezni kell az áska és vakond ellen. Előbbi a nedvesen tartott trágyás területen nagyon otthonosan érzi magát s a sorok felturásával sok kárt okoz; nemkülönben a vakond is, meneteit ásva, sok csemetét pusztít el a föld alatt.

Kedvező évben a csemetéknek 20—25%-a még a vetés évében eléri a 60—70 *cm* magasságot; az ilyen nagy csemeték pedig erdősítésre már teljesen alkalmasak.

Az egyéves csemeték átiskolázása akként történik, hogy, ha nagyon sűrűn állanak egymás mellett az egyes sorokban, akkor mind kiszedetnek s átiskoláztatnak; ha ellenben az egyes sorok nem sűrűek, akkor minden második sor csemetéi iskoláztatnak, illetve ültettetnek át, a közbeeső sorok csemetéi pedig helybenhagyatnak.

Titkári jelentés.

Tisztelt közgyűlés! Midőn tiszteletteljes jelentésemet egyesületünk egyéves munkásságának eredményéről a következőkben előterjeszteni szerencsém van, mindenek előtt megemlítem, hogy az igazgató válaszmány összesen öt rendes ülésben foglalkozott a lefolyt évben azon fontosabb keblí és általánás érdekű ügyekkel, melyek az elnökség hatáskörén tulterjedve, az igazgató válaszmány elintézésére vártak.

Ezen ülésekben az igazgató választmány mindenekelőtt intézkedett, hogy a bővebb megfontolást kívánó kérdések mielőtt eldöntésre kerülnek, külön szakbizottságokban kellően előkészíttessenek; az ekként gondosan előkészített ügyekben pedig, valamint az elnökség által közvetlenül előterjesztett kérdésekben azután vagy véglegesen határozott, vagy olyan javaslatokban állapotodott meg, melyek felett most a t. közgyűlés lesz hivatva határozni.

Elintézetlenül csupán két ügy maradt a jövő évre vissza s ezek is olyanok voltak, melyek a f. hó 3-án tartott utolsó ülésen kerültek először a választmány elé s elintézés előtt szűkebb körű bizottságnak voltak kiadandók.

Az elintézését nyert kérdések nagy része keblü ügyeket érintett, melyekről később lesznek bátor jelentést tenni. Voltak azonban közöttük nagyobb fontosságú, országos érdekeket érintő kérdések is, melyekről első sorban kell megemlékezniem. Ilyen volt különösen az a múlt évi közgyűlés által helyesléssel fogadott s határozattá emelt indítvány, melyben az igazgató-választmány megbízást nyert arra, hogy a tisztviselői fizetések akkor már küszöbön állott általános javítása alkalmából az állami szolgálatban álló erdőtisztek anyagi helyzetének javítása érdekében illetékes helyen az országos erdészeti egyesület nevében lépéseket tegyen. És ilyen volt továbbá az a már évekkal ezelőtt nyert megbízatása is a választmánynak, hogy a magánszolgálatban álló erdőtisztek és altisztek nyugdíj kérdésének megoldására, ha lehetséges, megnyugtató javaslatot tegyen.

Az első megbízatást az igazgató választmány nem csupán kötelességnek, vagyis olyan feladatnak tekintette, melyet az egyesületnek egyszerűen méltányossági szempontokból, az egyesület tagjainak zömét képező állami

erdőtiszti karra való figyelemből kell teljesítenie, hanem abban a meggyőződésben volt, hogy az állami erdőtisztek anyagi helyzetének rendezése általános erdőgazdasági szempontból is kiváló fontossággal bír s ennél fogva az erdőgazdaság jövőjére, annak további fejlődésére is közvetlen kihatással lesz.

Ebből a szempontból kiindulva tehát nem tartotta elégségesnek azt hangsúlyozni, hogy az állami erdőtiszteknek javadalmazásaik emelésére irányuló óhajtásai, szemben a hasonló tekintetek alá vonható többi állami tisztviselők javult helyzetével, valóban méltányos és jogosult, hanem azt is kötetleenségének tartotta meggyőzően kimutatni, hogy ebben az irányban a sürgős és gyökeres intézkedést a személyi érdekektől és igényektől elvontan tekintett általános erdőgazdasági érdekek is feltétlenül megkövetelik,

Ennél fogva részletes és minden tekintetben megbízható adatokra támaszkodva, kimerítő emlékiratot dolgozott ki ebben az értelemben és azt a múlt évi közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján még a lefolyt év első felében az illetékes földmivelésügyi ministeriumhoz terjesztette fel.

Miután ez az emlékirat mellékleteivel együtt annak idején szószerint közölve lett az Erdészeti Lapokban, felesleges volna az abban foglaltakra most részletesebben kiterjeszkedni, legyen szabad tehát e helyett egyszerűen kérnem a tisztelt közgyűlést, hogy az igazgatóválasztmánynak ebben az ügyben tett intézkedését helyeslőleg tudomásul venni méltóztassék.

Hasonlóképen közzé tétettek az igazgatóválasztmány azon tárgyalásai is, melyeket a magán szolgálatban álló erdőtisztek nyugdíj kérdésében folytatott s melyek végül

arra az eredményre vezettek, hogy az igazgató választmány ebben a kérdésben is végleges megállapodásra juthatott.

Minthogy azonban az igazgató választmány ebben az ügyben érdemleges intézkedésre nem nyert felhatalmazást s megállapodásai ennél fogva csak javaslat természetével bírnak, melyek felett most a t. közgyűlésnek határozatot hozni kell, kötelességemnek tartom az igazgató választmány meghagyásához képest, az ezen ügyben történeteket és a választmány javaslatát a közzé tett jegyzőkönyvekre való hivatkozással lehető röviden előadni.

Miként tudva van, az igazgató-választmány még 1889-ben bizatott meg azzal, hogy e kérdést tanulmányozza s a menynyiben kivihetőnek találja, a magán szolgálatban álló erdőtiszték és altiszték jövőjének biztosítására, egy erre a célra szolgáló nyugdíj-intézmény létesítése iránt javaslatot tegyen. És ismeretes a t. közgyűlés előtt az is, hogy az igazgató-választmány a lefolyt években nem volt képes oly megoldást találni, melyet a megelőző közgyűléseknek megnyugvással ajánlhatott volna.

Alig legyőzhető nehézséget képezett e tekintetben először is az a körülmény, hogy a magán szolgálatban álló erdőtiszték és altiszték száma aránylag véve csekélyebb, hogy sem magukban egy ilyen intézet fennállását biztosíthatnák s másodsor, hogy az országos erdészeti egyesület maga saját vagyonát egy ilyen intézmény biztosítására semmi tekintetben le nem kötheti. Ezen nehézségek miatt valószínűleg még most sem lett volna képes az igazgató választmány elfogadható megoldást találni, ha időközben egy más testület, mely szintén régebb idő óta foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a mezőgazdasági alkalmazottak részére egy ilyen intézetet létesítsen, nem

intézte volna egyesületünkhöz azt a megkeresést, hogy ezen ügyben vele karöltve járjon el s illetve az erdészeti alkalmazottakat is az általa tervezett nyugdíjintézethez való csatlakozásra buzdítsa.

Az előbb említett nehézségek folytán az igazgatóválasztmány készséggel elfogadta az eszmét s midőn a magyar gazdatisztek és erdészek segély- és nyugdíjgyesülete ez év február havában az általa tervezett intézet tervezetét is közölte, annak részletes tárgyalásába is azonnal belement. Bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy a tervezetet az erdészeti alkalmazottak érdekeinek szempontjából megvizsgálja és az eredményhez képest javaslatot tegyen és gondoskodott egyszersmind arról is, hogy a tervbe vett intézet működésének alapját képező matematikai táblázatokat előzetesen egy hivatott szakember is szigorúan megvizsgálja.

A felkért szakértő, kit Scholcz Ágoston egyetemi tanár ajánlott a bizottságnak, mint olyan szakembert, kinek véleményében az egyesület teljesen megbízhatik, a megvizsgált díjszabályzatot, bár részleteire több észrevételt tett, egészben véve elfogadhatónak jelentette ki s csak azt kötötte ki, hogy az évi díjtartalékok az általa megjelölt szigorubb számítással állapittassanak meg.

Ezen szakértői vélemény alapján a kiküldött bizottság a tervezet egyéb részleteit is gondosan megvizsgálta s ezek alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a kérdéses tervezet ellen a következő kikötések teljesítése esetében nem lehet kifogást emelni s illetőleg az intézetet az erdészeti alkalmazottaknak is ajánlani lehet, ha az alapszabályokban biztosíték nyújtatik arra nézve, hogy:

1. a díjtartalékok az egyesület szakértője által ajánlott módon számittatnak ki;

2. az intézet kezelési költségei nem a befizetett díjakból vagy a tagokra külön kivetett illetékekből, hanem az intézet alapvagyónának kamataiból fedeztetnek, addig pedig, míg az alapvagyon kamatai nem lesznek elégségesek erre, a hiányt a gazdatisztek és erdészek segély- és nyugdíjgyesülete, mint a szóban forgó intézet alapítója pótolja;

3. az intézet biztonsága érdekében a befizetett díjak, díjtartalékok és az intézet alapvagyonát képező tőkék csak magyar földhitelintézeti záloglevelekbe és magyar állampapírokba fektetnek; és

4. azon erdészeti alkalmazottak, kik az intézetbe annak megalakulása után lépnek be, a 10 frt külön beiratási díj lefizetésének kötelezettsége alul 1894. évi május hó 1-ig felmentetnek.

Ezen feltételek kikötése mellett tehát a bizottság a gazdatisztek és erdészek segély- és nyugdíjgyesületének megkeresését teljesíthetőnek jelentette ki, s illetőleg azt javasolta, hogy külön nyugdíjintézmény létesítése helyett az egyesület az erdészeti alkalmazottaknak is a gazdatisztek nyugdíjintézetét ajánlja figyelmébe mint olyant, a hol, ha a feltételeket saját részükről is elfogadhatóknak találják, maguk és özvegyeik részére nyugdíjat biztosíthatnak.

A bizottságnak ezt a javaslatát beható megvitatás után az igazgató-választmány is magáévá tette s miután időközben a kérdéses intézet a „Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete“ czim alatt tényleg megalakult és az intézet igazgatóságától egyesületünk azt a hivatalos értesítést nyerte, hogy az említett kikötéseknek az alapszabályokban és az ügyrendben eleget tett s illetve kész eleget tenni, most a tisztelt közgyűlésnek is elfogadásra ajánlja.

Méltóztassék tehát a t. közgyűlés az igazgató-választmány javaslatát tudomásul venni és ehhez képest határozatilag kimondani, hogy a fenforgó viszonyok között a magán-szolgálatban álló erdőtiszték és altiszték részére külön nyugdíjintézmény létesítését nem tartja szükségesnek és czélszerűnek, hanem az erdészeti alkalmazottaknak is az időközben „Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete“ czim alatt tényleg megalakult intézetet ajánlja figyelmébe, a menyinyiben jövőjükről nyugdíj biztosítása által gondoskodni óhajtanak és az intézet feltételeit saját részükről is elfogadhatóknak találják.

És méltóztassék a t. közgyűlés ezzel kapcsolatban jóváhagyni az igazgató-választmánynak azt az intézkedését is, hogy az ezen ügyben meghallgatott szakértőnek jóváhagyás reményében 200 frt tiszteletdíjat utalványozott.

* * *

Általános érdekű intézkedésként említhetem meg továbbá az előbbieken kívül az igazgató-választmánynak azt az indokolt felterjesztését is, melyet az erdei vetőmagvak s főleg a tölgy vetőmakk vasuti szállításának megkönnyebbitése érdekében a földmivelésügyi ministerium útján a kereskedelemügyi ministeriumhoz intézett s melynek annyiban volt is sikere, hogy a kereskedelemügyi ministerium az erdei vetőmagvak eddigi szállítási díját egyelőre egy évi érvényességgel általánosságban 20⁰/₀-kal mérsékelte.

Az erdőbirtokosok nevében ezt a kedvezményt is köszönettel fogadta ugyan a választmány, de meg kell

jegyeznem, hogy felterjesztésében nem annyira a díjtételek $\frac{0}{10}$ -os mérséklését kérelmezte, mint inkább arra fektetett súlyt, hogy az erdei facsemeték teheráru díjtételek mellett is gyors áruként szállíttassanak, mert az erdőbirtokosokra nézve a szállítás olcsóságánál is fontosabb érdeket képez annak az óhajának a kielégítése, hogy vetőmakkja gyorsan érkezzék meg s ne legyen kitéve annak az eshetőségnek, hogy az uton teljesen elromlik, vagy oly időben érkezik meg, midőn már elvetni nem lehet.

* * *

Egyesületünk egyik tagjának megkeresésére felterjesztést intéztünk továbbá a földmívelési ministeriumhoz egy vizásságnak a megszüntetése érdekében, mely fapiaczaink nagy részén még most is észlelhető, s abban áll, hogy a fűrészanyagokat sokan még most is a régi mértékekben hozzák forgalomba s ez által a fogyasztókat különösen ha új építkezésekhez kell anyagot beszerezniök, érzékenyen megkárosítják.

* * *

A kereskedelmügyi s később a földmívelésügyi ministerium által az 1896. évi ezredéves kiállítás munkálataiban való közreműködésre hivatván fel, teljes készségünket fejeztük ki az e téren ránk váró feladat teljesítésére nézve; minthogy azonban a kiállítás erdészeti csoportjának részletes tervezete még nem készült el, a kiállítás rendezése körül egyesületünk szerepe sem jelöltetett még ki.

Arra nézve, hogy mint kiállító, mivel jelenhetünk meg annak idején e nemzeti ünnepet képező kiállításon, az előbbi okból szintén nem készíthettünk még kimerítő tervezetet, de teendőinknek ezt a részét illetőleg, két részletre nézve fontos etőterjesztései lesznek már mai tárgyalásaink folyamán az igazgató választmányának.

* * *

Az erdészeti szakirodalom terén a lefolyt évben is egyesületünk képezte a tevékenység központját, mert miként a megelőző időkben, ebben az évben is egyesületünk kebeléből indult ki mondhatni minden kezdeményezés e téren.

A mult évi közgyűlés felhatalmazása alapján pályázatot irtunk ki az „Erdőmivelés“ kézikönyvére és megújítottuk a legelőerdők kérdésére korábban kiírt, de első ízben sikertelennek bizonyult pályázatunkat; megújítottuk továbbá az út-, hid- és vasutépítészeti kézikönyvének pályázatát is, mely az első ízben, azon körülmény folytán, hogy az ekkor beérkezett és megbírált pályamunka szerzője az egyesület által követelt módosítások és kiegészítések megtételét el nem vállalhatta, szintén eredménytelen maradt, bár ennek az első pályázatnak is megvolt az a haszna, hogy az említett szerző, kéziratát az egyesületnek ajánlotta fel s az igazgató-választmány ezt az ajánlatot köszönettel el is fogadta azzal a kijelentéssel, hogy a kézirat értékesítése felett az út-, hid- és vasutépítészettanra újból kiírt pályázat sorsának eldőlése után fog határozni.

És végül biztosította az igazgató-választmány egyesületünk igénytelen, de hasznos irodalmi vállalatának, a népszerű erdészeti ismerettárnak teljes elkészülését is oly módon, hogy a vállalat két első füzetének érdemes szerzőjét, Fekete Lajos tagtársunkat, a mult évi közgyűlés felhatalmazása alapján a még hátralevő két füzetnek a megírására is felkérte. Fekete, tisztelt tagtársunk, e megbízást készséggel el is vállalta s a kikötött feltételekbe is belenyugodott, de egyidejűleg azt a kérelmet intézte az egyesülethez, hogy tekintettel a megírt és megírandó füzetek pályadíjai által képezett írói honorárium szerény voltára, ezen füzeteknek legalább a második kiadási jogát rá, mint szerzőre, ruházza át.

Ezen pályamunkák tulajdonjogát az egyesület tudvalevőleg azért tartotta fenn a maga számára, hogy az egyes füzeteket saját költségén kinyomathassa s a nép között díjtalanul minél szélesebb körben kioszthassa. Ez a két első füzetel már meg is történt, a mennyiben mindkettőből 5000 példány nyomtatott s a készlet az egyesület tagjai, továbbá a magyar nyelvet beszélő községek előljárói, népkönyvtárai, néptanítói, szóval a nép között kiosztatott. És mindenesetre legalább ennyi példányban fog kiadatni a két hátralevő füzet is, ha megírva lesz, úgy hogy fel lehet tételezni, hogy e füzetekből egy második kiadás rendezésére legfeljebb évek hosszú sora múlva lesz szükség és ha e szükség be is áll, arra már alig lesz ok, hogy e második kiadás is ingyenes legyen. Ennélfogva az igazgató választmány abból a nézetből indulva ki, hogy az egyesület célja, t. i. e népszerű füzetek minél szélesebb körben való terjesztése, akkor is el lesz érve, ha a második kiadást nem az egyesület rendezi, hanem saját érdekeinek is megfelelő jutányos árak mellett a szerző fogja közre bocsátani, a szerző említett kérelmét a maga részéről méltányosnak találta s teljesítését most a tisztelt közgyűlésnek is ajánlja.

Méltóztassék tehát a tisztelt közgyűlés ezen javaslatot elfogadni s ennek alapján határozatilag kimondani, hogy a kérdéses füzetek második kiadására vonatkozó jogot a szerzőre ruházza át, de méltóztassék egyidejűleg azt is kijelenteni, hogy az egyesület elvárja a szerzőtől, hogy annak idején a második kiadás árát a lehető legolcsóbban fogja megszabni.

Az előbb említett pályázatokon kívül már korábban megbízást adtunk az erdőrendezés kézikönyvének megírására

is és függőben volt még a mult évi közgyűlés idejében az Erdészeti Építészeti I. és III. kötetére ismételt kiírt pályázatunk is. Ezen utóbbinak a határideje folyó évi május elsején járt le és sajnos, ismét eredménytelen maradt, a mennyiben teljesen kész munka ezuttal sem érkezett be. Miként azonban az igazgató-választmányunk tárgysorozatunk 4. pontjánál előterjesztendő jelentéséből kitünni fog, beérkezett ez alkalommal egy olyan, bő mutatványokkal felszerelt munkatervezet és ajánlat, mely reményt nyújt arra, hogy két év alatt ezek a szükséges könyvek is megírva lesznek.

Irodalmi munkásságunk egyéb részleteit illetőleg megemlíthetem még, hogy az Erdészeti Növénytan II. kötetének kiadása iránt, a kézirat sajtó alá rendezésének megtörténte után, intézkedtünk; továbbá, hogy az Erdőhasználattan kézi könyvének második kiadása a legközelebbi napokban már kikerül a sajtó alul, s végül, hogy az igazgató-választmány a közszükségletre és folytonos sürgetésekre való tekintettel az Erdészeti Rendeleték Tára I—IV. évfolyamából, melynek már a második kiadása is régen elkelt, a t. közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében a harmadik kiadás kinyomatását is elrendelte.

Az Erdőhasználattan második kiadásának költségeit a megelőző közgyűlés már engedélyezte és a Növénytan II. kötetének az egyesület költségén való kiadására is megadta a felhatalmazást.

Ez utóbbinak és az Erdészeti Rendeleték Tára első négy évfolyamából a III. kiadásnak nyomdai munkálataival az igazgató-választmány az ujonnan keletkezett „Hazánk“ nevű nyomdavállalatot bizta meg igen jutányos feltételek mellett. Ezen feltételekhez képest a mintegy 60 ivre terjedő Növénytan költségei 1000 példány után kerekszám-

ban 2600 forintot fognak igénybe venni, az Erdészeti Rendeleték Tára pedig 400 példányban 825 frtba fog kerülni.

Kegyeskedjék a tisztelt közgyűlés ezen előirányzati összegeket engedélyezni is illetve az igazgató választmány intézkedését jóváhagyni, annyival is inkább, mert az Erdészeti Rendeleték Tára szóban forgó kiadásának költségei az eddigi megrendelésekkel már majdnem teljesen fedezve vannak és a Növénytan költségei is bizonyára megtérülnek idővel, miként megtérültek eddigi kiadmányainkra fordított kiadásaink is a Növénytan I. kötetének kivételével, melynek 1651 frt 48 krt tevő költségeiből azonban 886 frt 80 kr. már szintén fedezve van.

* * *

Erdészeti ösztöndijaink közül egyik már a mult évi októberben, a másik pedig folyó évi szeptember végén megüresedett; a folyó évben tehát mindkét ösztöndijunkat pályázat alá bocsáthattuk. Sajnos azonban, e pályázatra csak egyetlen folyamodó jelentkezett, kinek az igazgató választmány aztán az egyik 200 frtos ösztöndíjat a szokásos feltételek mellett ki is adta. A pályázatnak ez az eredménytelensége mindenesetre feltűnő lett volna, ha nem szolgáltatott volna magyarázatot hozzá az a még aggasztóbb jelenség, hogy a selmeczi erdőakadémia hallgatóinak létszáma általában véve rendkívül aláhanyatlott, nemcsak a mult idők létszámához képest, hanem mindenesetre az ország normalis szükségletéhez képest is.

* * *

Jóteköny alapítványaink közül ez évben is a Wagner Károly alapítvány segélyéért folyamodtak legtöbben.

A rendelkezésre állott 600 frt kamatból az igazgatóválasztmány összesen 22 özvegynek adott 20 frttól 50 frtig

terjedő segélyt. Három más folyamodónak kérelmét nem találta jogosultnak a választmány, egynek kérelmét pedig tekintettel arra, hogy a rendelkezésre állott összeg az előbbi segélyekkel teljesen kimerült, nem teljesíthette. De egy másik alapítványból, t. i. a magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alapítványból ennek az özvegynek is segélyben részesült egy leánya s kivüle még 7 más árvaleány, kiknek együtt véve a rendelkezésre állott 355 frtból 280 frtot szavazott meg a választmány,

Végül a gróf Tisza Lajos alapítványból 4 kedvezőtlen anyagi helyzetben levő erdőtisztnek adtunk 60—80 frt segélyt.

* * *

Anyagi viszonyokra térve át, mindenek előtt tisztelettel bejelentem, hogy egyesületünk székháza után a törvény szerint fizetendő illeték-egyenérték a folyó évben véglegesen megállapított, még pedig az 1886-ik évig visszamenőleg oly módon, hogy az 1886—1892-dik évekre együttvéve 2788 frt 51 kr., a folyó és jövő évekre pedig évi illetékképen 471 frt 69 kr. vettetett ki. Miután az igazgató választmány nem látott okot fenforogni arra, hogy a kivetés ellen felelősséggel éljen a multa és a folyó évre kivetett összegeket, azon reményben, hogy a közgyűlés eljárását jóváhagyni fogja, ki is fizettette. Méltóztassék tehát a t. közgyűlés az igazgató választmány ezen intézkedését, mint elkerülhetlent, utólagosan jóváhagyni és ezzel együtt helyben hagyni az igazgató választmány azon intézkedését is, hogy székházunk tűzkár elleni biztosításának lejárta alkalmával, a biztosítást a közönséges értelemben vett éghető alkatrészekben tul az összes földfeletti részekre, továbbá a házbérekre, leltári tárgyakra és

könyvtárra is kiterjesztette s a biztosítási díjat a kilátásba helyezett kedvezményekre való tekintettel 6 évre ki is fizettette.

E nemü kiadásaink ugyan ily módon a folyó évre előirányzott 21 frt 52 krral szemben 289 frt 09 krra emelkedtek, de a tulkiadást teljesen indokolja az az előny, hogy a következő 5 év alatt ilyen kiadásokkal nem leszünk megterhelve s más felől az a megnyugvás, hogy egyesületünk a legroszabb esettel szemben is teljesen biztosítva van a károsodástól.

Székházunk bérbe adásra szánt helyiségei az eredetileg gyűjteménytárnak használt pinczesori szobák kivételével az egész éven át értékesítve voltak s a bérek is az eddigié maradtak; egy nagyobb földszinti lakosztályt azonban jövő évi május elejétől kezdve 5 évre az eddiginél jelentékenyen magasabb bér mellett adtunk ki a földmivelésügyi ministerium vizrajzi osztályának hivatali helyiségül.

* * *

Folyó pénzkezelésünk eddigi eredménye arra a reményre jogosít, hogy számadásaink az év végével azon jelentékeny rendkívüli kiadások daczára is, melyek ez évben felmerültek, kedvezően fognak lezáródni.

Bevételeink a tegnapi napon lezárt pénznapló szerint eddig 29,979 frt 94 krt tesznek, melyekhez az év végeig még mintegy 3220 frt új bevétel várható, úgy hogy ez évi összes bevételeink az év végén kerekszámban mintegy 33,200 frtot, vagyis a 27,790 frtnyi előirányzatnál 5210 frttal magasabb összegre emelkednek. Ez a többlet különféle czimü bevételeink között meglehetősen arányosan oszlik meg, úgy hogy legfeljebb két vagy három bevételi rovatnál fog esetleg jelentéktelen visszamaradás mutatkozni.

Kiadásaink a tegnapi napig 24960 frt 10 krra rugtak

s az év végeig még esedékessé váló kiadásainkkal együtt mintegy 33200 frtra, vagyis ugyan azon összegre fognak felemelkedni, a mennyire bevételeinket számíthatjuk. Eddigi kiadásainkból azonban 7264 frt 28 kr., jövő kiadásainkból pedig mintegy 1380 frt oly összegnek tekinthető, mely törzsvagyonunk növelésére fordítottatott s illetőleg lesz fordítandó; tulajdonképeni valóságos kiadásaink tehát az év végén ezen két összeg leszámításával 24,556 frtra számíthatók.

Költségvetésünkben a törzsvagyon növelésére 5258 frt 20 kr., valóságos kiadásokra pedig 22732 frt 72 kr. irányoztatott elő. Az előbbi adatok szerint tehát a törzsvagyonhoz ebben az évben mintegy 3386 frttal nagyobb összeget csatolhatunk, de valóságos kiadásaink is nagyobbak lesznek mintegy 1824 frttal az előirányzatnál. Ez a tulkiadás egész összegében azon rendkívüli kiadásokra esik, melyeket — mint már volt szerencsém említeni — az igazgató választmány a ház után kivetett illetékegyenértékre, tűzkár elleni biztosításra és a magán erdőtiszték nyugdíjintézménye kérdésében igénybe vett szakértő tiszteletdíjára utalványozott. A többi kiadási rovatok közül mindössze csak kettőnél fog jelentéktelen túllépés mutatkozni s ez is többszörösen fedezve lesz a más rovatoknál elérhető megtakarítások által.

Ezek szerint számadásaink mérlege az év folyamán felmerült jelentékeny rendkívüli kiadások daczára is kedvező lesz, a mennyiben a törzsvagyon növelésére így is jóval nagyobb összeget fordíthatunk, mint a mennyi előirányoztatott.

Törzsvagyonunk a múlt évi közgyü-

lés idejében 316,861 frt 90 kr.

Áttétel 316,861 frt 90 kr.

Átvitel 316,861 frt 90 kr.

különféle értékből állott. Jelenleg pedig a törzsvagyonhoz számítható értékeink összesen 328,136 frt 20 krt képviselnek. Egy év alatt tehát vagyonunk 11,274 frt 30 krral gyarapodott

A részleteket tekintve ezen törzsvagyonunkat jelenleg a következő értékek képezik:

a) az alapítótagok által kiállított alapítványi kötelezvények	59,759 frt 40 kr.
b) a földhitelintézetnél letétbe helyezett értékpapírok (névérték)	55,450 „ — „
c) a székház értéke az építési számadás szerint	194,165 „ 26 „
d) a leltári tárgyak értéke	12,011 „ 21 „
e) a könyvtár értéke	4,752 „ 63 „
f) készpénz	1,997 „ 70 „
Összesen	<u>328,136 frt 20 kr.</u>

Ezuttal is megjegyezzük azonban, hogy a birtokunkban levő értékpapírok vásárlására 5715 frtnyi irodalmi letétünket is felhasználtuk ez az összeg tehát, midőn irodalmi célokra szükségeltetni fog, rendes jövedelmeinkből pótlandó lesz.

Megjegyezzük továbbá, hogy az alapító tagok által tett kötelezvényekkel biztosított tőkékből a tárgysorozat 2. pontjánál az igazgató válaszmány részéről behajthatlanság miatt 1100 frtnak a leírása fog javaslatba hozatni. Törzsvagyonunk előbb kimutatott összegében be vannak foglalva külön rendeltetéssel bíró alapítványaink is, melyeknek tőke értéke az eddigi mód szerint kimutatva a következő:

a Deák Ferencz alapítvány-é . . .	10,000	frt	—	kr.
a Wagner Károly „ . . .	12,017	„	—	„
a Gróf Tisza Lajos „ . . .	20,020	„	—	„
a Bedő Albert „ . . .	13,273	„	90	„
a magyar erdőtisztek árvaleányait se- gélyző alapítványé	4,005	„	95	„
a székesfehérvári ismeretlen alapítványa-é	894	„	60	„
a gróf Forgách Károly-féle alapítvány-é	1,866	„	08	„
Összesen .	62,077	frt	53	kr.

Ezen alapítványok közül a gróf Forgách-féle alapítvány felszerelési tárgyakból áll és értéke a leltári tárgyak értékébe van befoglalva, a székesfehérvári ismeretlen alapítványa 6 drb. 100 frtos sorsjegyből és 294 frt 60 kr. készpénzből áll, a többi pedig, miután eredeti tőkék a házépítésre használtattak volt fel, eddig a ház értékében befoglaltaknak tekintettek s kamataik a ház jövedelméből hasítottak ki.

Alapszabályaink értelmében azonban ezen alapítványok, a mint az egyesület ereje megengedi, ismét értékpapirokban állítandók vissza.

Ennélfogva az igazgató választmány, tekintettel fentebb kimutatott értékpapiraink már is tekintélyes összeget képviselő készletére, elérkezettnek látta az időt, hogy egyelőre a Deák Ferencz, Wagner Károly és gróf Tisza Lajos alapítvány tőkái értékpapirokban szakittassanak ki.

Mínthogy azonban alapszabályaink értelmében a Deák Ferencz alapítvány után 5·5%, a Wagner Károly és gróf Tisza Lajos alapítvány tőkái után pedig 5%-os kamat volt a székház jövedelméből kihasítandó, holott értékpapirjaink ennél kisebb kamatot hajtanak, a tőke kihasítása is csak úgy történhetett meg helyesen, ha a csekélyebb kamatra

való tekintettel értékpapirjainkból megfelelően nagyobb összeg jelöltetett ki az egyes alapítványok tőkéiül.

Ezt szem előtt tartva tehát a választmány akként intézkedett, hogy az előbb említett három alapítvány tőkét ezentul a következő értékek képezzék:

I. a Deák Ferencz alapítványét 27,500 korona névértékű 4 ⁰ / ₀ -os korona járadék	13,750	frt.
II. a Wagner Károly alapítványét:		
a) 2 drb. (1610. és 1611. sz.) 1000 frt névértékű 4 ⁰ / ₀ -os m. földhitelintézeti záloglevél	2,000	„
b) 25,400 korona névértékű 4 ⁰ / ₀ -os kor. járadék	12,700	„
c) 3 db. ($\frac{776}{26}$, $\frac{4615}{9}$, $\frac{6093}{26}$) sz. 100 frt névértékű 3 ⁰ / ₀ -os osztrák földhitelintézeti nyeremény kölcsönkötvény	300	„
d) készpénz	17	„
vagyis együtt	<u>15,017</u>	frt.
III. a gróf Tisza Lajos alapítványét:		
a) 1 drb. (1612. és 1613. sz.) 1000 frt névértékű 4 ⁰ / ₀ -os magyar földhitelintézeti záloglevél	2000	frt.
b) 23 drb. ($36^{\frac{23}{27}}$, 4839, $100^{\frac{31}{40}}$, $101^{\frac{34}{37}}$, $101^{\frac{89}{91}}$ sz.) m. földhitelintézeti szabályozási és talajjavítási záloglevél . .	23,000	„
c) 2 drb. (Lator István által kiállított) 100 frtról szóló magán kötelezvény .	100	„
d) 20 frt készpénz	20	„
vagyis együtt	<u>25,120</u>	frt.

Ezen értékek ugyanis (nem számítva a készpénz töredékeket, melyek addig, míg értékpapir vásárlásra felhasz-

nálható összeggé nem szaporodnak fel, kamat nélkül kezeltetnek) épen annyi kamatot hajtanak, a mennyit az illető alapítványok eddigi kamatjövedelme kitett. Egyuttal elrendelte a választmány, hogy az egyes alapítványok tőkájéül kijelölt értékpapírok közül azok, a melyek sorsolás alá esnek, számjaik szerint is nyilvántartassanak s kisorsolás esetében az illető alapítványok hasznára és kárára váltassanak be.

Elrendelte továbbá a választmány, hogy IV. a székesfehérvári ismeretlen alapítványaként, mint eddig, ezenül is:

a) 6 drb. $\left(\frac{3596}{19}, \frac{3888}{20II}, \frac{2328}{6}, \frac{7280}{7}, \frac{7772}{13}, \frac{7792}{4}\right)$ sz.

4^o/_o-os 1860. évi állam sorsjegy. . . . 600 frt — kr.

b) és 294 frt 60 kr. készpénz 294 „ 60 „

vagyis együtt 894 frt 60 kr.

tartassék nyilván, az esedékes kamatok pedig, további intézkedésig minden év végén a tőkéhez csatoltassanak.

Végül tekintettel arra, hogy az itt felsorolt értékpapírokon felül az egyesületnek még 8 drb. (17241/43, 17227, 17317/20számu) 4¹/₂^o/_o-os magyar földhitelintézeti záloglevele és 600 korona névértékű vagyis 300 frt értékű korona járadéka is van, kimondta a választmány, hogy ezen értékpapírok megfelelő összegig kiegészítve annak idején a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítvány tőkájéül hasittassanak ki.

Méltóztassék a tisztelt közgyűlés az igazgató választmány ezen intézkedését jóváhagyólag tudomásul venni annyival is inkább, mert ebben az esetben remélni lehet, hogy az egyesület ingó vagyonát terhelő illeték egyenérték kiszabásánál, a mi még nem tör-

tént meg, értékpapirjaink, mint kizárólag irodalmi és jótékony célokra szolgáló alapítványok, nem fognak illetékkal megterhelteni.

Itt említett alapítványaink közül — miként jelentésemben már érinteni szerencsém volt — legkevésbé képesek az igényeket kielégíteni a Wagner Károly alapítvány és a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítvány. Az igazgató-választmány tehát indokoltnak találja, hogy ezen alapítványok tőkái az egyesület bevételeinek remélhető feleslegéből ebben az évben is növeltessenek s e végből tisztelettel indítványozza, hogy a Wagner Károly alapítvány tőkéjéhez tartozó készpénztöredék oly összegre egészítsék ki, a mennyi 300 frt névértékű koronajáradék vásárlására szükséges, a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítványhoz pedig 200 frt készpénz csatoltassék.

A mennyiben a t. közgyűlés ezt az indítványt elfogadni kegyeskedik, méltóztassék tárgysorozatunk 2. pontjánál aziránt is intézkedni, hogy jövő évi költségvetésünk illető tétélei megfelelően módosittassanak.

Egyesületünk tagjainak létszáma ebben az évben is szaporodott. Mig ugyanis a megelőző közgyűlés idejében egyesületünknek 1 tiszteletbeli, 1 pártoló, 865 alapító és 1130 rendes, vagyis együtt 1997 tagja volt, addig jelenlegi létszámunk 1 tiszteletbeli, 1 pártoló, 859 alapító és 1166 rendes tagból, tehát összesen 2027 tagból áll, a szaporulat tehát 30-at tesz. Hogy az alapítótagok száma apadt, annak magyarázata az, hogy a múlt évi közgyűlésen 10 alapítvány leiratott.

Tisztelettel megjegyzem egyszersmind, hogy a jelen-

legi tagok közül 8-nak kötelezettsége csak 1894-től kezdődik, 22-nek kötelezettsége pedig az év végével megszűnik.

Ezen utóbbi apadással szemben azonban viszont növekedik létszámunk azon új tagokkal, kik a legutolsó választmányi ülés óta jelentkeztek s kiknek most felvételét tisztelettel kérem. Ezek a következők: Drewitzky Nándor uradalmi erdész, ajánlja: a titkár; Somésian János és Bartha Béla m. kir. erdőörök, ajánlja: Aladics Emil m. k. főerdész; Seh Jenő vármegyei erdőgondnok, ajánlja: Barlay Sándor m. kir. erdőmester; Ressel István műszaki díjnok, ajánlja: Tomcsányi Gusztáv; Paul Péter műszaki díjnok, aj. Muzsnay Géza és Chabada Géza műszaki díjnok, aj. Rutska Tivadar.

Tisztelettel kérem továbbá a t. közgyűlést, hogy évközben elhunyt tagtársaink elvesztése lett az eddigi kegyeletes szokás szerint részvétének jegyzőkönyvileg kifejezést adni méltóztatnék. Elhunyt tagtársaink közé kell soroznunk az igazgató-választmánynak egyik érdemes tagját, Bothó Imre kir. főerdőfelügyelőt, továbbá: ghiczi és assa-ablonczkürti Ghyczy Livius, cs. és királyi kamarás, nyugalm. őrnagyot és Lavotta Albert kir. erdőfelügyelőt, egyletünk alapító tagját, Horn József urad. főerdész, rendes tagot, Beiwinkler Károly földbirtokos, alapító tagot, Lassel Ferencz városi erdőgyakornok, rendes tagot, Ráczvekerdy Gyula vármegyei főerdész, alapító tagot, Petykó József m. kir. erdész, alapító tagot, Barrois Sándor vármegyei erdőmester, rendes tagot, Hamrák Antal m. kir. erdész, alapító tagot.

Végül tiszteletteljes jelentésem befejezéseül, mint minden évben, most is kötelességszerűen jelentem a tisztelt közgyűlésnek, hogy egyesületünk egykori alelnökének, néhai

Wagner Károly főerdőtanácsosnak sírját a lefolyt évben is gondozásban részesítettük s halottak napján a szokásos módon külsőleg is kifejezést adtunk annak a kegyeletnek, melylyel egyesületünk elhunyt alelnöke iránt viseltetik.

A fák magzó- és magtermő-kora.

Irta: B o d o r Gy u l a m. kir. erdész.

Mig az erdőbirtok csekély használati értéke mellett a felujítás gondtalanul a természetre bízott, addig nem volt meg az indok és a buzdítás arra, hogy a gyakorló szakemberek közül a magterméssel bárki is sokat törődjék, s a fák magzókorát vizsgálódásainak, kutatásainak tárgyává tegye.

De manapság a használatok az erdőben majdnem mindenütt oly nagy mértéket és a természetes életfolyamattól annyira eltérő alakot öltének, hogy maga a természet az újra erdősítés munkáját nem bírja, mert nem is bírhatja, egymagában teljesíteni. Az erdőnek mi már nagy értéket tulajdonítunk s így az erdőtalaj okszerű művelésére gondunk levén, nemcsak a jelen vágásoknak, de a hajdani észszerűtlen gazdálkodás korából bajjal terhelt örökségül ránk maradt, erdőtlen, terméketlen kopárok, amott kedvüinktől függően, emitt kénytelenségből mesterséges beerdősítését is okszerű és fontos feladatunknak tekintjük.

Ebből folyólag az erdei famagvak használata erdőtenyésztési czélokra annyira elterjedtté vált, hogy nemcsak erdőtenyésztőink gyakorolják szorgalmasan annak gyűjtését, de a magvak gyűjtésével jelentékeny tőkét forgató vállalkozók is foglalkoznak; a magszedés helyenkint nem meg-

vetendő mértékűen jövedelmező keresetforrássá lett a szegénysorsu nép számára s egyszóval az erdei famagvak kereskedelmi cikké váltak.

Ismeretes azonban mindnyájunk előtt, vagy saját tapasztalaink révén, vagy pedig a tisztán ezen célból egyesek és a kísérletező állomások által foganatosított kísérletekből, hogy nem mindenféle mag egyaránt alkalmas erdőtenyésztési céljainkra. Előre kiválogatjuk a fákat, melyekről a magot gyűjteni akarjuk; a termőhelyi viszonyokat sem hagyván figyelmen kívül és a magvak egészségességére s jó minőségére azok alakjából, színéből, nagyságából akarunk szinte önkénytelenül következtetést vonni. Azok a jegyek azonban, melyekből a lehetőségig menő biztonsággal következtetést vonhatnánk a mag jóságára, ma még összegyűjtve s általánosan ismeretessé téve nincsenek.

Pedig már eljött az ideje annak, hogy a famagvaknak gyakorlati jelentőségét megismervén, ne csak megbecsülni tudjuk, ha szép magtermést ad a természet, hanem hogy a fának egymástól élesen megkülönböztetendő termő- és magzókorával is, szintén gyakorlati szempontból, behatóbban foglalkozzunk.

E tárgyban szerény nézetemet azon jó szándék által vezetve leszek bátor röviden előadni: vajha a fák életének eme lényeges időszakára s egyúttal az e tekintetben még hiányosnak vélt tapasztalati adatok gyűjtésének hasznára szaktársaim figyelmét sikerrel fordíthatnám.

Mi is tulajdonképen a magzókor és mi a magtermőkor?

Közönségesen igen ritkán különböztetjük meg egymástól e két kifejezést. Sőt többnyire, tévesen, mint egyértelmű kitételek használtatnak azon kornak, illetve korszaknak

megnevezésére, melyben a fa jó csirás magot szokott teremni. Pedig szorosán véve az első kifejezés értelme nem fedi teljesen a másikat s így egymással fel nem cserélhetők.

Első sorban tehát e két fogalom körét kell gyakorlati szempontból tisztázni.

Az irodalomban található megállapodások és összegyűjtött adatok szerint „magzókor“ a tölgnél 50—60 évnél, fenyőknél 60—70 évnél, nyárfánál 20—25 évnél stb. kezdődik.

Mint-hogy pedig e megjelölt korok épen az illető fanem legerőteljesebb fejlődésének idejére esnek és mint-hogy különben nem szenved kétséget, hogy a legerőteljesebb tenyészkorban a fa is, ugy, a miként minden szerves lény, ledgdu-sabban és legsikeresebben bir eleget tenni a fajfentartás követelményeinek: ennél-fogva a magzókor kifejezés alatt a fákra nézve azt a kort kell értenünk, mely azonos értelmű az emberre vonztkoztatva használt férfikor-ral.

Másfelől magot a fák, ha nem is bármely viszonyok közt, de gyakran teremnek egészen fiatal és egészen vén korban is; tapasztalataink szerint azonban a fiatal korban termett mag csiraképességi $\%$ -a csekély, bár a mennyiség néha igen tetemes szokott lenni, vén korban pedig ritkán, kisebb mennyiségben áll elő a termés s a termett mag életrevaló csemeték termelésére korántsem olyan alkalmas, mint a fának erőteljes korában termett.

Ez a kisebb kortól nagyobb korig, tehát tágabb határok közt mozgó korszak nevezhető magtermőkorszaknak s az a kor, melyben a fa teremni kezd s az, melyben még terem: végig a magtermőkör fogalom alá esik.

A fák életének leírásából itt is, ott is rendszeren azt olvastam ki, hogy a fiatalkori magtermést kivételes állapotnak kell tekinteni.

Ha ezen állítást feltétlenül elfogadnók s másfelől a csirázási képességet nem bírálgatnók, akkor a magzókor és magtermőkor között felesleges volna éles megkülönböztetést keresni; mert ha csak oly magtermést fogadunk el rendes, illetve természetes állapotból eredettnek, mely a fák fentebb körülírt magzókorában állt elő, vagyis tölgnél 50—60, fenyőknél 60—70 év körül, akkor a megkülönböztetés szüksége elenyészne s illetőleg a korhatárok megállapítására további megfigyeléseket az eddig érvényesnek elfogadott adatokra való tekintettel nem is kellene tennünk.

Azonban véleményem szerint sem az idézett állítást elfogadni, sem pedig a csirázási képesség mértékére s a magnak tenyésztési célra való alkalmasságára alapított megkülönböztetéstől eltekinteni nem lehet s nem is lenne jó; ellenkezőleg, adatoknak gyűjtésére, újabb és újabb megfigyelésekre, kivált az egyes vidékek termőhelyi viszonyai szerint, szükségünk van.

Állításaimat megkísérlem tapasztalatokkal igazolni.

Az 1891/92. évi általánosan szép magtermés alkalmával úgy találtam, hogy a lucz fenyő valódi termőhelyén — hol kizárólag tiszta állabokat alkot — 1100—1500 m. tengerszin feletti magasságban, napos fekvés, téres állás mellett erőteljes talajon: 18 éves korában mindenütt szép termést hozott. Ennél fiatalabb korban tobozt egyetlen fácskán sem leltem, míg 18 éves és annál idősebb fákon csak úgy csüngött a galy az áldástól. És e jelenség Besztercze-Naszód vármegyének lucz fenyővel borított erdőségeiben a jelzett termőhelyi viszonyok között

mindenütt megvolt. Gyér zárlatu, 20—25 éves állabbal benőtt nagy területeken pedig, hová idősebb fák magját a szél semmi körülmények közt sem szállithatta, a hézagok olyan helyeken, hol a magot a talaj befogadhatta, sűrű, 1—5 éves csemete-csoportok diszlenek, jeléül, hogy hasonló termés az előző években is volt.*)

Tölgynél csak sarjerdőben volt alkalmam kasonló jelenségeket láthatni. Így 1890. év őszén mintegy 400 m. tengerszin feletti magasságban egy 8 éves állabon találtam makktermést. 1892. év tavaszán, szintén Besztercze-Naszódban, Csepán község határán, egy gyér zárlatu sarjerdőben, mely vén törzsek tuskójáról keletkezett s hol 1 évestől 15 évig minden korfok egyaránt képviselve volt, az 5 éves sarjakon szép virágzás volt, megtermékenyített nővirágokkal. 5 éven alól egyetlen fácskán sem találtam virágot, míg 5 éves és ennél idősebb fácskákon gyér állás mellett ismét általános volt a virágzás.

Hogy e virágzat minő termést hozott, megszemlélnem a körülmények kedvezőtlensége miatt nem lehetett, de a

*) Az Aranyos-Besztercze folyó mentén sok ilyen látványban gyönyörködhetik az ember.

Itt a rendszeres fahasználatot már évtizedekkel ezelőtt behozta az u. n. „Mantz“-féle vasgyár; s később a 60—70-es években a török vállalkozók.

Az erdőkezelés e községi vagyonnál (határörvidék) akkor még nem lévén kellően berendezve, a mesterséges felújításra senki sem gondolt.

De e letarolt területeket a szomszéd állabok magvai beszállották; erdőfoltok, facsoportok keletkeztek ott. E facsoportok fiatalkori magtermése a környező hézagokat később mind jobban és jobban bevetette s ma kissé ugyan vegyes kora, de zárt állásu fiatal és középkora állabok állanak a régi használat helyén.

Az olyan vágásterületek természetesen, melyek magaslaton vagy oly helyen állottak, hová a szomszédos erdő magjából ilyen facsoportok sem telepdehettek meg, elvadulva gyomos tisztások gyanánt maradtak fenn a jelen időkre

megtermékenyült virágzat magában is némi jele a termőképességnek.*)

Nem lehet tehát kivételes állapotnak tulajdonítani, ha a fenyő az emlegetett 60 éves magzókorral szemben már 18 éves korban, a tölgy pedig, mint erőteljes tuskósarj, 5—8 éves korban termést hoz, vagyis magtermőkorát már ilyen fiatalon eléri.

Igaz, hogy az említett termési adatok téres állás mellett nyertek s tény, hogy ily állásban a termőkor hamarabb beáll.

De épen ez az egyik körülmény azok közül, melyek a dolog lényegét világossá teszik s mely körülményeknek megismerése s tapasztalati adatokkal való igazolása a mi feladataink sorába tartozik.

A természet a magot a fának is a fajfentartás és szaporodás céljára adja. Szaporodás, továbbtenyésztés csak ott jöhet létre, hol arra alkalmas hely van. Sűrű zárlatu állásban, ha létre is jön a termés, aligha töltheti be természetes hivatását; mert a lehulló mag a zárt állab koronája alatt nem találja meg tenyésztésének feltételeit. De új nemzedék megtelepülése ilyen helyen szinte cél-talan is és így természetellenes s illetve fölösleges is lenne mindaddig, míg egész kiterjedésében zárt állab fedi a területet.

*) Nem kételkedünk, hogy egyébként kedvező körülmények közt a virágzást nyomon követte a magtermés. Tudunk ilyen esetet mi is. Zala vármegyében, a Balaton mellett, egy mészkő felett elég mély talajjal bíró hegygerinczen a tölgy-sarjak helyenkint szorongva tudtak csak a sűrűn heverő kövek közt előtörni, de aztán a különben elég erős talajon bámulatosan szép és gyors növekvésnek indultak. A gazdag levélzetű, széles évgyűrűs sarjhajtásokon, melyek kora 6—10 év körül volt, sok makk termett. A fanem kocsánytalan tölgy volt. A makkok egészségeseknek látszottak, de csirát nem hajtottak.

A természet bölcs rendje mutatkozik tehát abban, hogy valódi magtermés általában a téres állás mellett jöjjön létre. S ehez képest aztán mi is, ha természetes feljulásra akarjuk juttatni vágható s így magzókorban lévő, zárt állabjainkat, a természet e rendjének utánzóivá leszünk, állabjainkat az előkészítő vágással téres állásba hozzuk s ezzel dusabb magtermésre ingereljük.

Erre a valóban gyakorlati példára s fentebbi fejtegetéseimre hivatkozva, egyfelől szigorúan elkülönítendőnek s már meg is különböztetettnek tartom a magzókor fogalmát a termőkorétól: s amazt kizárólag a legerőteljesebb magzási képesség idejének, emezt pedig a legelső magtermés létrejöttétől a magtermőképesség megszűntéig tartó időszaknak jelzésére vélem alkalmazandónak; másfelől azonban szükségesnek hiszem, hogy mindazon jelenségek, a melyek a magtermést illetik s a melyek az erdei fák természetes fajfentartási cselekvőségére világot vethetnek, mindazon okok, melyeknek befolyása van a természetes életfolyamatra s mindazon eredmények, melyek okainak kifürkészése bepillantást engedhet ezen életfolyamat és fontos cselekvőség titkaiba: épen a gyakorlat terén munkálkodó szakemberek körében folytonos vizsgálódások tárgyává tétesenek; mert, miként a fentebb említettem egyetlen példa is mutatja, a természettől tanulhatunk csak igazán s ha valamit aztán tenni akarunk a természet öln, a természetnek előre jól megismert erőire kell támaszkodnunk.

Manapság, midőn a termő éveket minden erdőtenyésztő gondosan felhasználja vetőmaggyűjtésre, az adatgyűjtés egy kis ügybuzgalommal teljesen alkalomszerűleg lenne végezhető bárki által.

Egyöntetű eljárás kedvéért össze lehetne foglalni

mindama tényezőket, melyekre minden adatgyűjtő a legnagyobb pontosság, lelkiismeretesség és körültekintéssel kiterjeszkedik.

Nagyobb gondot csak ezeknek az összegyűjtendő adatoknak s azok minőségének megállapítása, azután a gyűjtött adatok kiválogatása, osztályozása és helyes feldolgozása okozna. De ez által legalább főbb fanemeink életének tenyésztési és tenyésztési szempontból egyik legérdekesebb és legfontosabb szakát világitanók meg a mai viszonyokhoz méltóan; a minek növényélettani jelentőségén kívül szigorúan gyakorlati értéke is megvolna.

Részemről igen óhajtanám, hogy ezen kérdéshez más is hozzászólana; a felvetett eszme nem új, de új lenne annak általános felkarolása és, úgy lehet, az egész ország területére kiterjesztett megvalósítása.

Az erdészeti kísérlet-ügy szervezésével nagyon közel rokon az a kérdés, s ha valaki jó tanácsaival s tapasztalt körültekintésével kijelölné a közösen követendő utat, melyen a kérdés gyakorlati megoldása felé haladni lehetne: azt hiszem, velem együtt számosan feljárnának jóakarataikat, hogy szakunk érdekében az egy-egy munkásra csekély részül kijutó, de összevéve nagy eredményeket ígérő munkát szívesen elvégezzük.

Az államerdészet 1894. évi költségvetése.

A alábbiakban közöljük a kincstári érdekre, az állami kezelésbe átvett városi, községi és közbirtokossági erdőkre, az erdők állami felügyeletére, az országos erdei alapra és erdővásárlási alapra vonatkozó 1894. évi költségvetést az indokolással együtt.

Állami erdők.

Az állami erdőknél az 1894-ik évre előirányzott rendes kiadások és bevételek összehasonlítva az 1893. évi költségvetés tételeivel, a következő táblázatban sommásan és rovatonként vannak kimutatva.

Rovat	Kiadások	1894.	1893.	1894. évre tehát	
		évi előirányzat		több	kevesebb
		f o r i n t			
Kezelési kiadások.					
1	Személyi járandóságok	851.950	843.992	7.958	—
2	Iroda- és szolgatartási átalányok	13.761	13.743	18	—
3	Egyéb irodai költségek	27.383	27.311	72	—
4	Lótartási és utazási átalányok	96.730	96.730	—	—
5	Egyéb utazási költségek	96.300	95.300	1.000	—
6	Kezelési épületek fentartása	63.205	63.547	—	342
7	Jutalmak és segélyek	12.440	12.010	430	—
8	Egyéb előre nem látható költségek	19.730	19.780	—	50
8a	Perköltségek	5.420	5.380	40	—
	Összeg	1,186.919	1,177.793	9.126	—
Közterhek:					
9	Adó és egyéb közköltségek	577.935	565.075	12.860	—
10	Egyházi és jótékony célok	67.607	72.528	—	4.921
	Összeg	645.542	637.603	7.939	—
Üzleti költségek:					
11	Erdőrendezés és felmérés	72.917	65.647	7.270	—
12	Tüzifa-vágatás és szállítás	1,073.500	1,002.025	72.475	—
13	Épület- és műszerfa-vágatás és szállítás	771.798	794.334	—	22.536
14	Fagyártmányok előállítása	266.589	235.182	31.407	—
15	Faszén termelése és szállítása	137.081	143.600	—	6.519
16	Erdőművelés	201.662	199.256	2.406	—
17	Mellékhaszonvételek	28.460	27.533	927	—
18	Üzleti épületek és szállítási eszközök	248.741	264.266	—	15.525
19	Anyagok és termények vásárlása	93.450	87.317	6.133	—
20	Leltári tárgyak beszerzése	23.609	24.323	—	714
21	Egyéb előre nem látható költségek	39.596	37.720	1.876	—
	Összeg	2,957.403	2,881.203	76.200	—
	Kiadások összege	4,789.864	4,696.599	93.265	—

Rovat	Kiadások	1894.	1893.	1894. évre tehát	
		évi előirányzat		több	keve- sebb
		f o r i n t			
	Átvitel	4,789.864	4,696.599	93.265	—
22	Állami kezelés alá átvett községi erdők	181.888	134.244	47.644	—
23	Volt naszdóvidéki községi erdők ---	55.777	55.667	110	—
	Összesen	5,027.529	4,886.510	141.019	—
24	Az állami erdészeti, adófelügyelőségek és erdőőri szakiskolánál alkalmazásban lévő tisztii személyzet fizetéseinek szabályozására ---	57.000	—	57.000	—
	Főösszeg	5,084.529	4,886.510	198.019	—
	B e v é t e l e k.				
1	Főhasználat:				
	a) tűzifa ---	2,172.807	2,047.040	125.767	—
	b) épület- és műszerfa ---	3,879.339	3,820.137	59.202	—
	c) fagyártmány ---	381.533	339.193	42.340	—
	d) faszén ---	292.446	329.704	—	37.258
2	Mellékhaszonvételek ---	638.399	649.611	—	11.212
3	Anyagok és termények ---	41.810	44.660	—	2.850
4	Leltári tárgyak ---	3.594	1.359	2.235	—
5	Téritmények ---	470	1.242	—	772
6	Egyéb bevételek ---	151.835	148.789	3.046	—
6a	Perköltségek ---	4.740	4.900	—	160
	Bevételek összege	7,566.973	7,386.635	180.338	—
7	Állami kezelés alá átvett községi erdők	165.888	134.244	31.644	—
8	Volt naszdóvidéki községi erdők ---	55.777	55.667	110	—
	Főösszeg	7,788.638	7,576.546	212.092	—

Ezen részletezés szerint az állami erdők 1894. évi összes bevétele 7,788.638 frt,
rendes kiadásai összege 5,084.529 „
s a várható tiszta jövedelem 2,704.109 frt.

Összehasonlítva az 1894. évi előirányzatot az 1893. évvel, kitűnik, hogy az 1894-ik évben
a remélhető bevétel 212.092 frttal
a rendes kiadás pedig 198.019 „

nagyobb, és ehhez képest a tiszta jövedelem 14.073 frttal kedvezőbb.

A kiadások és bevételek egyes rovatain mutatkozó eltérések indokolásául a következőket terjesztem elő:

Kiadás. 2. czim.

Kezelési kiadások.

1—8 a) rovat.

A kezelési költségek összes rovatain együttvéve mutatkozik 9.126 frtnyi többszükséglet, és pedig főleg azért, mert a „személyi járandóságok“ rovatába a központi igazgatás erdészeti személyzetének 23.100 frtnyi járandóságai itt vétettek fel, még pedig az 1893. évi IV-ik t.-cz. értelmében járó 2.700 frt fizetési többlettel és a 408 frtnyi 2% intercalare figyelmen kívül hagyásával. Ez azonban tárczám költségvetésének végeredményére befolyással nem lesz, mert ugyanily összeg a központi igazgatás „személyi járandóságok“ rovatán meg fog takaríttatni.

Ugyancsak a „személyi járandóságok“ rovatán emelkedett a szükséglet 4.850 frttal, azon okból, mert az erdőszámvevőség fizetései az 1893. évi IV. t.-cz. alapján szabályoztatván, ennyivel emelkedtek.

Az „egyéb utazási költségek“ rovata alatt 1893-ra előirányzott összeg a tényleges szükségletnek nem felel-vén meg, azt, tekintettel az erdőüzemnél folyton szaporodó ténykedésekre, 1.000 frttal kellett emelnem.

Közterhek.

9—10. rovat.

Az „adó és közterhek“ rovatán emelkedett a szükséglet, a megyei, községi póttadók szaporodása s a mind-

inkább nagyobb összegre emelkedő utadó következtében 12.860 forinttal, míg ellenben az „*egyházi és jótékony czélok*“ című rovat allatt 4.921 frttal kevesebb volt előirányozható.

Üzleti költségek.

11—21. rovat.

11. *Erdőrendezés és felmérés.* Az 1894-ik évre 7.270 forinttal kellett többet előirányozni, mert egyrészt eddigelé a tényleges szükségletnél kisebb összegek engedélyeztetvén, egyes munkálatok visszamaradtak; másrészt pedig, mert nagyobb mértékű üzemtervi átvizsgálásoknak is meg kell történniök, melyek az erdőtörvény határozatai folytán nemcsak el nem kerülhetők, de el sem halaszthatók.

12. *Tüzifa vágatás és szállítás.* Ezen rovat alatt 71.475 frttal kellett többet előirányoznom, mert az üzemtervek szerint kihasználható tüzifa oly helyeken is, a hol az eddig értékesíthető vagy egyáltalában nem volt vagy csak kisebb mennyiségben, az értékesítés iparvállalatok keletkezése és az államvasutaknak több tüzfával való ellátása következtében, nagyobb lendületet nyert. Így csak az ungvári uradalomban egy újból létesítendő faeczetgyár részére évi 55.000 ürméter tüzifa szerződésileg biztosított, mely anyagot a kincstár köteles nemcsak termelni, hanem a gyárhoz szállítani is, mi ürméterenkint mintegy 1 frt 10 krba kerül. Továbbá az ungvölgyi vasut kiépítése következtében ugyanezen kerületből 20—30.000 ürméter tüzifa az államvasutak részére lesz termelendő és szállítandó.

Mintthogy továbbá a jövő 1895-ik évre szükséges nagyobb tüzifa-készletek előállításáról már 1894-ben kell gondoskodni, ha a jövedelmet tetemesen leszállítani nem

akarjuk, majdnem minden erdőhatóság kerületében nagyobb készlet beszerzéséről kell gondoskodnom.

Végül a munka- és fuvarbérek, valamint egyéb szállítási költségek annak következtében, mivel a vágások mindinkább a völgyek mélyébe esnek — természetszerűleg emelkednek.

Mindezeknél fogva s mivel a költségvetésbe felvett szükségleti összeg az erdőhatóságok részéről indítványozott összegeknél jóval alacsonyabbra, de a legszükségesebbre leszorított, a felvett összeg az 1895-iki jövedelem nagyon is érzékeny megcsönkítése nélkül nem szállítható le.

13. *Épületi- és műszerfa vágatás és szállítás.* Az üzemtervek alapján kihasználásra kerülő vágásterületeken levő összes haszonfa értékesítése vétetett ugyan tervbe, de a jövő évre kihasználható mennyiség valamivel kisebb, és így az eddigi tényleges eredmény szerinti költségek számbavétele mellett, az 1803-ik évi előirányzathoz képest, 22.536 forintnyi összeggel kevesebb volt előirányozható.

14. *Fagyártmányok előállítása.* Az ungvölgyi vasut kiépülésére és üzembe hozatalára már most bizony lehet számítani, ezért a jövő évben az államvasutaknak szerződésileg szállítandó teljes, és pedig tetemes mennyiségű bükkfalpfa termelése és kiszállítása költségeiről okvetlenül gondoskodnom kellett, minek következtében ezen rovat alatt az 1893. előirányzathoz képest, 31.407 frttal irányoztam többet elő, aránylag azonban a bevételek megfelelő rovata is emelkedik.

15. *Faszén termelése és szállítása.* Tekintettel azon körülményre, hogy a vajdahunyadi kincstári vasgyár faszén szükségletének jelentékeny részét a szászsebesi erdőhivatal vágásterületein termelt szénfából — maga fonja

termelni, az ezen rovat alatti szükséglet 6.519 forinttal volt leszállítható.

16. *Erdőművelés.* Nagyobb területű vágások mesterseges felujítása, új csemetekertek létesítése és hézagos régebbi felujítások kijavitása miatt, az 1894-ik évre 2.406 frttal irányoztam többet elő.

17. *Mellékhaszonvételek.* A mész- és tégláégetési üzletnek némi emelkedése következtében 927 frttal nagyobb szükséglet keletkezett.

18. *Üzleti épületek és szállítási eszközök.* Minthogy egyes nagyobb fontosságú szállítási berendezés részint a múlt, részint a folyó évben létesült, lehetségessé vált az ezen rovat alá tartozó költségeket 15.525 frttal kisebb összegben előirányozni.

19. *Anyagok és termények vásárlása.* A tényleges szükségletnek magasabb árak melletti vásárlása 6.133 forintnyi előrelátható többlet felvételét tette szükségessé.

20. *Leliári tárgyak beszerzése.* Minthogy csak az elkerülhetlen szükséglet beszerzése engedtetik meg, lehetségessé vált 714 forinttal kevesebbet előirányozni, mint a folyó évre.

21. *Egyéb előre nem látott költségek.* A helyenkint elégtelen altiszti személyzet időleges kiegészítése céljából nagyobb számban szükségessé való vágás-örök, továbbá az elemi csapások következtében keletkező kiadások tapasztalat szerinti emelkedése miatt, ezen a rovaton 1.876 forintnyi többletet kellett az előirányzatba felvenni.

22. *Állami kezelés alá vett községi erdők.* Ezen rovat alatt az 1893. évvel szemben 47.644 forinttal nagyobb kiadás vétetett fel az előirányzatba, mert az 1893-iki előirányzat megállapítása óta a Brassó vármegyei hét-

falusi, a Szolnok-Doboka vármegyei, a Szepes vármegyei, a Borsod vármegyei, a Trencsén vármegyei és Versecz törvényhatósági joggal felruházott városi erdők vétettek állami kezelésbe, melyek kezelésére 29 erdőtiszt és gyakornok szükséges, kiknek járandóságairól előirányzatilag gondoskodnom kell.

Az állami kezelésbe vett erdők kezeléséhez megkíván- tató 1894-iki szükséglet tesz	181.883 frtot,
az érdekelt erdőtulajdonosok megtérítenek az államnak	165.888 frtot,
mutatkozik	<u>16.000 frtnyi</u>

több kiadás.

Ezen többkiadást az államnak azon okból kell elvállalnia, mert egyes vármegyékben, hol a községi erdők kezelését a törvényhatóságok kérelmére, fontos közgazdasági tekinteteből, az állam vette át, a községek, volt urbéresek stb. oly szegények, hogy kezelési átalány fejében azt az összeget megtéríteni nem képesek, a melyből a tényleg felmerülő rendes kezelési költséget — a legtakarékosabb eljárás mellett is — fedezni lehetne.

Ezenkívül fenforog még egy más kényszerítő körülmény is, az t. i., hogy a községek a birtokállapotok rendezésével és a gazdasági tervek elkészítésével kapcsolatos, halasztást nem tűrő munkálatok költségeit nem akkor és nem oly részletekben fizetik meg, mikor azok tényleg felmerülnek, hanem a rendes kezelési költségekkel együtt, többnyire 20 évre terjedő egész szerződési időtartam alatt, holott a szóban forgó munkálatokat az erdőállomány biztosítása és az okszerű gazdaság lehetővé tétele céljából, de az erdőtörvény erre vonatkozó rendelkezéseihez képest is, a lehető legrövidebb idő alatt be kell fejezni. A birtokrendezési és üzemtervi munkálatok költségeit tehát az

államerdészetnek részben előlegezni kell és a kimutatott többkiadást részben ez idézi elő.

23. *Volt naszódvidéki községi erdők.* A 110 forintnyi kiadási többlet az előirányzatba felveendő volt, mert az állami erdőszámvevőségek fizetésének törvényszerű rendezése következtében az ezen erdőt kezelő beszerzői erdőigazgatóságnál alkalmazott egy számtiszt fizetése 100 frttal, lakpénze 10 frttal felemeltetett, ez azonban megfelelő összegű bevételben találja fedezetét.

24. Az állami erdőtisztek fizetésének szabályozása czimén, miután az 1893. évi IV-ik t.-cz. ezekre ki nem terjed, 1894-re 57.000 frtnyi átalányösszeget kérek. Ezt az összeget a költségvetési törvény életbe lépte után, személyi járandóságok czimén, a kincstári erdők, továbbá az állami kezelésbe átvett községi erdők kezelésénél, a kir. erdőfelügyelőségeknél és az erdőöri szakiskoláknál alkalmazott állami erdőtisztek közt, a szükség és méltányosság elvei szerint fogom felosztani.

Bevétel.

1—8. rovat.

1. a) *Tüzifa eladás.* Ezen rovat alatt 1894-re 125.767 forinttal nagyobb bevétel volt előirányozható, mert ungvári uradalomban az ungvölgyi vasut kiépítése következtében jelentékenyen fog a tűzifa értékesítése emelkedni, mert továbbá Szászsebesen a vajdahunyadi vasgyár két erdőgondnokság szénfakészletét veszi meg, melyet maga fog szenesíttetni, továbbá a lugosi és apatini kerületekben nagyobb vágásterületek kiirtása és telepítési czélokra való felhasználása terveztetvén, nagyobb tűzifamennyiség lesz értékesíthető. Egyébiránt a tűzifának emelkedő kereslete is fokozza a bevételt.

b) *Épület- és műszerfa.* Egyes értékesebb faanyagot tartalmazó vágások kihasználása, valamint az áraknak bizton remélhető emelkedése, végül a lugosi kerületben irtás alá bocsátandó nagyobb területű erdőterületen levő hasznófának értékesítése tették indokolttá, hogy az ezen rovat alatti bevétel 59.202 frttal magasabb összegben előirányoztassék.

c) *Fagyártmányok.* Az ungvölgyi vasut kiépítése következtében az ungvári uradalomból az államvasutak részére oly mennyiségű bükkfalpfa fog szállíttatni, hogy az 1893. évhez képest 42.340 frttal magasabb bevétel bizton várható.

d) *Fa-szén.* Ezen rovaton a bevétel azért csökken 37.258 frttal, mert a vajdahunyadi vasgyár a szászsebesi erdőhivatal egy jelentékeny részében, mint 1. a) alatt már említett, nem szenet, hanem fát vásárol, melyből a vasgyár fog szenet égetni.

2. *Mellékhaszonvételek.* Bérletileg kezelt nagyobb erdei tisztásoknak fekozatos és nagyobb mértékű felújítása következtében 11.212 frttal kevesebbet irányoztam elő.

3. *Anyagok és termények.* Az 1894-re 2.850 frttal kisebb bevétel vétetett fel, mert előreláthatólag kisebb anyagmennyiség fog értékesítés alá kerülni.

4. *Leltári tárgyak.* A valószínűségnek megfelelően 2.235 frnyi bevételi többlet vétetett fel.

5. *Térítmények.* Az előrelátható körülményekre való tekintettel 772 frttal kevesebbet kellett előirányozni.

6. *Egyéb bevételek.* A múltban elért eredmények szerint 1894-re 3.046 frttal több volt előirányozható, mint 1893-ra.

7. *Perköltségek.* A tényleges eredményt zsinórmértékül véve, 160 frttal kevesebb bevétel irányoztató elő.

8. *Állami kezelésbe átvett községi erdők.* A 31.644 frttal nagyobb bevétel a legujabban állami kezelésbe átvett községi erdők után várható.

9. *Volt nassóvidéki községi erdők.* A besztercezi erdőigazgatósági számtiszt járandóságai az 1893. évi IV. t.-cz. alapján szabályoztatván, a mint már említettem, 110 frttal felemeltettek; az ezen rovaton felvett bevételi többlet tehát ezen összeg megtérítéséből ered.

Erdőfelügyelőségek.

Kiadás. 3. czim.

Az erdőfelügyelőségek előirányzatába, az 1893. évre megállapított költségvetéstől eltérőleg, 1.858 frttal nagyobb kiadást vettem fel, mert a központi erdőfelügyelői tisztviselők illetményeinek a központi igazgatás előirányzatából történt kihatása és a 2^o/_o intercalare figyelmen kívül hagyása folytán és az 1893. évi IV. t.-cz. értelmében a fizetések rovatán 504 frt, a lakpénzek rovatán 1.654 frt, továbbá a vadászfelügyelői állomásnak a halászati felügyelői állomással egyezőleg a VIII. fizetési osztályba történt sorozása következtében, a fizetésrovaton 200 frt, a lakpénzrovaton 200 frt, vagyis összesen 2.558 frt több kiadás, ellenben a jutalmak és segélyek rovatán a tisztviselők illetményeinek szabályozása folytán 700 frttal kevesebb kiadás volt előirányzandó.

Országos erdei alap.

Kiadás. 4. czim.

Az országos erdei alap 1894. évi előirányzata az 1893. évre megállapított költségvetéstől semmiben sem tér el s az eddig is fennállott és jövőre is mellőzhetlen tényleges szükségesség szerint lett előirányozva.

Jelentés

az erdővásárlási alap állapotáról.

Az 1884. évi XXVI. törv.-cz. 1. §-a rendelkezése szerint „Az erdőértékesítésről és vételről a földmivelésügyi m. kir. minister évenként a költségvetés indokolásában jelentést tesz.“

Az idézett törvény ezen rendelkezéséhez képest, tehát az urbéri rendezés következtében, avagy törvényhozási engedély alapján eladott állami erdők faállományáért befolyt pénzről és ennek felhasználásáról az 1892. évre a következő jelentést tehetem:

Bevétel.

Az 1891. év végéig eladott erdők területe tesz 32.656·99 kat. holdat.

Az 1891. évi pénzmaradvány álladéka	51.159 frt 88 kr.
Az 1891. évi takaréketét álladéka	273.000 „ — „
„ 1891. „ bevételi hátralék álladéka	357.279 „ 89 ¹ / ₂ „
Az 1891. évi vasuti törzsrészv. álladéka	227.600 „ — „
Az 1891. év végén összes cselekvő vagyon álladéka . .	909.039 frt 77 ¹ / ₂ kr. volt.

Az 1892. évi bevételek pedig a következők:

1. A brassói bánya- és kohó-részv. társaságnak eladott 3·83 holdnyi erdőrész faállományának vételára	388 frt 81 kr.
2. Vasuti törzsrészvények utáni osztalék	1.560 „ — „
Áttétel	1.948 frt 81 kr.

	Átvitel	1.948 frt 81 kr.
3.	A gödöllői erdőhivatal kerületében eladandó „Langenthal“ nevű erdőrész faállományának vételára	34.377 „ 89 „
4.	Az Alső-Róna község határában eladott 28·95 holdnyi erdőterület faállományának vételára . . .	584 „ 88 „
5.	A gazdasáznak átadott bogojevai 902·7 holdnyi erdő faállományának vételára	89.315 „ 89 „
6.	Vételárhátralékok utáni kamatok	867 „ 81 „
7.	Az alap tulajdonát képező takarékbetét után kamatok	9.608 „ 54 „
8.	A takarékbetétből a kiadások fedezésére felvett összeg	84.523 „ — „
9.	Felek-Fogarasi vasuti törzsrészvényekben 40.000 frt hozzájárulási hányad ellenében . . .	40.000 „ — „
	1892. évben tehát eladatott 935·48 holdnyi erdő s a bevétel . .	261.226 frt 82 kr.
Az 1892. év elején volt álladékkal együtt 33.592·47 holdat tesz az eladott erdők területe, az összes bevétel pedig az 1892. év elején volt álladékkal együtt 1892. év végén 1,170.266 frt 59 ¹ / ₂ krt tesz ki. (Ebből bevételi hátraléokra: 318.412 frt 24 kr. és takarékbetétek után kamatokra 15.652 frt + 9.608 frt 54 kr. = 25.260 frt 54 kr., összesen 343.672 frt 78 kr. esik.)		

Kiadás.

Az 1891. év végéig megszerzett birtokok területe 65.934.61 kat. holdat tesz ki.

Az 1891. év végén a terhelő (kiadás) hátralék volt 40.444 frt 81 kr.

Az 1892. évi kiadások a következők:

1. A gödöllői erdőhivatal kerületében több féltől vásárolt 55.19 holdnyi ingatlanok vételára	15.944 frt 90	kr.
2. Sponer Andrástól megvásároltatván annak nagy-lomnitzai 832.66 holdas erdőbirtoka, az ezen birtokért járó vételár	80.000 „ —	„
3. A kolozsvári erdőigazgatóságkerületében több féltől vásárolt 23.98 holdnyi birtokok vételára	1.676 „ 14	„
4. A tereselpataki erdőkben Móricz Pál által létesített tűzifa-csusztatók megváltási ára	500 „ —	„
5. Különféle költségek	205 „ 35	„
6. A tereselpataki farakodóra vezető vasuti vágány építésére	145 „ 30	„
7. A taraczközi farakodóra vezető vasuti vágány építésére	2.484 „ 61	„
8. Az ungvár-nagybereznai helyi érdekű vasutra vonatkozó tervek megvételére és az előmunkálati költségek megtérítésére	14.000 „ —	„
9. A felek-fogarasi helyi érdekű		
Áttétel	114.956 frt 30	kr.

Átvitel	114.956 frt 30	kr.
vasut építési költségeihez való hozzájárulás fejében 40.000 frt névértékű törzsrészcselekvényellenében	40.000	„ — „
10. A gyümölcsözésre elhelyezett tőkéből a folyó kiadásokra felhasználtatott	84.523	„ — „
11. Térítményekre	25	„ 23 „
Az 1892. évben megszerzett birtokok területe 911·83 hold, az 1892. évi kiadások összege . .	239.504 frt 53	kr.
Az 1892. év elején volt álladékkal együtt: a megszerzett erdők területe 66.846·44 hold: a kiadások főösszege	279.949	„ 34 „
(Ebből terhelő hátralék 30·625 frt 23 kr.)		

Vagyoni állás 1892. év végén.

Összes bevétel	1.170.266	„ 59 ¹ / ₂ „
„ kiadás	279.949	„ 34 — „
Az összes tiszta vagyon 1892. év végén és pedig:	890.317 frt 25 ¹ / ₂ kr.	
1892. évi pénzmaradványban 121.192 frt 70 ¹ / ₂ kr.	}	
Takarékbetétekb. 188.477 „ — „		
Bevételi hátralékokban . . . 343.672 „ 78 „		
Vasuti törzsrészcselekvényekben . . 267.600 „ — „		
Levonva a kiadási hátralékot . . .	30.625	„ 23 „
Maradt tiszta cselekvő vagyon	890.317 frt 25 ¹ / ₂ kr.	

Egyesületi közlemények.

*Az Országos Erdészeti Egyesület 1893. évi december hó
17-én tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.*

Jelen voltak: Bedő Albert I. alelnök; br. Bánffy Dezső II-od alelnök, Horváth Sándor titkár, Adriányi Arnold a. tag, Almásy Andor a. tag, Almásy István r. tag, lovag Ámon Ede r. tag, Anca Döme r. tag, Arató Gyula a. tag, Bachó János r. tag, Baiersdorf Károly a. tag, Balás Vincze a. tag, Balaton Antal r. tag, Barlai Sándor r. tag, Bécsy Dezső r. tag, Belházy Emil a. tag, Benigny Gyula a. tag, Bereczky Gyula a. tag, Bocz Géza r. tag, Borszéky Soma a. tag, Chabada Géza r. tag, Csipkay János a. tag, Churawy Károly r. tag, Dénes Géza r. tag, Dezső Zsigmond a. tag, Dipold Imre a. tag, Divald Béla a. tag, Dömötör Tihamér a. tag, Doroszlai Gábor r. tag, Ercsényi Béla r. tag, Ercsényi István r. tag, Fás Gyula r. tag, br. Feilitzsch Arthur a. tag, Fischl József r. tag, Földi János a. tag, Földváry Mihály Pest vármegye alispánja, Furherr János r. tag, Füzy Zoltán a. tag, Galambos Béla a. tag, Garlathy Kálmán a. tag, Gerster Dezső müegyetemi hallg., Ghyczy Emil a. tag, Greger Géza r. tag, Gukkler Károly r. tag, dr. Günther Antal r. tag, Hajós Gyula r. tag, Halbauer István a. tag, Hammersberg Géza r. tag, Hangay Géza a. tag, Havas Gusztáv a. tag, Hirsch István a. tag, Hirschpeck Ágost r. tag, Hoffmann Ármin r. tag, Hubay Zsigmond a. tag, Ihrigh Vilmos r. tag, Illés Nándor a. tag, Jankó Sándor r. tag, Janthó János a. tag, Kallina Károly a. tag, Karvas Emil r. tag, Keleti Lajos r. tag, Kende Dániel a. tag, Kiss Ernő r. tag, Kiss Ferencz a. tag, Kócsy János r. tag, Körössy Sándor orsz. gyűl. képviselő, Kőszegi Armand hirlapíró, Kozma István r. tag, Krajcsovics Béla a. tag,

Krajcsovics István r. tag, Kugler István r. tag, Kugler Lajos a. tag, Lágler Gyula r. tag, Lende Ede a. tag, Leviczky Albert a. tag, Lorencz Jenő r. tag, Mányai Imre r. tag, Márton Sándor a. tag, Mikolás Vincze r. tag, Molcsányi Gábor a. tag, Múzsnyay Géza r. tag, Nagy Károly r. tag, Nagy Károly r. tag, Ocsárd Károly a. tag, Ónody Ferencz r. tag, Ormay Kálmán r. tag, Palka Gyula r. tag, Pánczél Ottó a. tag, Papp János r. tag, Párnai Attila a. tag, Pászthy Ferencz r. tag, Péch Kálmán a. tag, Pető Lajos r. tag, Pfalcz Károly a. tag, Pirkner Ernő a. tag, Pitroff Kornél a. tag, br. Podmaniczky Géza a. tag, Prohaszka Lajos a. tag, Pukács Antal a. tag, Raab Samu a. tag, Rappensberger András r. tag, Rochlitz Dezső r. tag, Rozinszky Béla a. tag, Rutska Tivadar a. tag, Schmidt Károly a. tag, Schmidt Zsigmond r. tag, Schmutzer József r. tag, Simenszky Kálmán a. tag, Siposs Sándor hirlapíró, Sóltz Gyula a. tag, Somkerekgy Gusztáv r. tag, Stadler Tófor a. tag, Stark József r. tag, Sümegh Ignác r. tag, Szabó Adolf a. tag, Szabó József a. tag, Szalay Ernő r. tag, Szalay József r. tag, Székely György a. tag, Takács Miklós r. tag, Tavi Gusztáv a. tag, Telsch Kornél r. tag, Tirts Rezső r. tag, Tomcsányi Gusztáv a. tag, Tomcsányi Gyula a. tag, Tonházy Gyula r. tag, Tóth Miklós r. tag, Török Sándor r. tag, Törzs Kálmán a. tag, Ulreich Gyula r. tag, Zachar István r. tag, Zachar József r. tag, Zsivanovics Zsiva r. tag, Vadas Jenő a. tag, Vadászffy Jenő a. tag, Várnai Ödön r. tag, Vassányi Aurel r. tag.

Elnökök: Mélyen tisztelt közgyűlés! Az országos erdészeti egyesület mai napra összehívott folyó évi rendes közgyűlését van szerencsém megnyitni. Midőn ez alkalmából az egyesület t. tagjait, kik itt megjelenni sziveskedtek, hogy egyesületünk munkásságában tanácsaikkal

részt vegyenek s kik ez által az egyesület iránti élénk érdeklődésüknek újabb bizonyítékát adták, üdvözlöm, egyszersmind sajnálattal kell jelentenem, hogy egyesületünk ügybuzgó elnöke, gróf Tisza Lajos ö nagyméltósága közügyi hivatalos akadályok miatt a mai közgyűlésen nagy sajnálatunkra meg nem jelenhetett.

Egyszersmind van szerencsém a t. közgyűlésnek bejelenteni, hogy kitűzött tárgysorozatunk szerint a mai napon az igazgató-választmány a t. közgyűlés kezei közé teszi le azt a megbízást, melyet három évvel ezelőtt az akkori közgyűléstől az egyesület ügyeinek igazgatására nyert. A mai közgyűlésen tehát új választás lesz, mire a t. közgyűlés tagjainak figyelmét azzal a kéréssel hívom fel, hogy egyesületünk érdekében szavazati jogukat bölcs belátásuk szerint gyakorolni sziveskedjenek. (Éljenzés.)

Most pedig rátérve tárgysorozatunk első pontjára, felkérem titkár urat, hogy az egyesület működéséről szóló jelentését előterjeszteni sziveskedjék.

Horváth Sándor titkár mindenek előtt bejelenti, hogy a mai közgyűlésre a nm. földmivélsügyi ministerium a maga képviselével Belházy Emil főerdőtanácsost, a vallás- és közoktatásügyi ministerium pedig saját képviselével Hirsch István főerdőtanácsost bizta meg. Továbbá ugyancsak a jelen közgyűlésre Pest-Pilis-Solt Kis-Kun vármegye törvényhatósága és közigazgatási erdészeti bizottsága Földváry Mihály alispánt, Budapest székesfőváros Guckler Károly városi erdőmestert; Körmöcz sz. kir. és főbánya város dr. Ámon Ede országgyűlési képviselőt és Lende Ede városi erdőmestert küldte ki, a besztercebányai fabutorgyárat pedig egyik tulajdonosa, Stadler Tófor kir. tanácsos képviseli. (Éljenzés.)

Ezután olvassa a titkári jelentést (l. ugyanezen füzet 12.

és köv. oldalain). A jelentés azon pontjainál, melyekben indítványok foglaltatnak, elnök a következő határozatokat mondta ki:

1. az igazgató-választmánynak az állami szolgálatban álló erdőtisztek anyagi helyzetének javítása érdekében illetékes helyre intézett felterjesztése jóváhagyólag tudomásul vétetik;

2. az igazgató-választmány javaslata a magán szolgálatban álló erdőtisztek és altisztek nyugdíj kérdése ügyében tudomásul vétetik s ennek alapján határozatilag kimondatik, hogy a fenforgó körülmények között az országos erdészeti egyesület az erdészeti alkalmazottak részére külön nyugdíjintézmény létesítését nem tartja szükségesnek s ennél fogva a magánszolgálatban álló erdőtisztek és altiszteknek is az időközben „Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete” czim alatt tényleg megalakult intézetet ajánlja figyelmébe, a mennyiben jövőjükről nyugdíj biztosítása által gondoskodni óhajtanak és az intézet feltételeit saját részükről is elfogadhatóknak találják;

ezzel kapcsolatban jóváhagyatik az igazgató-választmány azon intézkedése is, hogy az ezen kérdésben igénybe vett szakértő részére tiszteletdíj fejében 200 frtot utalványozott.

3. az ugynevezett népszerű erdészeti ismerettár elkészült és közelebbről elkészítendő füzeteinek második kiadására vonatkozó jogát az egyesület Fekete Lajos m. kir. erdőtanácsosra, mint szerzőre ruházza át, elvárja azonban a szerzőtől s illetve jogutódaitól, hogy az ezen jog alapján kiadandó füzetek árát annak idejében a lehető legolcsóbban fogják megszabni;

4. az Erdészeti Növénytan II. kötetének kinyomatása és az Erdészeti Rendeleték Tára czimű időszakos vállalat I—IV. évfolyamából a harmadik kiadás megjelenése érdekében tett intézkedései a választmánynak jóváhagyatnak és az ezekre előírányzott költségek engedélyeztetnek;

5. az igazgató-választmánynak az az intézkedése, hogy az egyesületi székház után kivetett s a multa nézve 2788 frt 51 krral, a folyó évre pedig 471 frt 69 krral megállapított illeték-egyenértéket kifizette, utólagosan jóváhagyatik;

6. hasonlóképp jóváhagyatik az igazgató-választmánynak az az intézkedése is, hogy a székház tűzkár elleni biztosítását az összes földfeletti alkatrészekre és az egyesület leltári tárgyaira is kiterjesztette és a 289 frt 09 krnyi biztosítási díjat 6 évre előre lefizette;

7. a Deák Ferencz, Wagner Károly és gróf Tisza Lajos alapítványok tőkéinek az eddigi kamatjövedelemnek megfelelő kamatozásu értékpapirokban történt kihatása s ezzel kapcsolatban az igazgató-választmánynak az említett alapítványok részére kihatott, sorsolás alá eső értékpapírok számszerinti nyilvántartását elrendelő intézkedése, ugy szintén a székesfehérvári ismeretlen alapítványának hasonló módon való kezelésére vonatkozó intézkedése jóváhagyatik s egyszersmind kimondatik, hogy az egyesület ezen felül még meglévő és közelebbről vásárlandó értékpapirjaiból a magyar erdőtiszték árva leányait segélyező alapítvány tőkéje hasonló módon kihatandó lesz;

8. felhatalmaztatik az igazgató-választmány, hogy a mennyiben az egyesület ez évi bevételi többlete megengedi, a Wagner Károly alapítvány tőkéjéhez tartozó készpénzösszeget oly összegre növelje, hogy abból 300 frt névértékű 4 százalékos magyar koronajáradék legyen vásárolható és az alapítványhoz csatolható; továbbá hogy a magyar erdőtiszték árva leányait segélyező alapítványt készpénzben 200 frttal növelhesse;

9. a legutolsó választmányi ülés óta felvételre jelentkezett s most bejelentett új tagok az egyesület kebelébe felvétetnek;

10. az évközben elhunyt egyesületi tagok elvesztése felett a közgyűlés részvétét jegyzőkönyvileg fejezi ki.

Elnök: a tárgysorozat 2. pontja szerint következik az igazgató-választmány jelentése az 1892. évi számadások megvizsgálása és az 1894. évi költségvetés megállapítása tárgyában.

Az igazgató-választmány, t. közgyűlés, az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg a számadások megvizsgálására és a költségvetési előirányzat elkészítésére egy háromtagu bizottságot küldött ki, mely eljárásáról részletes jelentésben számolt be.

Ezt a jelentést a választmány elfogadta s intézkedett, hogy az kinyomassék s a közgyűlés tagjai között most kiosztassék. Ez meg is történt s ennél fogva, azt hiszem, a jelentés felolvasottnak tekinthető. (Helyeslés.) Egyelőre tehát nincs más teendőnk, mint a közgyűlés részéről is egy háromtagu bizottságot kiküldeni, melynek feladata lesz a számadásokat felülvizsgálni és a jövő évi költségvetésre nézve javaslatot tenni, természetesen figyelmet fordítva arra is, hogy a költségvetésnek azon tételei, melyek a mai közgyűlésnek a Wagner Károly és a magyar erdő-tisztek árvaleányait segélyező alapítvány tökéinek növelésére vonatkozó határozata folytán módosulást szenvednek, megfelelően kiigazittassanak.

Miután az alapszabályok értelmében ezen bizottságba lehetőségig egy olyan tag is kiküldendő, ki a megelőző számadásvizsgálatban már résztvett, részemről a bizottság elnökéül Havas József kir. erdőfelügyelő urat ajánlom, ki ily feladattal már máskor is meg volt bízva, tagjaiul pedig, ha a t. közgyűlés javaslatomat elfogadja, Adriányi Arnold ny. kir. erdőfelügyelő urat és Guckler Károly székes fővárosi erdőmester urat kérem fel. (Helyeslés.)

Sziveskedjenek a bizottság tagjai a jelentést átvéve a vizsgálat teljesítésére visszavonulni, hogy jelentésüket még e közgyűlés folyama alatt előterjeszthessék.

Addig, míg ez megtörténék, áttérhetünk a tárgysorozat 3. pontjára, mely szerint egy elnök, két al-elnök és 30 igazgató-választmányi tag választása következik. Miután a választás alapszabályaink szerint titkos szavazással történik, a szavazatok összegyűjtésére egy háromtagú bizottság küldendő ki, melynek elnökéül részemről Ghyczy Emil kir. kamarás urat, tagjaiul pedig Illés Nándor főerdőtanácsos és Borszéký Soma osztálytanácsos urakat kérem fel, (Helyeslés.) addig pedig, míg a szavazás megtörténik, az ülést felfüggesztem.

(Szünet után)

Elnök: Miután a szavazatok mind beadattak s időközben a számvizsgáló bizottság is elkészült munkájával, a tanácskozást ismét folytathatjuk. Mindenek előtt felkérem a titkár urat, hogy az időközben érkezett értesítésekről jelentést tenni sziveskedjék.

Horváth Sándor titkár: Van szerencsém bejelenteni, hogy utólag érkezett értesítések szerint a jelen közgyűlésre Debreczen sz. k. város Körösy Sándor országgyűlési képviselő urat, Szeged sz. kir. város pedig László Gyula gazdasági tanácsos urat küldte ki képviselőjéül. Egyszersmind van szerencsém jelenteni, hogy Paul Péter műszaki díjnok ur Muzsnai Géza tagtársunk ajánlata alapján az egyesület rendes tagjai közé felvétetni kíván. (Helyeslés.)

Elnök: A bejelentettek tudomásul vétetnek, Paul Péter ur pedig az egyesület rendes tagjául felvétetik.

Most pedig felkérem Havas József urat, hogy a számvizsgáló bizottság jelentését előterjeszteni sziveskedjék.

Havas József: A kiküldött bizottság nevében a következő jelentést van szerencsém előterjeszteni.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Nagybecsü megbízásukhoz képest megvizsgáltuk:

I. az egyesület 1892. évi számadásait s összehasonlítottuk az igazgató választmány által kiküldött számvizsgáló bizottság jelentéséhez csatolt s a lezárt számadás főösszegeit kitüntető kimutatást is a számadási könyvek tételeivel és úgy a számadást, mint az utóbb jelzett kimutatást helyesnek találtuk. Ennélfogva a számadó részére a felmentvény megadását részünkről is javasoljuk.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a tagsági nyilvántartási könyvben külön kitüntetve oly tételek is fordulnak elő, melyekbe hajthatlanoknak bizonyultak s mint ilyenek leirandók volnának. — Ezen tételek a következők:

1. tagsági díjakból leirandó	164	frt	09	kr.
2. lapelőfizetésekből	58	„	20	„
Összesen	222	frt	29	kr.

Van szerencsénk tehát a mélyen t. közgyűlést kérni, hogy ezen összegek leírására az engedélyt megadni méltóztassék.

Együttal átvizsgáltuk az igazgató választmány részéről kiküldött számvizsgáló bizottság által összeállított s az 1894. évre szoló költségvetést, s azt végösszegében, úgy a bevételekre, mint a kiadásokra nézve, helyesnek találtuk.

Miután azonban a t. közgyűlés a „Deák Ferencz“ „Wagner Károly“ és Gróf Tisza Lajos alapítványoknak a törzsvagyomból való kihatását — továbbá a Wagner Károly alapítvány tőkájének 300 frt névértékű koronajáradékkal való növelését, a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyző alapítvány tőkájének 4200 frtra való kiegészítését rendelte el és a Gróf Tisza Lajos alapítvány javára kötelezvényben tett 100 frt alapítvány utáni kamat is jövőre ezen alapítvány bevételeként lesz elszámolandó, a költségvetés „Bevételek“ I. és II. rovatai és a „Kiadások“ VII., VIII., X. és XXVII. rovatait módosítottuk, illetve a költségvetést újból összeállítottuk, a mint következik:

B e v é t e l	Tényleg befolyt 1892. évben		Előirányoztatott 1893. évre		Előirányoztatik 1894. évre	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
	I. Értékpapírok kamataiból:					
a) egyesületi czélokra felhasználható	3072	74	2000	—	86	—
b) a Deák Ferencz alapítvány bevételeit képezi	* 550	—	* 550	—	550	—
c) a Wagner Károly alapítvány bevételeit képezi	* 500	—	* 600	—	609	—
d) a gróf Tisza Lajos alapítvány bevételeit képezi	* 1000	—	* 1000	—	1005	—
II. Házbér-jövedelem:						
a) egyesületi czélokra felhasználható	2869	50	3140	—	5052	—
b) a Bedő Albert alapítvány bevételeit képezi	600	—	600	—	600	—
c) a Magyar erdőtiszték árvaleányait segélyző alap. bevételeit képezi	155	—	200	—	210	—
III. Az alapító tagok magánkötvényeinek kamataiból: (beleértve az alapító tagok kedvezményes lapdíjait is)						
IV. a rendes tagok által fizetett tagsági díjakból	3095	91	3000	—	3000	—
V. az állam által adott segélyből és az Erdészeti Lapokra való előfizetésekből	7885	19	6000	—	7000	—
VI. az „Erdészeti Zsebnaptár“-ra való előfizetésekből	4084	40	3500	—	3500	—
VII. az Erdészeti Rendeleték Tárára való előfizetésekből	187	19	100	—	150	—
VIII. Hirdetési díjakból	1410	81	1200	—	1300	—
IX. A takarékpénztárban elhelyezett készletek időközi kamataiból	79	74	100	—	50	—
X. Rendkívüli bevételek:						
a) új készpénzalapítványok és adományokból	579	53	1000	—	500	—
b) az alapító tagok által kötvényben tett alapítványok törlesztéséből	812	10	2000	—	2000	—
c) más rendkívüli bevételekből (beleértve az esetleges pénztári maradványt a „Wagner Károly“-alapítvány esetleges kamatmaradványát, az átfutó bevételeket és minden más előre nem látható rendkívüli bevételt)	1704	57	1500	—	1500	—
Összesen	30175	79	27990	—	28612	—

* Az 1892. és 1893. évben a házbérjövdelemből előirányzott volt összegek.

K i a d á s	Tényleg ki- adatott 1892. évben		Előirányoz- tatott 1893. évre		Előirányoz- tatik 1894. évre	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
I. Az Erdészeti Lapok és más köz- lemények nyomtatása	3728	43	5000	—	5000	—
II. Az Erdészeti Zsebnaptár kiállítási költségei	1233	54	1330	—	1330	—
III. Az Erdészeti Rendeleték Tára kiállítási költségei	77	90	100	—	100	—
IV. A titkár fizetése	1200	—	1200	—	1200	—
V. A pénztárnok fizetése	600	—	600	—	600	—
VI. Irnoki teendőkre	700	—	700	—	700	—
VII. A Deák Ferencz alapítvány pályadíja	550	—	550	—	550	—
VIII. A Wagner Károly alapítványból adandó segélyekre	620	—	600	—	609	—
IX. A gróf Tisza Lajos alapítványadandó segélyekre	260	—	1000	—	1005	—
X. A Bedő Albert alapítványból adandó ösztöndíjra	525	—	600	—	600	—
XI. A magyar erdőtisztek árvalányait segélyező alapítványból adandó segélyekre	100	—	200	—	210	—
XII. Szerkesztői átalány	1000	—	1000	—	1000	—
XIII. Írói tiszteletdíjakra	947	21	1100	—	1100	—
XIV. Könyvtár gyarapításra és szaklapokra	389	75	400	—	400	—
XV. Postaköltségekre és lapexpedicióra	1038	96	900	—	1000	—
XVI. Irodai átalány	500	—	500	—	500	—
XVII. Szolgálat	478	50	240	—	240	—
XVIII. Házmeisteri fizetés	—	—	240	—	240	—
XIX. Leltári tárgyak beszerzése	—	—	250	—	250	—
XX. Közgyűlési és utiköltségek	60	00	200	—	200	—
XXI. Javitnoki illetmény	200	—	200	—	200	—
XXII. Jutalmak és segélyek	87	—	100	—	100	—
XXIII. Tagsági oklevelek kiállítása	—	—	60	—	60	—
XXIV. A ház után fizetendő:						
a) illeték egyenérték ...	468	frt 68	kr.			
b) ingó vagyon után illeték egyenérték ...	200	"	—	"		
c) állami jövedelmi pót- adó és kereseti adó	315	"	60	"		
d) községi adó	398	"	20	"		
e) házbér-krajczár	307	"	70	"		
f) közmunkaváltság	23	"	89	"		
g) vízvezetéki illeték	284	"	25	"		
Átvitel	14296	33	17070	—	17194	—

K i a d á s	Tényleg ki- adatott 1892. évben		Előirányoz- tatott 1893. évre		Előirányoz- tatik 1894. évre	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
	Áttétel... ..	14296	33	17070	—	17194
<i>h)</i> udvarvilágítás 300 „ — „						
<i>i)</i> lámpák és gázlángok javítása... .. 20 „ — „						
<i>k)</i> tűzkár elleni bizto- sítás (az egyesületi székház föld feletti része, egy évi lakbér- összeg, a leltári tár- gyak és a könyvtár 1899. év augusztus 1-ig déli 12 óráig biz- tosítva vannak) — „ — „						
<i>l)</i> ablaküveg biztosítás 15 „ — „						
<i>m)</i> kéményseprő díj ... 27 „ 40 „						
<i>n)</i> házfedéljavítási áta- lány... .. 40 „ — „						
<i>o)</i> villamos jelzők ja- vítása 10 „ — „						
<i>p)</i> lábtörlő és tisztog. szerek 20 „ — „						
<i>r)</i> apró, esetleges javi- tások 200 „ — „						
Összesen: 2630 frt 72 kr.	1968	20	2261	80	2630	72
XXV. Átfutó kiadásokra, térítményekre és előre nem látható rendkívüli kiadá- sokra és pedig:						
<i>a)</i> kisebb átfutó kiadá- sokra 200 frt — kr.						
<i>b)</i> rendkívüli kiadásokra 200 „ — „						
<i>c)</i> könyvkiadásokra ... 3000 „ — „						
Összesen: 3400 frt — kr.	1774	66	3400	—	3400	—
XXVI. Az egyes alapítványok ház- építésre felhasznált összegeinek visszatérítésére (az alaptőkéhez és alapítványokhoz esatolt ösz- szegek, illetve felesleg)... ..	12136	60	5258	20	5387	28
Összesen:	30171	79	27990	—	28612	—

E változások egyébiránt a költségvetés összegeire, melyek
a bevételeknél 28612 frtal
a kiadásoknál 28612 „ vannak

tervezve befolyást nem gyakorolnak s érdemileg változás csak annyiban lesz, a mennyiben a törzsvagyonhoz csatolandó összeg mely a tulajdonképeni megtakaritást fogja képezni összesen 24 frtal kisebb mint a számvizsgáló bizottság által tervezett költségvetésben volt és pedig 5411 frt 28 kr. helyett 5387 frt 28 kr. lesz.

II. Több elhunyt, ismeretlen tartozkodásu és vagyon-talan egyesületi alapítótag nevében fenálló alapítványi tőke és kamat tartozás leírása tárgyában tisztelettel jelentjük, hogy az igazgató választmány 1893. évi április 23-án tartott ülésének tárgyban hozott XII. határozatát nem különben az 1892. évi számadások megvizsgálására és az 1894. évi költségvetés elkészítésére kiküldött bizottság javaslatát teljesen indokoltnak tartjuk és javasoljuk hogy a tisztelt közgyűlés

1. Erdösi György m. kir.				kamat
erdőr névén fenálló .	140 frt	tőke	24 frt	tartozás
2. néhai Rényi György ny.				
honvédezredes névén				
fenálló	100	„	50	„
3 néhai Eck Ferencz m. k.				
erdőmester névén fenálló	160	„	27	„
4. néhai Rudnyánszky Pál				
kápt. főerdész névén				
fenálló	100	„	5	„
5. néhai Bartha Frigyes ne-				
vén fenálló	100	„	55	„
6. néhai Gablenez Pál ne-				
vén fenálló	100	„	65	„
7. néhai Görgei Géza névén				
fenálló	100	„	110	„
Áttétel	800 frt	tőke	336 frt	tartozás

	Átvitel	800 frt	tőke	336 frt	tartozás
8. néhai gróf Szapáry Imre nevéen fenálló	100	„	„	80	„ „
9. Szmrecsányi Náthán ne- véen fenálló	100	„	„	115	„ „
10. Treisz János nevéen fen- álló	100	„	„	110	„ „
		<hr/>			
	Összesen	1100 frt	tőke	641 frt	„

leírását endélyezni méltóztassék.

Kelt Budapesten, 1893. évi december hó 17-én.

Havas József. Adriányi Arnold. Guckler János.

Elnök: Méltóztassanak a bizottság jelentését tudomásul venni s először is annak az 1892. évi számadásokra vonatkozó része felett határozni, melyben számadó részére a felmentés megadása hozatik javaslatba. (Elfogadjuk.) E szerint határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés az 1892. évi számadásokra nézve a felmentvényt megadja. (Helyeslés.)

Most pedig méltóztassanak határozni az igazgatóválasztmány által javaslatba hozott és a kiküldött bizottság által is indokoltnak talált leírások felett, melyek szerint a nyilvántartott rendes tagsági díjakból több részletben összesen 164 frt 09 kr., az előfizetési díjakból szintén több részletben 222 frt 09 kr. és végül az alapítványokból tiz, részint elhunyt részint ismeretlen tartózkodásu alapító tagnak együttvéve 1100 frttal nyilvántartott alapítványi tőkéje és ezen tőkének 641 frtot tevő hátralékos behajthatlan kamata, a nyilvántartásokból törlendő volna. Méltóztatnak erre a felhatalmazást megadni? (Megadjuk!) E szerint kimondom, hogy a közgyűlés a választmány s

illetve a számvizsgáló bizottság által javaslatba hozott leírásokat engedélyezi. (Helyeslés.)

Hátra van még tehát az 1894. évi költségvetés, melyet a kiküldött bizottság az igazgató-választmány javaslata alapján beterjesztett. Méltóztassanak a felett először is általánosságban határozni. (Elfogadjuk.)

Akkor tehát áttérhetünk a költségvetés részletes tárgyalására.

Horváth Sándor titkár: A bevételek első tételénél bátor vagyok a t. közgyűlés figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy a számvizsgáló bizottság által előterjesztett költségvetés a kinyomatott költségvetéssel formailag nem egyezik meg, a mennyiben az első két bevételi rovat részletezése a két költségvetésben egymástól eltér. Ennek az oka az, hogy a Deák Ferencz, Wagner Károly és a gróf Tisza Lajos alapítványok bevételei, miután mostanáig a házbérfővedelemből voltak biztosítva, ennek megfelelően a második rovatnál t. i. a házbérfővelelemnél voltak felsorolva s a nyomtatott költségvetésben is itt vétettek fel. A kiküldött bizottságnak azonban tekintettel arra, hogy a mai közgyűlés az igazgató-választmány azon javaslatát, hogy a Deák Ferencz, Wagner Károly és gróf Tisza Lajos alapítványok tőkái az értékpapír készletből kihasittassanak, jóváhagyta, a költségvetés ezen eddigi formáját természetesen meg kellett hogy változtassa és pedig oly módon, hogy ezen három alapítvány bevételei mint az értékpapírok kihasított részeinek jövedelmei az első rovatnál, vagyis az értékpapírok rovatánál legyenek kimutatva. Ez a magyarázata tehát annak, hogy míg a nyomtatott költségvetésben az értékpapírok kamatjővedelme egy tételben van felvéve, addig a bizottság által készített költségvetésben ez a tétel négy alrovat alatt

négy részletben van felvéve és pedig az első alrovatban az értékpapírok szabadon felhasználható kamatjövedelme; második alrovatban a Deák Ferencz alapítvány bevételei; a harmadik alrovatban a Wagner Károly alapítvány bevétele és a negyedikben a gróf Tisza Lajos alapítvány bevétele. Ennek megfelelőleg azután módosult természetesen a házbérvédelmet feltüntető második rovat is, melynek részletezéséből az előbb említett három alapítvány bevételeit tartalmazó eddigi alrovatok elmaradtak. Mindezek azonban csak formai változások, a melyek a költségvetés lényegét nem érintik. Érdemben változás csupán a Wagner Károly és a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítvány bevételeinél és kiadásainál fordul elő. Itt ugyanis az előirányzott összeg felemelése hozatik javaslatba azon arányban, a mely arányban a t. közgyűlés a mai napon az említett alapítványok tőkái növelését elhatározni méltóztatott. (Helyeslés.)

Elnök: Azt hiszem a t. közgyűlés tudomásul méltóztatik venni ezt a felvilágosítást, melyre annyiban szükség volt, a mennyiben a t. tagok kezei között levő költségvetési előirányzat a most előterjesztett költségvetési előirányzattal alaki részében nem egészen egyezik meg.

Most tehát áttérhetünk a költségvetés tételenkinti tárgyalására.

Havas József olvassa a tételeket, melyeket a közgyűlés változatlanul elfogad.

Elnök: E szerint kimondhatom határozatilag, hogy a közgyűlés a bizottság által előterjesztett költségvetést részleteiben is elfogadva az 1894-ik évi bevételeket összesen 28612 frttal s hasonlóképen a kiadásokat is 28612 frttal állapította meg. (Helyeslés.)

Következik a tárgysorozat 4. pontja:

Jelentés a Deák Ferencz alapítvány kamataiból kiirt pályázatok eredményéről.

Horváth Sándor titkár: Miként titkári jelentésemben röviden már volt szerencsém megemlíteni, egyesületünknek ez idő szerint több függőben levő pályázata és megbízása van.

Nevezetesen megbízás van adva Belházy Emil tagtársunknak az Erdőrendezéstan kézikönyvének megírására 200 drb. arany díjjal határidő nélkül és Fekete Lajos tagtársunknak 40—40 arany díjjal a népszerű erdészeti ismerettár harmadik és negyedik füzetének (az erdőápolásról és az erdő kihasználásáról szóló füzeteknek) megírására 1893. deczember 31-éig terjedő határidővel; továbbá rendes pályázat volt kihirdetve:

az „Erdőmiveléstan“ kézikönyvére 150 drb arany jutalommal 1894. deczember 31-éig.

a „Legelő-erdők“ berendezéséről, kezeléséről, használatáról és felújításáról irandó pályamunkára 100 drb arany jutalommal 1894. márczius 31-éig.

az Erdészeti építészet II. (ut-, vasut- és hidépítéstani) részére 50 drb arany jutalommal és 1894. márczius 1-én lejáró határidővel; és végül külön

az Erdészeti építészet kézikönyvének I. (középítészettani) és III. (vizépítészettani) részére 200 drb arany jutalommal, 1893. május 1-ig terjedő határidővel.

Mint ezen adatokból látható, megbízásaink közül csak az Erdőrendezéstanra vonatkozóanál remélhattünk volna ebben az évben eredményt, ha a megbízott szerzőt gyöngéledő egészségi állapota nem akadályozta volna abban, hogy munkáját befejezze.

Titkos pályázataink közül pedig szintén csak egynek

járt le mostanáig a határideje, t. i. az Erdészeti Építészet I. és III. kötete-é, azonban, sajnós, ez a pályázat sem mutatott fel közvetlen eredményt, mert az említett határidőre egyetlen egy kész pályamunka sem érkezett be.

Beérkezett azonban kész pályamunka helyett „Jól, szépen és olcsón építeni“ jelige alatt egy igen bő mutatványokkal felszerelt munkatervezet, melyet az ismeretlen szerző azzal a kéréssel terjesztett be, hogy ha munkaterve és mutatványai az egyesület céljainak megfelelnek, a pályázat tárgyát képező két kötet megírásával öt bizza meg az egyesület s erre a célra neki 1895. május 1-ig terjedő határidőt engedjen.

Kijelentette egyszersmind a szerző, hogy a kikötött pályadíjra igényt csak akkor tart, ha munkája elkészül s azt az egyesület megfelelőnek találja.

Az igazgató válaszmány ezt az ajánlatot — tekintettel arra, hogy a kiírt titkos pályázat a határidő meghosszabbítása után sem vezetett sikerre, — elvben célszerűnek találta elfogadni s a munka-tervet és mutatványokat megbírálás végett egy 5 tagu bizottságnak adta ki.

Ez a bizottság a mutatványokat gondosan megvizsgálva a tervezetet elfogadhatónak jelentette ki s bár annak és a mutatványoknak egyes részleteire többféle észrevétele volt, egészben véve mégis úgy nyilatkozott, hogy ha a szerző a bíráló bizottság észrevételeit figyelembe veszi s egyébképen művének hiányzó részeit is azzal az alaposággal és szakavatottsággal dolgozza ki, a melylyel mutatványai megírva vannak, munkája a kitűzött célnak teljesen meg fog felelni. Egyhangulag azt javasolta tehát, hogy az Erdészeti építészet szóban forgó két kötetének megírásával a bírálatban felsorolt észrevételek figyelembe vételének kikötése mellett a „Jól, szépen és olcsón épi-

teni“ jelige alatt beérkezett tervezet szerzője bizassék meg.

Ezt a véleményt az igazgató válaszmány is magáévé tette s a beküldött ajánlatot elfogadva elhatározta, hogy a munka kidolgozására a következő feltételek alatt megbizást ad:

1. a megírandó munka mindkét kötete 1895. május 1-ig beterjesztendő;

2. a beterjesztett munka újból megbíráltatik s az 1100 frttal számított 200 drb arany pályadíj a szerzőnek csak akkor adatik ki, ha dolgozata a kitűzött feltételeknek teljesen megfelel s illetőleg, ha a szerző a bíráló bizottság által annak idejében esetleg szükségeseknek talált módosításokat és kiegészítéseket megteszi;

3. a munka kidolgozásánál szerző az Erdészeti építészettanra vonatkozó eredeti pályázat részletes feltételein kívül a bíráló bizottságnak az elfogadott munkaterv és mutatványra vonatkozólag tett s szerzővel közlendő észrevételeit, flygelmeztetéseit és követeléseit is szem előtt tartani köteles.

Ezen határozat kimondása után a jeligés levelet felbontva konstataálta a válaszmány, hogy a „Jól, szépen és olcsón építeni“ jelige alatt beküldött munkaterv szerzője Staudner Jenő selmeczi akadémiai tanár; engem pedig utasított, hogy ezen ügyben hozott határozatát azzal a kéréssel jelentsem be a tisztelt közgyűlésnek, hogy azt, mint a fenforforgó viszonyok között legczélravezetőbbnek tekinthető intézkedést, jóváhagyólag tudomásul venni méltóztassék.

Elnök: Méltóztassanak az előterjesztett javaslatához hozzászólni. (Elfogadjuk.)

E szerint kimondhatom határozatképen, hogy a köz-

gyűlés az igazgató-választmánynak azt az intézkedését, hogy az Erdészeti Építészeti I. és III. részének megírásával az előterjesztett feltételek alatt Staudner Jenő selmeczi akadémiai tanárt bizta meg, jóváhagyólag tudomásul veszi. (Helyeslés.)

Áttérhetünk a tárgysorozat 5. pontjára.

Az igazgató-választmány előterjesztésére a Deák Ferencz alapítvány kamataiból kitűzendő pályakérdés tárgyában.

Horváth Sándor titkár: Mielőtt az igazgató-választmány javaslatát tárgysorozatunk ezen pontjánál előterjeszténi szükségesnek tartom tisztelettel megemlíteni, hogy a Deák Ferencz alapítvány eddig esedékessé vált és folyó évben esedékessé váló kamatai előbb bejelentett megbízásaink és pályázataink által teljesen le vannak foglalva sőt az 1894. évi kamatokból is le van már foglalva ezen célokra 70 drb. arany, úgy hogy már a jövő évi kamatokból is csak 165 frt, vagyis 30 drb arany áll rendelkezésre.

Az igazgató választmány ezt az összeget nem találta elégségesnek arra, hogy magában véve pályadíjul felhasználható legyen s ezért nem is kíván ily értelmű javaslatot tenni, már csak azért sem, mert olyan kisebb kérdést, melynek megírásáról ilyen módon gondoskodni lehetne és kellene, ezuttal nem is jelölhetne meg.

De más felől a nagyobb rendszeres munkák sorában sem talált az igazgató-választmány olyan hézagot, melynek betöltéséről titkos pályázat útján sürgősen gondoskodni kellene. Mert a selmeczi akadémiai előadásoknál és a gyakorlati életben szükséges főbb erdészeti tan- és kézikönyvek ez idő szerint már vagy megírva vannak, vagy megbízás és pályázat tárgyait képezik.

Csak egy tekintetben találta az igazgató választmány

szakirodalmunkat még valóban szegénynek t. i. az erdészeti történetére vonatkozó adatokban. A mivel ugyanis e tekintetben birunk, az mind csak a legujabb korra vonatkozik, az erdők és az erdőgazdaság multja ellenben mondhatni egészen homályba van burkolva előttünk. Ezért az igazgató választmány, midőn ezekkel a kérdésekkel foglalkozott, az egyesület első alelnökének javaslatára egyhangulag abban állapodott meg, hogy a tisztelt közgyűlésnek minden más kérdés mellőzésével első sorban az erdőgazdaság multjára vonatkozó összes adatoknak összegyűjtését fogja javasolni, abban a meggyőződésben lévén, hogy szakirodalmunknak ezt a hézagát kitölteni ma már nemcsak érdemes fáradság, de a közelgő millennaris ünnepélyre való tekintettel kötelesség is és pedig olyan kötelesség, melynek teljesítésére első sorban egyesületünk van hivatva.

A mi az eszme megvalósítását illeti, az igazgató választmány abban a nézetben van — s ezt nem is tartja szükségesnek részletesebben megokolni, — hogy egy ilyen irodalmi feladat rendes pályázat tárgyát nem képezheti, s ennél fogva a szóban forgó forrás munka elkészítésére más javaslatot nem is tehet, mint azt, hogy az egyesület ezzel a feladattal egy ismert nevű történettudóst bizzon meg, a megbízás feltételeit pedig az egyesület első alelnökének indítványához képest, melyet az igazgató választmány is elfogadott a következőkben szabja meg:

„Gyűjtessenek össze a magyar erdőgazdaságra vonatkozó s nyomtatásban eddig megjelent valamint általában még ki nem adott összes történelmi adatok, a honfoglalás idejétől kezdve az 1867. évig terjedő időre.

Ezek az adatok az eredeti kutfők pontos megjelölésével időszerű helyes sorrendbe foglalandók

s a nem magyar nyelvűek mellé azok hiteles magyar fordítása is melléklendő.

Az összegyűjtött adatok az Országos Erdészeti Egyesület tulajdonává lesznek s az egyesület azoknak tetszése szerint való kiadása felett belátása szerint szabadon rendelkezik.

Az elkészült munka, 1896. évi január hó 1-ig tisztán és jól olvashatóan írva, lapszámozva, a történeti éveket és tartalmat mutató jegyzékkel ellátva s összefűzve az országos erdészeti egyesület titkári hivatalának (Budapest Alkotmány-utca 10. sz.) hivatalos vevény mellett átszolgáltatandó.

Szerző munkadíja, melyet a választmány belátása szerint állapít meg, a netalán felvett előleg levonása mellett az egyesület részéről teljesített bírálat után legkésőbb 8 nap alatt és mindenestre 1896. évi május hó 1-ig kifizettetik.

A mi a költségeket illeti, azok összegét, miután megállapodás tárgyát fogják képezni, most még megközelítőleg sem lehet megmondani, mindenestre azonban nem lesznek jelentéktelenek s a Deák Ferencz alapítvány kamataiból legfeljebb csak évek múlva fedeztethetnének.

A munka azonban sokáig nem huzódhatik, mert, mint említettett, kívánatos, hogy az adatok a millennium idejéig ne csak összegyűjtessenek, hanem közre is bocsáttassanak.

De a pénz s illetőleg a fedezet kérdése ezzel a rendkívüli feladattal szemben nem képezhet komoly akadályt, mert az egyesület nehézség nélkül találhat módot arra, hogy a kiadásokat, addig is, míg a Deák Ferencz alapítvány kamatai esedékessé válnak, fedezze.

Mindezeket megfontolva tehát az igazgató választmány azt a tiszteletteljes kérést intézi a t. közgyűléshez,

hogy az általa tervezett forrás munka létesítéséhez beleegyezését adni s a felmerülő költségek fedezésére egyelőre a Deák Ferencz alapítvány jövőben esedékes kamatait kijelölni méltóztassék, az igazgató válaszmányt pedig felhatalmazni s illetve utasítani kegyeskedjék, hogy a cél megvalósítására szükséges intézkedéseket a fentebb tisztelettel előadottak értelmében azonnal megtegye, a költségekről pedig a jövő évi közgyűlés elé részletes jelentést tegyen, hogy annak alapjáú a közgyűlés úgy a megbízással járó költségek, mint a tervezett forrás-munka közrebo csátásához szükséges kiadások fedezésére nézve határozatot hozhasson.

Elnök: Méltóztassanak az igazgató-válaszmány javaslatához hozzászólni, melynek tartalma röviden az, hogy a magyar erdőgazdaság történetére vonatkozó adatok a honfoglalás idejétől kezdve e célra megbízandó szaktudósok által összegyűjtessenek, és az összegyűjtött adatok az 1896. évi milleniumi kiállítás idejére kiadassanak. A javaslat értelmében a kiadásra szükséges költségeket a munkadíjjal együtt az igazgató-válaszmány saját belátása szerint állapítaná meg.

Báró Podmaniczky Géza: T. Közgyűlés! Én úgy hiszem, hogy e kérdéshez a javaslat egyszerü felolvasása után hozzá szólni igen nehéz. Az erdészet történetének megírása a honfoglalástól mostanig oly óriási munka és oly nagy költséggel van egybekötve, hogy e tekintetben a közgyűlés előzetesen nem határozhat, hanem teljesen szabad kezet kell hagynia az igazgató-válaszmány részére. Én úgy látom a dolgot, hogy a költséget csak akkor lesz lehetséges még csak áttekinteni, midőn az egyes könyvtárakban levő régi, eddig elhanyagolt, talán alig kikutatható munkákat kell felhasználni. Csak akkor

fogjuk észrevenni, mily óriási feladat az, melyet meg kell oldani. Én tehát azt hiszem, hogy jó lesz, ha a t. közgyűlés csak az elvet mondja ki, hogy t. i. az eszmét pártolja, de a részletes kivitellel az igazgató-választmányt bizza meg, minthogy a költségek kérdése is akkor lesz teljes egészében mérlegelhető, mikor a gyakorlati fogantatásra kerül a dolog. (Helyeslés.)

Elnök: A most tett indítvány nézetem szerint teljesen azonos az igazgató-választmány előbb előterjesztett javaslatával, mert az igazgató-választmány is azt kéri, hogy teljesen szabad kezét nyerjen a történelmi adatok szükséges költségeinek megállapítására. Ha tehát a t. közgyűlés az igazgató-választmány javaslatát elfogadja, ezzel el lesz fogadva az utóbbi indítvány is. (Helyeslés.) Ehez képest tehát határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés az igazgató választmány javaslatát elfogadja (helyeslés) s egyszersmind megjegyzem, hogy az igazgató-választmány ezen felhatalmazás alapján kétség kívül az egyesület jól felfogott érdekében fog eljárni.

A szavazatszedő bizottság elkészülvén jelentésével, felkérem annak elnökét, méltóztassék a választás eredményét előterjeszteni.

Ghyczy Emil: A szavazatszedő bizottság nevében tisztelettel jelentem, hogy összesen 106 szavazólap adott be, melyek közül azonban egy üres volt. Az érvényes szavazatok összeszámlálásának eredménye szerint megválasztottak: elnökké: gróf Tisza Lajos egyhangulag (lelkes éljenzés), első alelnökké: Bedő Albert egyhangulag (élénk éljenzés); másod alelnökké: báró Bánffy Dezső egyhangulag (élénk éljenzés); továbbá az igazgató-választmány tagjaivá: Eleőd Jósa, Fekete Lajos, Garlathy Kálmán, Havas József, Kallina Károly, nemeskéri Kis Pál,

Khuen-Héderváry Károly gróf, Luczenbacher Pál, Rutska Tivadar, Scholcz Rezső, Solcz Gyula, Szabó Adolf, Szécsi Zsigmond, Tavi Gusztáv, Tomcsányi Gyula és Tomcsányi Gusztáv egyhangulag, továbbá: Balás Vincze, Belházy Emil, Ghyczy Emil, Illés Nándor, Máday Izidor, Podhrádszky András, Széchényi Pál gróf, Vadas Jenő, Tisza László, Almássy Andor, Feilitzsch Arthur báró, Laitner Elek, Simenszky Kálmán és Rónay Antal szótöbbséggel (éljenzés).

Elnök: Midőn a szavazatszedő küldöttség tisztelt elnöke által bejelentett egyesületi tagokat az elnökség és igazgató-választmány tagjaiul megválasztottaknak jelentem ki, kedves kötelességemnek ismerem ugy elnöktársaim, mint a megválasztott igazgató-választmányi tagok nevében a t. közgyűlés tagjainak irányunkban tanusított szives bizalmáért köszönetet nyilvánítani, azon ígéret kapcsán, hogy az egyesület érdekében kifejtendő munkásságunkat mindig az a cél fogja vezérelni, hogy a t. egyesület tagjainak megelégedését megnyerhessük. (Éljenzés.)

Következik a tárgysorozat 6. pontja: A jövő évi közgyűlés helyének megválasztása iránt az igazgató-választmánynak adandó netáni tájékozás.

Horváth Sándor titkár: T. Közgyűlés! Az igazgató-választmányhoz eddig nem érkezett sem meghívás, sem javaslat arra nézve, hogy jövő évi közgyűlésünk hol volna megtartható. Ha tehát ez iránt most sem tétetik indítvány, akkor az igazgató-választmány megbízásából tisztelettel javaslom, hogy a t. közgyűlés az eddigi gyakorlat szerint az igazgató-választmányt méltóztassék felhatalmazni arra, hogy ha esetleg jövő évi június elsejéig erre vonatkozó meghívás érkezne, annak elfogadása

felett határozhasson, ha pedig meghívás nem érkeznék, avagy a beérkező meghívás netalán nem volna elfogadható, jövő évi közgyűlésünket a szokásos időben, t. i. december hónapban a fővárosba hívhassa össze. (Helyeslés.) És miután a közgyűlésen tárgyalandó szakkérdések megállapítása a közgyűlés helyének megválasztásával összefüggésben áll, legyen szabad a tárgysorozat következő pontjára áttérve azt is indítványozni, hogy ha erre vonatkozólag most javaslat nem tétetik, a jövő évi közgyűlésen tárgyalandó kérdések megállapításával is az igazgató-választmányt méltóztassanak megbizni. (Helyeslés.)

Végül kapcsolatban az előbbiekkal bátor vagyok itt az igazgató-választmány meghagyásából még egy harmadik indítványt is előterjeszteni. Már titkári jelentésemben szerencsém volt bejelenteni, hogy a földmívelési és kereskedelmi ministerium felhívást intézett egyesületünkhöz az iránt, hogy az 1896-ban tartandó millennaris kiállítás rendezésében egyesületünk is közreműködjék s bátor voltam azt is megemlíteni, hogy az igazgató-választmány teljes készségét fejezte ki ez iránt. Ezen felhíváson kívül azonban a kereskedelmi minister úr ő nagyméltósága, mint az országos kiállítás bizottságának elnöke részéről érkezett egy másik felhívás is hozzánk, melyben a minister ur arra kéri az egyesületet, hogy, mint más egyesületek és testületek, az 1896. évi kiállítás ideje alatt a kiállítás sikerének előmozdítása és a kiállítás tanulságainak emelése céljából a maga részéről is valamely szakgyűlést, országos vagy nemzetközi kongresszust, avagy közgyűlést tartson.

Az igazgató-választmány a maga részéről erre is teljes készségét jelentette ki és értesítette is a minister urat, hogy az 1896. évi kiállítás idejére egy nagyobb

szabásu országos erdészeti gyűlés megtartását fogja javasolni, melyen az erdészet fontosabb kérdései megvitattassanak. Midőn azonban erről ő exczellenziáját értesítette, természetesen azt is megjegyezte a választmány, hogy ebben az ügyben véglegesen csak a mostani közgyűlés illetékes határozni, kifejezte azonban azt a reményét, hogy az igazgató-választmánynak ezt a határozatát a közgyűlés is készséggel jóváhagyni fogja.

Midőn tehát ezeket tisztelettel bejelentem, legyen szabad egyuttal tisztelettel kérnem a közgyűlést, hogy az igazgató-választmány megállapodását magáévá tenni s ennek alapján elhatározni méltóztassék, hogy 1896-ban az országos kiállítással kapcsolatban Budapesten egy nagyobb szabásu országos erdészeti gyűlés tartassék és méltóztassék egyuttal felhatalmazni az igazgató-választmányt, hogy ezen gyűlés előkészítése és megtartása iránt a szükséges intézkedéseket a maga idején megtegye. (Helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak az igazgató-választmány előterjesztett indítványához hozzájárulni?

Báró Feilitzsch Arthur: Én részemről nem tartom czélszerűnek a határozatban már most kimondani, hogy 1896-ban országos kongresszus fog tartatni, hanem megfelelőbbcek vélném, ha a t. közgyűlés a választmánynak szabad kezet engedne arra, hogy ha jónak találja nemzetközi kongresszust hívhasson össze.

Horváth Sándor titkár: Ezzel a kérdéssel már foglalkozott az igazgató-választmány, midőn említett határozatát meghozta, mert az igazgató választmányban is felmerült az a kérdés, hogy országos gyűlést vagy nemzetközi kongresszust tartsunk-e; az igazgató-választmány azonban érett megfontolás után abban állapodott meg, hogy egy országos gyűlés megtartását fogja javasolni, a

mi azonban nem zárja ki azt, hogy erre a gyűlésünkre a szomszédos államok hasonló célú követő erdészeti egyesületeit is meghívjuk. Annak pedig, hogy az igazgató-választmány nem a nemzetközi kongresszus eszméjéhez csatlakozott, oka az, mert e nemzeti ünnepélyünkkel kapcsolatos kiállítás alkalmával épen a magyar erdőgazdaság kérdéseinek megvitatására akart alkalmat nyújtani; már pedig ha e gyűlés tisztán hazai kérdésekkel foglalkozni, jellege nem lehet nemzetközi. Részemről tehát kérem a t. közgyűlést, hogy az igazgató-választmány indítványát változatlanul elfogadni méltóztassék. (Helyeslés.)

Elnök: E szerint kimondhatom a határozatot, hogy az igazgató-választmánynak a titkár ur által előadott javaslatai elfogadtattak.

Következik a tárgysorozat utolsó pontja: Indítványok az egyesület céljainak előmozdítására általában.

Horváth Sándor titkár: Mielőtt a tárgysorozat ezen utolsó pontjára áttérnénk, engedje meg a t. közgyűlés, hogy egy utólag jelentkezett tagot felvételre ajánlhassak. Ez Chabada Géza műszaki díjnok, kit Rutska Tivadar tagtársunk ajánl. Kérem, méltóztassék őt az egyesület rendes tagjai közé felvenni. (Helyeslés.)

Elnök: Kimondom tehát határozatilag, hogy Chabada Géza ur az egyesület tagjai sorába felvétetik.

A mi a tárgysorozat utolsó pontját illeti, jelentem a tisztelt közgyűlésnek, hogy oly indítványok, melyeket az alapszabályok értelmében itt tárgyalnunk kellene, nem jelentettek be.

Teendőink sora tehát ki lévén meritve, ismételve is megköszönöm t. tagtársaink szives megjelenését és ügy-

buzgóságát, melylyel mai tanácskozásainkon részt vettek. A mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére pedig Csipkay János és Ghyczy Emil tagtársainkat kérem fel és ezzel egyesületünk ez évi rendes közgyűlését bezárom. (Élénk éljenzés.)

K. m. f.

Hitelesítésül:

Csipkay János.

Bedő Albert, alelnök.

Ghyczy Emil, választm. tag.

Horváth Sándor, titkár.

Lapszemle.

A bükkfa alkalmazása építkezéseknél. Általában ismeretes és elfogadott azon nézet, hogy a bükkfa csekély tartósságánál fogva építkezési célokra nem igen alkalmas, s a többi erdei fanemeink között mint épületi fa nem igen is szerepel. Az erdő ez ideig tehetetlenül volt kénytelen látni, mint döntetnek halomra a gondjára bizott bükkerdők hengeres törzsei, mint apróztatnak föl tűzifa-hasábokká, s hogy csak itt-ott és csekély részben vétetik ki a hajlitott butorra, katonai puskaagyra, lapátra, kerékagyra és talpra, kerékfogakra, szita- és rosta-kávéra, petroleum-hordóra alkalmas műfaanyag. Pedig ha tekintetbe vesszük ezen fanem óriási elterjedtségét, ha vizsgáljuk tulajdonságait, ezek között kitűnő hasíthatóságát, eléggé nagy tömörségét és szilárdságát, önként felmerül előttünk a kérdés, hogy a rendelkezésre álló nagy mennyiségű s kitűnő minőségű bükkfa-anyagot ezentul is tulnyomó részében tűzifa gyanánt hozzuk-e piacra, avagy nem volna-e indokolt és lehetséges módokat keresni e fanemünk előnyösebb értékesítésére, pl. azzal, hogy részére az építkezéseknél nagyobb szerepet nyujtanánk?

Ez a kérdés, habár lassan, de úgy látszik idővel teljes megoldást nyer. Az „Oest. Forst-Ztg.“ egyik utóbbi száma ugyanezen kérdéssel foglalkozva, több kísérlet eredményeit közli, melyek a bükkfának egynémely építkezésnél történt használhatóságáról adnak számot. Eme kísérletek szerint a bükkfa hidakra, padlóknak

igen alkalmasnak bizonyult, főként oly hidaknál, melyek túl nagy forgalom miatt erős koptatásnak vannak kitéve. A hidnak azonban lehetőleg vízszintesnek kell lennie, hogy a padlók elkerülhetlen sikamlóssága veszélyeket s közlekedési akadályokat ne okozzanak. Kevésbé járt hidakon, ha ezek kisebb emelkedéssel bírnak, a bükkfapadlók épp úgy beválnak, mint a más fanemből készültek, csak arra kell igen ügyelni, hogy a fa az építkezésre való felhasználás előtt czélszerűen kezeltessék, továbbá hogy a lerakott padlók minden oldalról levegővel érintkezzenek s a padlók szélessége, vastagsága és hossza olyan legyen és a padlók megerősítése úgy történjék, hogy a bükknek megvetemedésre és repedezésre való hajlandósága ellensúlyoztassék, illetve akadályoztassék.

Szobapadozatokra a bükk szintén jónak bizonyult; ily czélra keménységénél és tömörségénél fogva alkalmas, mely tulajdonságai a folytonos koptatással szemben érvényesülnek; vetemedési és repedezési hajlandóságát aként ellensúlyozzák, hogy apró, keskeny padlók, sőt rudacskák alakjában veszik alkalmazásba, s másfelől fődött, száraz helyen az időjárás befolyása ellen is védve van. Szükséges azonban, hogy a felhasználás előtt czélszerűen kezeltessék, azontul pedig gondozás alatt legyen.

Ezelőtt 6 évvel pedig egy építkezésnél a bükkfának ajtó- és ablakkészítésre való alkalmasságát próbálták ki. A fa gyalulása és összeillesztése jobban sikerült, mint más fanemnél. A kísérletképen készített egy db 4 szárnyu ablakot és egy ajtót, melyeknek minden farészét bükkből állították elő, a többi, más fanemből készült ajtókkal és ablakokkal együtt az építés befejeztekor háromszoros olajfestéssel vonták be. A különböző fanemből készített ajtók és ablakok között évek múltán sem lehetett semmi különbséget felfedezni; a bükkfából készülteknél sem vetemedés, sem repedezés, sem pedig az idő viszontagságai által előidézhető hibák nem mutatkoztak.

E példák mindenesetre megérdemlik, hogy figyelmet szenteljünk a kísérletek eredményeinek mérlegelésére, s semmi esetre sem lenne elhibázott dolog ezen irányban minél több kísérletet tenni, az elért eredményeket ismertetni, annál is inkább, mert a bükkfának tehnikai tulajdonságai, amint azokat néhány kísérletből újabb időkben jobban megismerni kezdjük, arra engednek következtetni,

hogy ezen fanemek építkezéseknél nagyobb teret, szerepet hódítani nemcsak lehetne, de igen érdemes is volna. (Közli: *Jankó Sándor.*)

Mikor döntsük a fát? Valahányszor a fa döntési idejének kérdése kerül szóba, még mindig különböző nézetekkel találkozunk s ezek szerint a gyakorlat is más és más. Tapasztalat szerint a döntés ideje annak következtében, hogy a fa az egyes évszakokban különféleképpen végzi életét s így a nedvtartalom, az új faképző anyag lerakódása, a sejtek megfásodása stb. különböző befolyással van a fa tartósságára, szilárdságára és tömötségére.

Érdekes példát közölt újabban is a „Cont. Holz-Zeitung“ arra nézve, hogy a fa tartóssága a téli hónapokban való döntés mellett még hónapok szerint is mily különbségeket mutat fel. Az adatok a szóban lévő kérdés megvilágítása céljából 30 évvel ezelőtt tett kísérleteknek eredményei. Kiválasztottak ugyanis 4 db egyenlő koru, egyaránt egészséges és egyenlő körülmények között ugyanazon talajon nőtt fenyőt s az egyiket december, a másikat január, a harmadikat február és a negyediket márczius hónap végén döntvén, mind a négy törzset egyenlő módon szétdarabolták, belőlük egyenlő méretű gerendákat faragtak s ezeket lehetőleg egyenlő körülmények között kiszáritották.

A hajlítási szilárdság meghatározására a gerendákat végükön egyenlő módon alátámasztották, közepükön pedig megterhelték; az ellenállás következőkép nyilvánult: a december végén döntött fa ellenállási képességét 100-nak véve fel, a januárié 88, februárié 80, a márcziusi 62 volt.

A tartósság meghatározására a döntött törzsekből czölöpöket készítettek s ezeket egyenlő körülmények között ugyanazon talajba elásták. A kísérlet ez esetben is feltűnő különbségeket eredményezett; mert amíg a december végén döntött törzsből készült czölöp 16 év mulva is teljesen épnek találtatott, addig a többi 3—4 év mulva csekély erő kifejtéssel szét lehetett törni.

Hasonló kísérleteket teljesítettek a tölgygyel is, s az eredmény ez esetben is az volt, hogy a december végén döntött tölgy szilárdság, tartósság, tömötség tekintetében messze tulszárnyalja a vele egyébként teljesen megegyező, de a tél végén, márcziusban döntött fákat. E kísérletek alapján december lenne a legalkalmasabb döntési hónap.

(Közli: *Jankó Sándor.*)

A fapiacsról.

1894. január 31.

(B.) Fakereskedői körökben nem csekély lehangolt-ságot kelt a tulságos enyhe és különösen a havat nélküli tél, úgy, hogy már aggódni kezdenek azon, ha vajjon a tavaszi üzlethez szükséges faanyag rendelkezésre állhat-e a hó hiánya miatt, minek következtében a szál-fáknak és tönköknek a vágások helyéről való lecsusztatása és vontatása a hó- és szánút nélkül vagy nem lehetséges vagy aránylag kisebb mértékben és sokkal tetemesebb költségekkel teljesíthető; jöllehet, hogy a munkabérek ezen természeti nehézségeken kívül is folytonos emelkedőben vannak. A téli havazások eddigi kimaradása ugyyszólván országsherte áll s ha a várt hóésés még ezután sem következnék be, ennek hatása nem csak abban fog nyilvánulni, hogy a tavaszi üzletre rendelkezésre álló faanyagok ára tetemesen emelkedni fog, a mi az eladókra magában véve épen nem kedvezőtlen esemény, hanem ennél kétség-telenül hátrányosabb már nem csak üzleti, de kezelési és az erdőbirtokosokat közvetlenebbül érintő értékesítési szempontból is az, hogy az erdőkben visszamaradó faanyag a mellett, hogy minőségében nem nyer, de legtöbb esetben szenved, még a jövő évre eladásra jövő készletnek is versenyt okoz.

A mi a faárakat illeti, ezek már az előbb jelzett körülmények következtében is emelkedő irányzattal bírnak s a szélesebb elsőrendű lucz fenyő különösebben a bécsi piacra keresett, ezzel ellenkezőleg azonban a tölgyfaárak, ide nem érthetve a még keresett dongát, kissé engedtek, pedig ez anyagok termelőinek is ezen a télen nem keveset kellett a szlavoniai erdőkben szenvedni egyfelől a vizáradás miatt s másfelől, hogy az elázott és eláradott talajon a fagy

hiánya következtében vagy épen nem, vagy csak nagy költséggel lehet az anyagokat kiszállítani.

A faüzleti köröket élénken foglalkoztatja most a kolozsvári fakereskedő részvény-társaság naszódvidéki erdőüzlete, mely a társaság s illetve az ezt alapító kolozsvári pénzügyintézeteknek részben az elkövetett nagy mulasztások és hibák miatt s részben pedig a korábbi tudósításainkban is jelzett drága pénzviszonyok nyomása alatt bekövetkezett pénzügyi nehézségei következtében eladásra vagy másokra való átruházásra került, de a melyet a földmivelésügyi minister ur a tőle kívánt szerződés-módosítások elfogadhatlansága miatt a vállalkozó vevőkre, a budapesti piac négy főbankintézetére, nem ruházhatott át, hanem egyedül abból a célból, hogy a különben jó és előnnyel lebonyolítható üzletből a kolozsvári fakereskedő társaság s illetve alapítói részére, helyesebben a pénzügyintézetek betevő hitelezőinek érdekében a lehető legtöbbet megmentsen, a társulatkérésére s annak veszélyére és hasznára saját kezelésébe vett át, s melyet mindaddig fog vinni, a mig akad egy oly vásárló, ki az üzlet értékének teljesen megfelelő és elfogadható ajánlatot tesz; és a kire, tekintve a kérdésben forgó erdők kitünő minőségü fáját és eléggé jutányos vételárát, valószínűen lehet számitani.

Egyébiránt ez az eset is ujabban igazolja, hogy a faüzletek az azokhoz nem értő részvénytársaságok kezeibe nem valók, mert, a mint a példák is bizonyítják, a még oly jó erdővételek daczára is az eddig erdőüzletre alakult társulatok, daczára az élükön állott kitünő bankférfiak és pénzügyi tehetségek kormányzatának, mind rossz véget értek; így például a hetvenes évek elejéről ismert és tölgyfára alakult híres határörvidéki erdőüzleti társulat is,

jöllehet, hogy, a mint az eredmények máig igazolják, az általa megvásárolt erdők, melyek a társulat bukása után az állam eladása alá kerültek vissza, a legfényesebb pénzügyi haszonnal jutalmazták volna az érdekelt banktársulatok fáradságát. Hasonló sorsuk volt továbbá a waidhofeni osztrák erdőipar-társulatnak, a cseh erdőipar-egyletnek és a boldogult német-magyar erdőipar-társulatnak is, melynek 44,000 holdnyi máramarosi erdejét utoljára a m. kir. erdőkincstár vásárolta meg.

Ilyen dolgok csak azért történhetnek, mert igen sokan s közöttük még olyanok is, kiket bölcs férfiaknak tartanak, azt hiszik, hogy az erdőgazdaság és a faüzlet oly egyszerű valami, mint a minőnek azt a laikus a maga szemüvegén át láthatni véli, s a mihez könnyen lehet érteni vagy a mit hamar meg lehet tanulni; pedig sajnos, hogy a legtöbbben keserü tapasztalatokra ébrednek, mert alig kell valamely üzletnél több fáradság, körültekintés, óvatosság, testi és lelki bátorság s pénzbeli rizikó, mint épen az erdőgazdaságnál és faüzletnél, hol a krajczároknak vagy fillérekben való tévedés rögtön ezerekben nyilvánul és legtöbbször örökre helyreépíthetetlenül.

A jó fakereskedőnek érteni kell az erdő természetét, késznek kell lenni arra, hogy bármikor járatlan utakon járjon, ázzék, éhezzék és fázzék s mindenek felett, hogy mindenütt személyesen nézzen utána mindennek. Ebben áll annak egyszerű magyarázata, hogy a faüzlet nem bankok és pénzintézetek kezébe való!

Hivatalos közlemények.

I.

Felhívás a folyó év tavaszán tartandó erdészeti államvizsgák tárgyában.

A folyó év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozók figyelmeztetnek, hogy a vizsgaletélel engedélyezéseért a fennálló vizsgálati szabályzat értelmében beadandó folyamodványait a szabályszerűleg szükséges okmányokkal és szakbeli leírással felszerelve legkésőbb f. évi márczius hó 10-ikéig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökéhez, Bedő Albert orsz. főerdőmesterhez (Budapest, földmiv. ministerium) bérmentve küldjék be.

Az államvizsgák megkezdésének napja a fennebb említett szabályzat II. szakasza értelmében fog annak idején közzététetni.

Budapest, 1894. január 31.

Bedő.

II.

Jegyzőkönyv a millenniumi kiállítás „Erdészet és Vadászat“ VII. csoportjának Budapesten, 1893. december hó 18-án tartott bizottsági üléséről.

Jelenvoltak: Elnök Bedő Albert, országos főerdőmester, minis-
teri tanácsos, Bernolák Sándor, min. osztálytanácsos, a földm.
m. k. minist. 1896. évi kiállítási irodájának igazgatója. Bizott-
sági tagok: Erdősi Baiersdorf Károly, Egerváry Gyula, Br. Fei-
litzsch Arthur, Gaul Károly, Horváth Sándor, Hangay Géza, Kal-
lina Károly, Neuschloss Emil, Pfalez Károly, Szabó Adolf, Solez
Gyula, Tavi Gusztáv, Tomcsányi Gyula, Tomcsányi Gusztáv, Vadas
Jenő és a bizottság jegyzője, Földi János.

Távolmaradásukat bejelentették: Horn Dávid, Laitner Elek,
Nádasdy Ferencz gr., Scholcz Rezső, Szécsy Zsigmond és Vuk
Gyula.

Tárgy: Elnök bejelenti, hogy a földm. minister ur ő nagymél-
tóságának 1893. évi 54. sz. alatti értesítése szerint az „Erdészet és
Vadászat“-i kiállítás czéljaira szükséges területnek a kívánt kiter-
jedésben való kijelölését előjegyzésbe vétette és a kiállítási terület

beosztása felett megtartandó tárgyalások alkalmával a csoportnak ebbeli kérelmét a lehetőséghez képest figyelembe venni ígérte; bejelenti továbbá, hogy ő nagyméltósága fenti számú intézkedésével az 1893. évi június hó 5-én tartott bizottsági gyűlés javaslatához képest Déván Róbert, Gaul Károly, Groedl Ármin, Horn Dávid, Hangay Géza, Laitner Elek, Lederer Dávid, Neuschloss Emil, Pfalcz Károly, Szabó Adolf, Scholcz Ottó, Szécsy Zsigmond, Tavi Gusztáv, Tomcsányi Gyula és Gusztáv, Tüköry Alajos, Vadas Jenő és Zorger Jakab urakat a bizottság tagjaivá kinevezte.

Ezek után Bernolák Sándor, minist. osztálytanácsos ur és a földmiv. m. k. ministerium kiállítási irodájának igazgatója a csoportbizottság tudomására hozza, hogy az 1893. évi június hó 5-én tartott bizottsági gyűlésnek jegyzőkönyve szerint kért terület, azaz 14 ezer m² az „Erdészeti és Vadászati”-i kiállítás részére biztosítottnak tekinthető, továbbá, hogy az egyes nagybirtokosokhoz egy körlevél intéztetett az iránt, vajjon a kollektív kiállításban óhajtanak-e résztvenni, avagy külön pavillont akarnak-e építeni? erre vonatkozó válaszok azonban még máig nem érkeztek.

Ezek alapján elnök kijelenti, hogy a kilátásba helyezett terület, ha egész terjedelmében a csoport rendelkezésére bocsáttatik, elegendő lesz az „Erdészeti és Vadászati”-i kiállítás céljaira. Felhívja egyuttal az alsocsoportok előadóit, hogy eddigi működésükről szóló jelentéseiket megtegyék.

I. Erdőművelés és az ahhoz tartozó ágazatok. Előadó: Vadas Jenő. — Folyó évi 323. számú nagybecsű felhívása folytán van szerencsém az „Erdőművelés és az ahhoz tartozó ágazatok”-nak az ezredéves országos kiállításon való bemutatása iránt Kallina Károly, gróf Toroczka Miklós és Tomcsányi Gusztáv urakkal egyetértőleg megállapított javaslatot a következőkben előadni. Minthogy tudomásunk szerint az ezredéves kiállításnak általánosnak, nemzetinek és represspektivnek kell lennie, szükséges, hogy az erdőgazdaság különböző ágainak bemutatása is ezen az alapon történjék. Igaz, hogy az erdőgazdaságnak ily irányú bemutatására kevés alkalmas anyaggal rendelkezünk, de a mi erdőzetünk történetének multjából megvan, azt be kell mutatnunk s a többit is ezen az alapon kell igyekeznünk összeállítani s szemlélhetővé tenni.

Ezekből a szempontokból kiindulva, az „Erdőmivvelés s az ahoz tartozó ágazatok“ bemutatására nézve javasoljuk, hogy: az erdészeti kiállítás elhelyezésére szánt helyiség alkalmas részében, lehetőleg a fal mentében, papirostöze- s gipszanyagból mintáztassék megfelelő nagyságban egy hegyes-völgyes hegység-részlet, melyen alkalmas s könnyen készíthető, vagy esetleg megrendelhető fa- és cserje-mintákkal alakítandó volna az őserdő, a maga vadságában s változatosságában. Közvetlen szomszédságában az erdő képe az által változnék meg, hogy egyes részeiben legelő-nyerés céljából az erdőirtás munkája volna szemlélhetővé téve, míg más részei már a szálalóerdő alakját mutatnák be változatos korfokozatával. Ebből az átmenetet képeznék a vágásos szálerdő, különböző alakjaival és üzemmódjaival, továbbá a közép- és sarjerdő, melyek mellett könnyen volnának szemlélhetővé tehető az erdőgazdaság alapművelétei: az erdősités különféle módjai, az erdőnevelés és áterdőlés olyan sorrendben, a mint az tényleg gyakoroltatott. Ez volna a váz, melynek kiépítésével legjellemzőbben volna hazánk erdőgazdaságának fejlődése bemutatható.

Ilyenképen leginkább meg lehetne felelni annak a kívánságnak, hogy az erdészeti kiállítás is retrospektív legyen, sőt az erdőirtás munkájának s a kopárterületek keletkezésének s megkezdett erdősitésüknek bemutatásával egy kis nemzetiségét is lehetne beléje lehelni. Ezzel a rendszeres gazdaság eredménye s szemben vele a helytelen gazdálkodás következménye is szemlélhetővé volna téve. Mindezeket igen jól be lehetne mutatni az u. n. spektoskopikus panorámával is, minthogy azonban erre a célra igen nagy területre volna szükség, ajánljuk erdőgazdaságunk fejlődésének bemutatására a könnyebben s olcsóbban kiállítható mintákat.

A csemeték kiállítását illetőleg, a mennyire ezt a kiállítási területből átengedhető területnek a nagysága megengedi, berendezendő volna egy mintacsemetekert, a melyben Magyarország különféle erdőgazdaságainál előforduló fanemek csemetéi különböző korokban volnának bemutatandók azon külföldi fanemek csemetéivel együtt, melyeknek honosításával újabb kísérletek tétetnek. Ezeket a csemetéket vagy a helyszínen kellene tenyész-

teni, vagy, ha ez nem volna lehetséges, e célra alkalmas ládákban, kosarakban, vagy cserepekben kellene termelésükről s nevelésükről gondoskodni, hogy a kiállítás helyén való kiültetésük s megmaradásuk sikere biztosítottassék. Itt is tekintettel lehetünk a retrospektív irányra. A csemetekertet nemcsak abban az alakjában kellene bemutatni, a minőben azt a különféle termőhelyeken ma látjuk, hanem be lehetne mutatni azokat a primitív csemetetermelési módokat is, melyek teljes vetéssel egyszerűen földszintre szórással, vagy u. n. bogárhátra kihányt ágyakon eszközöltettek s egyes helyeken még ma is divnak. A mintacsemetekertben kellene bemutatni a csemeték minőségére nagy befolyással bíró különféle vetési módok alkalmazását, melyekkel ott a helyszínén volnának a különböző eredmények szemlélhetővé tehetőek. Be volnának mutathatók egyuttal a most alkalmazásban levő, nemkülönben a régiek által használt különféle csemetekerti kerítések is. Csemetéket is kellene kiállítani úgy, a mint azok az erdősítés céljára a csemetekertből kikerülve a vágásterületeken beföldeltetnek, illetőleg a kopár területek birtokosai részére különféle csomagolási módok szerint szállíttatnak.

Az erdőművelési és erdőnevelési munkálatoknál régebben alkalmazásban volt s jelenleg használt eszközök, szerszámok és gépek származásuknak s alkalmazásuknak lehetőleg kronologikus sorrendben való feltüntetése mellett volnának bemutatandók.

Magyarország területén az erdőtörvény életbeléptetése előtt megvolt kopár, vízmosásos és futóhomok területeknek megfelelő térképeken való bemutatása mellett nagyérdekűek volnának azok a térképek is, melyek az azóta befásított ilyenmü területeket tüntetnék elő azokkal a statisztikai kimutatásokkal együtt, melyek az e célra felhasznált csemeték mennyiségét vármegyénként s birtokozimek szerint stb. jeleznék.

Nem mellözhető továbbá Magyarország összes faneemeinek és eserjéinek oly csoportos gyűjteménybe foglalt kiállítása sem, mely ezen fásnövényeket valamennyi alkotó részében mutatja be. Ezekhez a tárgyakhoz sorakoznának rendszeres beosztással s az erdészeti kiállítás egyöntetü képének megvalósítására való törekvéssel az erdészeti kiállítások obligát tárgyai, így:

a csemetekertek mintái eszközeikkel együtt; a különféle erdei talajnemek, anyaközetek, iszapolt talajok; szárított csemeték zárt erdőből, vető és tarolóvágásból; helytelen ültetésből származott gyökértorzképződmények; csemete-, suháng-, törzs-abnormitások; erdei fanemek keleszközölt nemesítési kísérletek (szelid gesztenye sipolás által), magpergetők mintái, tervrajzai, a magpergetésre vonatkozó eredmények s tapasztalatok közlésével együtt; az erdei vetésre használt különféle magvak különböző minőségben (szárnyas, szárnyatlan stb.); mag- és sarjesegeték, a növekvés összehasonlítására; gyökérképződés iskolázott s nem iskolázott csemetéknél stb. stb.

Ezeket kiegészítendőknek vélnők egyfelől az erdő összes mellékterméneinek bemutatásával s ezek közt súlyt fektetve az erdőben tenyésző u. n. gyógyító-füvek, mérges-növények s lehetőleg a gombák gyűjteményes kiállítására, másfelől pedig az erdővédelem körébe tartozó tárgyak bemutatására. Erre különös súlyt kell fektetnünk, mert az erdővédelem szerves összefüggésben áll az erdőműveléssel. Ha az erdőt a különféle károsítások ellen a rendelkezésünkre álló védelmi módokkal és eszközökkel nem védelmezzük, sok esetben az erdőművelés munkája kárba vész. Be kell tehát mutatnunk, szemléltethetővé kell tennünk azokat a különféle károsításokat, melyek az erdőt fiatal korától vágathási koráig érhetik, azokkal a módokkal és eszközökkel együtt, melyeknek alkalmazásával a kárt elháríthatjuk, vagy legalább csökkenthetjük. A erdővédelem bemutatására szolgálnának különféle rajzok, fényképek, erdővédelmi szempontból összeállított állat- és növénygyűjtemény, az állat káros működésével, az okozott kár feltüntetésével, s a károsítás ellen alkalmazott védekezés módjának bemutatásával együtt; különféle erdővédelmi eszközök s alkalmazásuk feltüntető minták stb.

Ez volna az általunk javasolt keret, a melybe „az erdőművelés és ahoz tartozó ágak“ tárgyai beillesztendőek volnának. Ennek a keretnek részei a rendelkezésre álló költséghez képest természetesen tágíthatók, összevonhatók s új részekkel pótolhatók. Mindenesetre kívánatos, hogy ez a keret oly kiterjedésben állapíttassék meg, hogy benne az erdőművelés erdőgazdaságunk

fejlettségéhez méltóan legyen képviselve. A mi pedig az itt felsoroltaknak kiállítására szükséges költségeket illeti, azok — a létesítendő csemetekert költségeivel együtt — mintegy 40,000 frtra fognak rugni.

A bizottság előadó javaslatát elfogadván a jelentést tudomásul veszi és az előirányzott költségösszegnek szükségességét igazolja.

II. Erdőhasználat, nyers termelés, szállítás, mellékhasználatok, ipar stb. Előadó: Horváth Sándor. — Az ezen alcsoportba tartozó kiállítási tárgyakra legnagyobb része, nevezetesen pedig a nyersfa anyag és a félgyártmányok elhelyezésére külső szabad terület igényeltetik, míg a mellékhaszonvételekből nyert és az ipari cikkek belső fedett területen lennének elhelyezendők.

A szabad ég alatt kiállítandó tárgyak elhelyezése céljából a rendelkezésre bocsátandó terület több részre volna felosztandó, aként, hogy pl. az egyik táblán a tölgy különféle fajainak kiválóan szép törzsei, rönkök, póznák, karók, hasáb- és dorongfa, továbbá a tölgyfából való különféle félgyártmányok, talpfa, fűrészáru stb. volna kiállítandó. A második táblán ugyanezen választékok megfelelő változatossággal a fenyőfélék, a harmadikon a bükk-, a negyediken a különféle lombneműek lennének bemutatandók. Így rendezve a külső kiállítást, másként nem is lehet sikert reményelni, mint csak úgy, ha a kiállítás ezen része kollektív lesz. Minthogy azonban lehetnek uradalmak, erdőbirtokosok, iparosok, kik terményeiket nem lennének hajlandók a kollektív kiállításban szét-szórva bemutatni, okvetlenül szükséges még egy ötödik területrész is, hol az ilyen kiállítóknak speczialis kiállításuk számára a kívánt terület kiadható lesz. Az így felosztott terület közepén lehetne a csemetekertet aként elhelyezni, hogy ez is fanemek szerint 4—5 részre osztva, minden rész az illető fanem mezejébe essék.

Az egyes területrészeknek megfelelő helyén volna egy, az illető fanemből diszesebben készített kisebb, glorietszerű, félfedett pavillon állítandó, melyben az illető fanemből nyert finomabb félgyártmányok u. m. hangfénékfa, lemezdeszkák stb. stb. volna elhelyezendő. A mi a külső kiállításon bemutatandó faanyagok minőségét illeti, feltétlenül szükséges, hogy az a lehető legszebb,

legjobb, szóval kifogástalan minőségben bemutatassék. Az egyes fanemekből bemutatandó hatalmas szálfák vagy törzsek azonban — tekintettel a költségekre és a szállítás nehézségeire — hosszabb, rövidebb darabokban vagy rönkökben lennének a kiállítás területére szállítandók és itt a szálfa vagy rönkö hosszán ismét összeillesztendők.

A külső kiállításnak ilyképen való rendezhetése céljából feltétlenül szükséges 3500 m²-nyi szabad terület, melyben azonban a csemetekert létesítésére szükséges terület nincsen befoglalva.

A belső, vagyis a nagy pavillonban lennének — hacsak lehetséges — szintén kollektív kiállításképpen a finomabban kidolgozott félgyártmányok, a különféle faiparcezikkek, a mellékhaszonvételekből nyert anyagok stb. stb. kiállítva. Ezen tervszerint rendezendő kiállításra szükséges költségösszeg — a külső területen felállítandó kisebb pavillonok építési és felszerelési költségeivel együtt — 80,000 forintban állapított meg.

A II. alcsoport részéről tett javaslatot a bizottság elfogadván, elnök határozatilag kimondja, hogy a mennyiben egyes erdőbirtokosok az általuk kiállítandó szálfákat egész hosszukban óhajtának bemutatni, azt akadály nélkül megtehetik, — továbbá, hogy az ákác — mint Magyarország specielis faneme — a 4-ik, vagyis a különféle lombfákat magába záró táblán egészen külön kidomborítva legyen bemutatva.

III. Erdőrendezés, erdészeti statisztika, erdészeti történelem, szolgálati szervezés, erdészeti ismertetések, műszerek stb. Előadó: Tavi Gusztáv. — Mint a millenniumi kiállítás erdőrendezés, erdészeti statisztika és történelem alcsoportjának előadója van szerencsém a kiállítás e részének bemutatását illetőleg Soltz Gyula, Hangay Géza és Soltz Ottó bizottsági tagokkal egyetértőleg megállapított javaslatot rövid körvonalakban következőkben előterjeszteni.

Szakunk ezen alcsoport keretébe eső része épen az, mely szemlélhető alakban való bemutatásra legkevésbé alkalmas ugyan s így a nem szakértő közönség előtt a legkevesebb vonzerővel bír, mely azonban, különösen statisztikai részét illetőleg, erdészeti viszonyaink megfelelő ismertetése érdekében főfontosságú; miért is tiszteletteljes javaslatunk odaterjed, hogy a kiállítás ezen csoportba eső

részének kimagasló pontját, kell, hogy azon statisztikai mű képezze, mely hivatva lesz a magyar állam erdőségeinek összes viszonyait a közönséggel megismertetni.

E célra legalkalmasabbnak véljük az 1885. évi országos kiállítás alkalmából Bedő Albert országos főerdőmester ur által szerkesztett és a földművelési m. kir. ministerium kiadásában megjelent „A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása“ cz. munkának és a hozzá tartozó térképnek az időközben változott viszonyoknak megfelelő második kiadását.

Javasolja továbbá, hogy az egyes vidékeken fennálló és régebben fennállott faárak lehetőleg szemléleti módon, azaz grafikus alakban is bemutattassanak. Az erdőrendezést illetőleg szükségesnek vélnők az erdőrendezősegeknél használatban levő vagy előnyösen használható összes eszközöknek, műszereknek és készülékeknek eredeti alakban vagy mintákban való bemutatását és az egyes eszközök és műszerek vagy eljárásoknak pontosság és munkaeredmény tekintetében tett összehasonlításából levont eredmények ismertetését és graphikus alakban való bemutatását.

Hely volna adandó továbbá az erdőrendezési munkálatoknál sikeresebb, jobb munkaeredmények elérhetése céljából ajánlott új műszerek és eszközök bemutatásának, az eljárásnak vagy használati módnak leírásban és lehetőleg szemléleti alakban való ismertetésével együtt.

Bemutatandók volnának a különböző erdőrendezési munkálatok, főleg a hazánkban az erdőtörvény alapján elrendelt terület szerinti hozamszabályozási módokat tartalmazó üzemtervek, megfelelően választott példákban, a hozzá tartozó üzemnyilvántartási könyvekkel és összes térképekkel, még pedig a legegyszerűbb és teljes részletességgel kidolgozott alakjai egyaránt.

Igen kívánatosnak véljük továbbá, ha az üzemtervek rendelkezéseinek végrehajtása által az erdők állapotában vagyis a fanemek és korosztályoknak terület szerinti elosztásában mutatkozó változások, épp úgy, mint az üzemrendezés végrehajtása érdekében eszközölt gazdasági beosztás szemléleti úton megfelelő domborulati terepábrázolással kapcsolatosan lehetőleg plasztikusan bemutatattának.

Az utóbb említett munkálatokkal kapcsolatosan bemutatandók

volnának a különböző kivitelű, az üzemtervek tartozékát képező alap, gazdasági, átnézeti, állab- és helyrajzi térképek.

Helyet kellene még továbbá engedni egyes fanemek eddig még kevésbé ismertetett növekvési viszonyainak kitüntetésére szolgáló táblázatoknak és evvel kapcsolatban egyes fanemekről összeállított termési tábláknak, azok adatait grafikus módon is bemutatva. Kimutatandó volna táblázatos kimutatásokban és megfelelően szerkesztett térképeken azoknak az erdőknek területe is, melyekre az erdőtörvény életbeléptetése óta a rendszeres gazdasági üzemtervek elkészültek, illetve melyek jelenleg üzemtervek szerint kezeltenek.

Az erdészeti történelmet illetőleg szabadjon reá utalnunk az „Országos erdészeti egyesület“ f. é. december hó 17-én tartott közgyűlésének ama határozatára, melylyel hazai erdészetünkre vonatkozó összes régi történelmi okmányoknak és adatoknak valamely hirneves történetbuvár által való megszerzése elhatározott. Miután pedig ez adatok megszerzésének határideje a millenniumi kiállítással összeesik, bizton reméljük, hogy az országos erdészeti egyesülettől e nagybecsű történelmi okmány és adatgyűjteménynek a kiállítás számára való átengedését kieszközölni sikerülend. E keretbe beilleszthetők volnának még mindama régi erdészeti előírások, hozamszabályozások, erdészeti térképek, erdészeti üzemet ábrázoló régi képek, melyek az erdészeti hivataloknál található, vagy magántulajdont is képeznek és a kiállítás céljára megrendelhetők.

Végül tisztelettel megjegyezzük, hogy az erdőrendezés, erdészeti statisztika és történelem alcsoportjának a millenniumi kiállításon a fentiekben röviden vázolt terjedelemben és alakban való bemutatására megközelítő költségelőirányzat szerint mintegy 30,000 frtnyi összeg szükségesetnék.

A bizottsági előadó javaslatát elfogadván, az előirányzott összegnek szükségességét igazolja.

IV. Erdészeti építkezés. Előadó: Földi János. — Ezen alcsoport ügykörének legfontosabb része maga az „Erdészet és Vadászat“-i összkiallításnak befogadására és bemutatására szükséges — az 1885. évi országos kiállításon voltnál semmivel sem kisebb, sőt ellenkezőleg nagyobb és diszesebb kiállításhoz külön álló — pavillon, melynek mikénti, mi módon és ki által leendő terve-

zése és felépítése — tekintettel, hogy annak terjedelme, belső beosztása, külső kiállítása a rendelkezésre bocsátandó terület nagyságától, formájától és fekvésétől függ — egyelőre függőben volna tartandó. Tájékoztatásul azonban megjegyeztetik, hogy — az 1885. évi kiállításon volt pavillonnak kerükköltségeit zsinórmértékül véve — a tervek készítése és a kivitel költségeinek fedezésére 80,000 frtnyi összegre leend szükség.

Az erdészeti építkezések terén előforduló speciális objektumok csakis rajzok, fényképek és modellek alakjában lévén bemutatathatók, az alsoport részéről a következők hozatnak javaslatba: 1. A különféle vízfogóknak szerkezetük és berendezésük szerint bemutatandó alap, nézet, keresztmetszet, részlet és helyszini rajzai és költségvetései. 2. A különféle szerkezetű ütő, záró és csapó kapuknak, zsilipeknek részletrajzai és modelljei. 3. A makerlói vízfogónak két modellje m. p. a gát építéséhez t. i. az alapozás, felfalazás stb.-hez szükséges előkészületeknek és segédépítményeknek kitüntető modellje és a kész vízfogónak szétszedhető modellje. 4. A besztercze-naszódi usztatási és tutajozási berendezésnek rajzai és költségvetései. 5. Egy usztatásra és tutajozásra berendezett völgynek a berendezés előtti állapotot kitüntető és a berendezés utáni modellje. 6. Az új fűtési rendszerrel bíró magpergetőnek összes rajzai, költségvetései és egy szétszedhető modell. 7. Egy normál erdőtisztí és erdőőri laknak rajzai és költségvetései. 8. A dobresti, ungvári, a Horn Dávid és a Gelsei-Guttman-féle, a lepaniczai és más üzemben lévő erdei vasutaknak összes rajzai és költségvetései és fényképei. Új berendezésü, fát szállító kocsiknak, szerszámoknak stb. rajzai és modelljei. 9. Erdei fő- és mellékutaknak rajzai, költségvetései, esetleg az egyes érdekesebb műtárgyaknak modelljei. 10. Egy badeni csusztató útnak illetőleg egyes részeknek rajzai és költségvetései, modelljei.

Az itt elősoroltaknak készítése, beszerzése s kiállítására szükségeltetik 25,000 frt s így a nagy pavillon építésére megállapított 80,000 frttal együtt összesen 105,000 frtnyi összegnek előirányzását, illetőleg engedélyezését kéri az alsoport.

A csoportbizottság előadónak előterjesztését elfogadván az 105,000 frttal előirányzott költségösszegnek szükségét határozatilag kimondja.

V. Erdészeti tanügy, szakképzés, irodalom stb.
Előadó: Szécsy Zsigmond, ki a bizottság gyűlésén meg nem jelenhetvén, helyette Vadas Jenő olvassa a következő előterjesztést:

Az „Erdészeti tanügy, szakképzés és irodalom“ alcsoportjának tárgyát — úgy, a mint ez már a czimben is külön van választva — három főcsoportra osztom, u. m. I. felső szakoktatásra, II. az erdőőri szakiskolákra és III. a hazai erdészeti irodalomra.

I. A felső szakoktatást [erdészeti akadémiát] elvben és főbb mozzanataiban legezészerűbben úgy vélném bemutatandónak, a mint az 1885-ben történt és ahoz hasonló terjedelemben is. Az akkor tényleg igénybe vett területünk volt: 5 m^2 szabad alapterület, 44 m^2 asztalterület, 60 m^2 falterület. Képviselve volna pedig az erdészeti akadémia: 1. Értesítő által, mely az 1885-ödi mintájára, azonban különösen történelmi részében kibővitve és az erdészeti akadémia épületének képével, valamint a diagrammos képpel kiegészítendő volna. Ilyen „Értesítő“ bemutatására a legnagyobb súlyt fektetjük. Hogy azonban az, úgy egészében, mint részleteiben is a czélnek teljesen megfeleljen, annak összeállítását idejokorán el kellene határozni. Tisztelettel alulirott előadó annak szerkesztésére illő javadalmazás mellett szívesen vállalkozik. 2. Diagrammos nagy kép által [úgy mint 1885-ben], mely az erdészeti akadémia fejlődését kezdetétől 1867-ig [német korszak] és 1867-től 1896-ig [magyar korszak] mutatná be. Ennek kicsinyített képe az Értesítőben is volna található s tanulmányozható. 3. Az erdészeti akadémia palotájának képe és tervrajza által. Továbbá a botanikus kertek s ezek területén levő erdőakadémiai épületek térszinrajza által; a kisiblyei tanbirtok pedig az üzemterv s ahoz tartozó térképek által. 4. A hallgatók által készített különféle rajzok által. 5. Fénykép-album által, mely a gyűjtemények, épületek, botanikus kertek, kisiblyei birtok részletfölvételeiből állana, egyszóval olyan, milyent a philippopoli kiállításra küldtünk volt, mely azonban bepiszkitva érkezett vissza s újból volna készítendő. Ennek összeállítására nézve bátor vagyok szintén megjegyezni, hogy a szükséges gyűjtemény-fölvételeknek már a jövő, azaz az

1894-iki év folyamán kellene megtörténniök, mielőtt a gyűjtemények bontása kezdetét venné. 6. Részint természetben, részint pedig mintákban bemutatandó taneszközök által, úgy mint 1885-ben, melyek jegyzéke az 1885-iki erd. részletes katalógus 697-től 767-ig terjedő sorszámai alatt található. 7. Az előadásoknál használt nagy rajzok által.

II. A m. kir. erdőőri szakiskolák által kiállítandó tárgyak, a szakiskolák célja szerint két csoportra volnának osztandók. Az egyik csoport tárgyai a szakiskolák lényegét s feladatát tüntetnék elő, a másik csoportéi pedig a kopár területek befásítására nagy mennyiségben nevelt csemeték termelésénél alkalmazott módok leírását, az eszközöket s az elért eredményeket tennék szemlélhetővé.

Ezek szerint az erdőőri szakiskolák részéről ki volna állítandó:

A) A szakiskolák épületének tervrajza; csemete növénykertjük s erdejüknek térképe az üzemtervvel együtt. Továbbá a szakiskolák történetének leírása, szabályzatuk és házirendjük. A szakiskolák feladatának fennállásuk óta miként történt megoldását feltüntetnék a kiállítandó törzskönyvek másolatai, melyekből egyrészt a belépett s végzett növendékek száma s a vizsgálatok eredménye tünnék elő, másrészt pedig ezekből volnának összeállítandók azok az érdekes kimutatások, melyekben a szakiskolákat látogatott növendékek száma illetőségük szerint vármegyénként volna összeállítva. A szakiskolák oktató rendszerének legalább részben való bemutatása végett ki volnának állítandók, továbbá a növendékek szabadkézi és szerkesztési rajzai, a számtani, mértani és írásbeli dolgozatok és esetleg azok a háziipar-tárgyak, melyek készítésére tanítatnak. Így pl. vesszőből fonott csemeteszállító kosarak, fagereblyék, ásó- és kapanyelek stb.

B) Minthogy a szakiskolák az erdőőrök kiképzésével kapcsolatban a kopárok befásítására alkalmas nagy mennyiségű csemetéket is termelnek és szállítanak, ki volnának állítandók az erre vonatkozó nagyérdekű statisztikai számbeli s grafikai kimutatások, a csemeték csomagolásának általuk alkalmazott különféle módjai, a kopárok befásítására szállítani szokott csemeték szárított alakban s leírása, esetleg bemutatása

azoknak a módoknak és eszközöknek, melyek alkalmazásával a csemetenevelés történik.

III. A hazai erdészeti irodalmat, úgy a német, mint a magyar nyelvűt, kitünően lehet bemutatni az Országos Erdészeti Egyesület birtokában levő s annak érdemdus titkára, Horváth Sándor kir. erdőigazgató úr által összehozott könyvgyűjtemény által, mely több jellemző korszakra osztva, erdészeti irodalmunk mikénti fejlődését hiven adná vissza. Ezen gyűjteményben foglalt könyvekről kronologikusan berendezett lajstrom volna szerkesztendő, melyet az érdeklődők ingyen vagy pénzért megszerezhetnének. Mint különleges, hanem szintén ide tartozó rész, szerepelne azon könyvgyűjtemény, mely az erd. akadémia kiállításában, az erdészeti akadémia tanárainak irodalmi működését kezdettől 1867-ig és 1867-től 1896-ig mutatná be, amint ez 1885-ben Budapesten, 1890-ben pedig Bécsben történt.

Ezek volnának tehát szerény nézetünk szerint az „Erdészeti tanügy, szakképzés és irodalom“ alcsoportjában bemutatható tárgyak és módok.

Ezek után helyettes előadó megjegyzi, hogy bár az alcsoport részéről az előírányzandó költségek tekintetében előzetes megállapodás nem történt — az 1885. évi kiállításon szükséglett összeget alapul véve — hozzávetőleges számítással 15,000 fittal véli megállapítandónak a költségösszeget.

Előadónak előterjesztéséhez a bizottság hozzájárul.

VI. Vadászat. Előadó: Egerváry Gyula.

Mielőtt előadó részéről az előterjesztés tétetnék, elnök a bizottság összes tagjainak egyhangu kívánsága alapján határozatilag kimondja, hogy amennyiben a történelmi vadászat önállóan, külön csoport által fog rendeztetni, a mai, vagyis a modern vadászat kiállítása az erdészettel együtt, kapcsolatosan és egymást kiegészítve kell hogy rendeztessék.

Ezek után előadó a következő előterjesztését teszi:

Ezen alcsoportnak szervezkedése, ügyköre és leendő működése az 1893. évi június hó 5-iki bizottsági gyűlésnek határozata alapján külön lévén megállapítandó, az ez ügyben 1893. évi

december hó 1-én tartott gyűlésnek lefolyásáról szóló jegyzőkönyvet van szerencsénk bemutatni.

Az ezredéves kiállítás vadászati csoport-bizottságának 1893. évi december hó 1-én tartott üléséről. Jelen voltak: Bedő Albert ministeri tanácsos, mint az erdészeti főcsoport-bizottság elnöke, Nádasz Ferencz gr., Kallina Károly m. k. erdőmester és Egerváry Gyula m. k. vadászati felügyelő.

1. Bedő Albert, mint az erdészeti főcsoport-bizottság elnöke megnyitva az ülést, ismerteti a vadászati csoport-bizottság hivatását, teendőit az ezredéves kiállításon, hogy t. i. a modern vadászat mai állását tárgyaival, eszközeivel stb. stb. bemutassa. Majd utalva arra, hogy munkakörét, tevékenységének irányát, a kiállítás programjának megállapítását és a végrehajtási intézkedéseket, a bizottság a saját hatáskörében maga van hivatva megállapítani; előadja, hogy a mai ülést, mint az erdészeti főcsoport-bizottság elnöke azon czélból tartotta szükségesnek összehívni, hogy a bizottság elnöke és előadója ezen alkalommal megválasztatván, a vadászati csoport-bizottság mint végleg megalakult, munkálkodását megkezdhesse. Felkéri tehát a bizottság, hogy válaszszon a maga köréből elnököt és előadót; a maga részéről az előbbi tisztségre Nádasz Ferencz grófot, az utóbbira Egerváry Gyula kir. vadászati felügyelőt melegen ajánlja.

A gyűlés az ajánlottakat a szóban forgó tisztségre megválasztotta.

2. Bedő Albert főcsoport-bizottsági elnök meleg köszönetet mond ezután a bizottságnak, hogy ajánlatát követve töltötte be a szóban forgó tisztségeket; majd rokonszenves üdvözlések között átadja helyét Nádasz Ferencz grófnak, mint a bizottság megválasztott elnökének.

Az elnök elfoglalva helyét, melegen megköszöni a beléje helyezett bizalmat s igéri, hogy a kiállítás fényének emelésén tőle telhetőleg fog buzgólnodni. Hasonló köszönetet mond az előadó is, — mely kijelentések örvendetes tudomásul vétettek.

3. Elnök mindenekelőtt ama nézetének ad kifejezést, hogy a munka megkönnyítésére és a kiállítás sikerének biztosítása czéljából, czélszerűnek mutatkoznék a bizottságba még több tagot beválasztani. Az indítvány helyesnek találtatván és elfogadtatván,

a vadászati csoportbizottságba bevásztattak: Vancsó Gyula, urad. jószágkormányzó, Budapest; Garlathy Kálmán, m. k. erdőigazgató, Budapest; Havas József, m. kir. erdőfelügyelő, Budapest; Pettera Hubert, udv. vadászatvezető, Gödöllő; Kirner József, udv. puskaműves, Budapest; Huzella M., kereskedő, Budapest; Rozonovszky Frigyes, tömész, Budapest.

4. Felvettétvén a kérdés, hogy, miután az őstörténelmi kiállítás a vadászatra is ki fog terjedni, nem volna-e célszerű ezen vadászati bizottság megszüntetése mellett oda törekedni, hogy az őstörténelmi kiállítás illető bizottság az újabb modern vadászatra is kiterjeszsze működését, azaz a kiállítás keretébe vonja a letűnt kor mellett a jelent is?

Hosszabb eszmecsere után kimondja a gyűlés, hogy, miután az őstörténelmi osztály csakis a multak emlékeire szoritkozhatnak: a mai modern vadászat bemutatása végett rendezni kell megfelelő kiállítást, és pedig ahoz való rokonságánál, tartozandóságánál fogva, úgy, mint eredetileg terveztetett, t. i. az erdészeti kiállítással kapcsolatosan. A két kiállítás határvonalait a bizottság akkép véli megállapítandónak, hogy az őstörténelmi kiállításé legyen mindaz, ami mult, a modern vadászati kiállításé a jelen.

5. Elnök felkéri ezután az előadót, hogy a rendezendő kiállítás programjára és költségeire vonatkozólag, a legközelebbi ülésig dolgozon ki megfelelő tervezetet. Az előadó a megbízást tudomásul veszi. —

Van szerencsénk továbbá ezen alsocsoportnak eddigi működéséről illetőleg az ezredéves kiállítás programjára és a szükséges költségekre nézve a következőket előterjeszteni.

Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánjuk azt, hogy úgy a bizottság egyes tagjai, mint annak összessége, hazafias kötelességüknek ismerendik, hatáskörükben minden lehetőt elkövetni, hogy a vadászati kiállítás a rendezendő ünnepély fényes keretének és képeinek méltó részlete legyen. Ezen célunk biztosítására kívánatosnak tartjuk, hogy a vadászati kiállítás az erdészeti csoport keretében lehetőleg önálló legyen, mert csak úgy fogja nyujthatni a vadászat ma már általánosan elismert közgazdasági fontosságának, a kereskedelem s az ipar terén való jelentőségének teljes képét; erre utal a vadászat történelmi multja, erre az időszerinti fejlettsége is, mely

bőséges anyagot szolgáltat rá, hogy az ezredéves kiállításon „külön egésként“ bemutatassék; végre a vadtenyésztők érdeke is, akik önbizalmat és buzgóságot merítsenek a multnak fényes képéből jövőndő tevékenységükre nézve.

Ezen kiváló óhajnak kifejezése és — bár rövid — megérvelése után, legyen szabad — szintén csak fővonásokban — a vadászati kiállítás részleteire áttérnünk, melyeknek keretét és beosztását illetőleg az alábbi pontokban fektetjük le ama főirányokat, melyeket e kiállítás rendezése körül követendőknak vélünk.

A kiállítás felölelje: 1. Hazánk vad-faunáját sikerült praeparatumokban vadászat-tudományilag összeállítva s kiegészítve azon idegen vadfajokkal, melyeknek meghonosítása hazánkban sikerült, esetleg bemutatásával oly idegen vadfajoknak, melyeknek honosítása eredménynyel várható. Ide fognak tartozni a vadászati trofeák: az agancsok, az agyarak, a gyöngyfogak s egyebek; kereskedelem és ipar szempontjából: a vadbőrök és a prémek; végre a vadaknak csapái és nyomai. E csoport érdekes részét különösen a szarvas-agancsok fogják képezni, melyek oly kapitális nagyságban és erősségben, mint hazánkban, nyugott Európa egyik vadászterületén sem fejlődnek. Vadászati szempontból nagy érdekűek lesznek a vadaknak, különösen a szarvas-vadaknak csapái, mert e vadunk nemcsak agancsra, hanem termetre, tehát a csapa méretére nézve is magasan túlszárnyalja európai rokonait.

2. Hazánk vadállományának bemutatását grafikai térképek és táblák alakjában. E táblákat a nagyméltóságu földművelésügyi ministerium által összegyűjtött 1892. évi lelövési adatok és esetleg a nagyobb magán vadászterületekre nézve közvetlen érintkezés útján is beszerzendő magánadatok alapján véljük összeállítandóknak. Céljuk pedig az lenne, hogy az egyes vadfajoknak elterjedési körét, egyes vidékek vadgazdaságát stb. a hazai és külföldi vadász-közönsséggel megismertessék. Közgazdaságilag is nagy fontosságúak lennének e grafikai térképek és táblák, amennyiben szembeszökőleg feltüntetnék azon vadászatiilag helyesen kezelt, tehát jövedelmező vidékeket, s azon tájakat is, ahol a vadtenyésztés pang, azaz, a hol azt lehetőleg előmozdítani kellene.

3. A modern vadászat fegyvereit, történeteket, fojtásokat,

vadászfelszereléseket, fogókat, csapdákat, hálókat, vadszállító-szekerényeket stb.

4. A hazai vadászati szakirodalom összes termékeit.

Ezek azok a főirányok, a melyek a rendezendő vadászati kiállításnak mintegy keretét megjelölik, a melyen belül a tisztelettel alólirott bizottság mindenképen azon lesz, hogy hazánk vadászati viszonyairól a kiállítás hű képet nyújtson, hogy e csoport az ezredéves kiállítás fényét, érdekességét emelje.

A vadászati kiállítás rendezésére és méltó bemutatására pedig a részletesen összeállított előirányzat szerint 25.000 frtnyi összeg szükséges.

A bizottság előadó jelentését tudomásul véve és javaslatát elfogadván határozatilag kimondja, hogy az egyes alcsoportok által előirányzott, illetve az előre nem látott kiadásokra felvett 15.000 frtnak hozzászámításával megállapított 310.000 frtnyi költségösszeg feltétlenül szükséges az „Erdészet és Vadászat“-i kiállításnak méltó és sikeres bemutatására.

Elhatároztatott továbbá, hogy a bizottságnak bármely tagja az előadók vagy az albizottságok értekezletein és ezek működéseiben részt vehet, továbbá, hogy egy bizottsági tag több alcsoportnak is lehet tagja, — végül pedig, hogy az elnök az előadóknak javaslatai alapján egyik vagy másik bizottsági tagot bármely alcsoportba sorozhatja.

Több bizottsági tag részéről az elnökhöz azon kérelem intéztetvén, hogy a vidéken lakó bizottsági tagoknak a kiállítás érdekében Budapestre esetleg nagyon is gyakran ismétlődő utazásainak költségei legalább némiképp megtéríttessenek, elnök megjegyzi, hogy vasúti szabadjegyeknek engedélyezése ügyében megteendő a szükséges lépéseket.

Ezek után elnök — hivatkozva az utolsó bizottsági gyűlés határozatára — kéri a jelenlevőket az esetleg még kineveztetendő csoportbizottsági tagokat — a mennyiben ilyenekre szükség lenne — megjelölni.

Az erre vonatkozó javaslatok a bizottsági tagok részéről előterjesztetvén, elnök kijelenti, hogy a következőknek kinevezését a földművelési m. kir. minister ur ő nagyméltóságánál kérelmezni fogja. Ezek a következők: 1. Blaschek Ede, herczeg Eszterházy erdő-

tanácsosa, Kiss Márton. 2. Churavi Károly, az osztr. állam vasuttárs. főfelügyelője, Budapest. 3. Garlathy Kálmán m. kir. erdőigazgató, Budapest, földm. min. 4. Havas József kir. erdőfelügyelő, Budapest, Nefelejts-uteza 15. 5. Hirsch István, m. kir. közalap. főerdőtanácsos, Budapest, kultusz-minist. 6. Huzella M. kereskedő, Budapest. 7. Kirner József, udv. puskaműves, Bpest. 8. Mauthner Ödön, mag-nagykereskedő, Bpest. 9. Petera Hubert, cs. és kir. fővadászmester, Gödöllő. 10. Rosonovszky Frigyes, praeparator, Bpest, Hunfalvy-uteza 4 és 6. sz. 11. Stadler Tófor, kir. tanácsos, papirgyáros, Besz-tercebánya. 12. Vancsó Gyula, urad. jószágkormányzó, Bpest. 13. Zay-Ugróczy gróf Zay Albert, Zay-Ugrócz. 14. Zorger és társa czégnek kérelmére Zorger Jakab helyett a czégnek másik tagja: Weissmajer Oszkár.

Elnök felkérve az alcsoportok előadóit, hogy a végleges kiállítási programnak elkészítése céljából az általa összehívandó értekezletre teljes számmal megjelenni sziveskedjenek, egyuttal határozatilag kimondja, hogy ezentul a bizottsági tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvek másolatai — az „Erdészeti Lapok“-ban való közlésen kívül — az összes csoportbizottsági tagoknak is meg-fognak küldetni.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést felosztatja.

K. m. f.

Földi János s. k.,
bizotts. jegyző.

Bedő Albert s. k.,
elnök.

Különfélék.

A keményített fa (bois durci), mint az öntött fa (bois fondu) vetélytársa. Az Erd. L. 1892. év, 410 és köv. lapján egy közlemény jelent meg a fűrészporból s más fahulladékokból aránylag magas hőfok és igen erős nyomás által készített, műasztalos és esztergályos munkákra, apró minták, diszitmények, faragásutánzatok, fametszet- és betümintákra, vonalzókra és más effélékre felhasználható homogén-anyagról. Ennek a múlt évben

vetélytársa keletkezett az u. n. „keményített fában“, melyet a „le Génie“ cz. francia lap a július 13-iki számában ismertet. Ez nem egyéb, mint teljesen megszáritott gyantatartalmu fa lisztszerű porából nagy nyomás és körülbelül 175° (C?) hőmérséklet mellett előállított fekete színű anyag, melynek fekete színét és összetartását a faporba kevert fehérfenyefélék tetemesen emelik. Párisban készítenek belőle izléses tintatartókat, tolltartókat, tálczákat, kereteket, gyertyatartókat, disztáblákat és tokokat miscokönyvek és albumok számára, mindennemű szelenczétet, feszületeket, szentelt víztartókat stb. stb.

E találmány sokkal kevésbé gerjesztheti fel bámulatunkat, mint az „öntött fa“, melynek készitési módja a „keményített fáéhoz“ hasonlít ugyan, de jelentékeny pontokban különbözik. Az öntött fa készítésére ugyanis fűrészport és bármely fahulladékot fel lehet használni, és épen nem szükséges, hogy ezek gyantatartalmuak legyenek, ezen kívül enyvot vagy fehérfenyé nemű anyagot sem kell hozzájuk keverni. Az öntött fa a készítésnél tehát sokkal összetettebb átalakulásokon megy keresztül, mint az u. n. keményített fa, minek következtében a fa meglágyul, szerkezetét elveszti és kihülés közben egyöntetű szilárd tömeggé válik, minden ragasztó szer hozzáadása nélkül.

(Közli: *F. L.*)

Az erdészetnél alkalmazottak jutaléka. Az egyes erdőbirtokokat kezelő tisztek jutaléka rendszeren az évenként elért jövedelem bizonyos $\frac{0}{10}$ -a arányában állapittatik meg. Egy, a kiegyezés előtti időből származó intézkedés az erdészetnél alkalmazottak jutalékát egészen más alapon és pedig az általuk foganatosított mesterséges erdősitések mértékének arányában szabja meg.

Követendő példaképen tehát fordításban közlöm a

„Cs. kir. katonai ménésbirtok vezérfelügyelőség“-ének Bécsben, 1862. évi június hó 13-án, 1725. szám alatt a kishéri „Cs. kir. katonai ménés-birtok parancsnokságá“-hoz intézett és az erdészethnél alkalmazottak jutalékát szabályozó rendeletét, mely így szól: „Az erdők után járó jutalékok nem az elért jövedelem arányában, hanem az évenként foganatosított erdősítések és ültetvényezések mértéke szerint és pedig oly módon szabandók ki, hogy a foganatosított erdősítések évenként az igazgató-bizottság által megtekinttén, a sikerülteknek talált erdősítések holdankint 5 forinttal jutalmazandók; e jutalomból az erdők felügyeletével megbízott személyzetnek jut $\frac{2}{5}$ -öd rész, ugyanannyi a kivittel megbízottaké, $\frac{1}{5}$ -öd rész pedig a ménésbirtok vezérfelügyelőségének belátása szerint használtatik fel. — A jutalékoknak a fentebbiek szerint történő elosztása előtt, minden év végén felterjesztendő ugy az illető évre vonatkozó üzemi-számadás, mint az igazgató-bizottság megokolt véleményével ellátott és az illető évben foganatosított erdősítésekre és ültetvényezésekre vonatkozó kimutatás, valamint végül az esedékes jutalékok elosztására vonatkozó tervezet. — *Bruderman s. k.*, a vezérfelügyelő ur helyettese.“

A jutaléknak ily módon való szabályozása különösen magánerdőbirtokosainknál bir nagy fontossággal ugy a tultermelés csökkentése, mint az erdősítések fokozottabb kiterjesztése szempontjából.

(Közli: *Pécs Kálmán.*)

1894. tavaszi magárjegyzékek. Az „Erdészeti Lapok“ 1893. évi XII-ik füzetében ismerteltem *Leitner János* körmendi és *Jony Ottó* leibitzi magkereskedők 1894. tavaszi árjegyzékeit ugy, a mint azt említett cégek velem közölték.

Időközben mindkét cég arról tudósított, hogy a közölt magáráron — részint a külföldi magáralakulásokra való tekintettel, részint pedig (s különösen az erdei fenyőnél) a miatt, mert a tobozgyűjtések csak januárius hóban fejeztettek be s így a termelés költségei is csak most váltak ismeretessé — változtatniok kellett; egyuttal megküldték végleges árjegyzékeiket.

Noha mindkét cég már közre bocsájtotta nyomtatott magárjegyzékét, mégis, nehogy az azokban kitüntetett és az „Erdészeti Lapok“-ban közölt magárárok között szembe-tünő különbségek félreértésekre adjanak alkalmat: czélszerűnek tartom a végleges magárárat is közölni.

Leitner János körmendi magpergető intézete az 1894. évre a következő árakat szabta meg:

erdei fenyő mag árául	100	kg-kint	450	frtot;
fekete fenyő	„	100	„	100 „
vörös	„	100	„	180 „
lúcz	„	100	„	100 „
jegenye	„	100	„	30 „
sima	„	100	„	500 „
tengerparti fenyő	„	100	„	65 „
akácdfa	„	100	„	42 „

Ha ezen árakat hasonlítjuk össze az 1893. éviéekkel, akkor azt látjuk, hogy, míg az erdei fenyő magnál 150 frtnyi tetemes, addig az akáczfáénál csak 2 frtnyi csekély áremelkedés mutatkozik; a tengerparti fenyő mag árában változás nem állott be; a fekete fenyő mag ára ellenben 40 frttal, a vörös fenyőé 80 frttal, a jegenye fenyőé 10 frttal, a sima fenyőé pedig 100 frttal apadt.

Jony Ottó leibitzi magkereskedő cég árai a következők:

a lúcz fenyő mag ára.	kg-kint	100	kr.,
az erdei fenyő	„ . „	380	„
a fekete	„ „ . „	95	„
a vörös	„ „ . „	150	„
a havasi	„ „ . „	65	„

Az 1893. évi árjegyzékkel szemben az erdei fenyő mag a leibitzi czégnél 1 frt 80 krral megdrágult, ellenben a fekete fenyő mag ára 45 krral olcsóbb lett.

(Közli: Péch Kálmán.)

A lúcz fenyő tük megvörösödéséről. Mint tudjuk, a lúcz fenyő tük megvörösödését egy gombafaj, a *Hypoderma macrosporum* okozza, mely a második évben felismerhető arról, hogy a tük alsó részén barna csíkok jelennek meg, melyek később (az elhalt tűn) feketék lesznek. E gombafajra nézve tett összes megfigyeléseket dr. Nobbe szász királyi titkos tanácsos és tudós tanár összegyűjtötte és tapasztalataiból adjuk a következő adatokat, miket ő a Tharander forst. Jahrbuch-ban közöl: A tengerfeletti magasság épen semmiféle befolyással sincs a *Hypoderma macrosporum* előjvetelére, a mennyiben 125 méter tengerfeletti magasságtól 1100 méterig egyaránt előfordult. Az égtájakat illetőleg, úgy látszik, hogy e gomba leginkább nyugat és dél felől fordul elő. A talajminőség semmiféle jelentősebb befolyást nem gyakorol a turedv fejlődésére, ámbár a talaj-megkötöttség mégis némi szerepet játszik a gomba fejlődésében; a mennyiben fris, üde talajon sokkal inkább szaporodik, terjed, mint száraz és meleg talajon, a mi egyébként szinte magától értetődik, mert már ahhoz is kell nedvesség, hogy a spórák a fészekből kiszabadulhassanak. Az állabok közül a 40—100 év közt levők legtöbbit szenvednek; továbbá sűrűn záródott állabok többet szenvednek, mint a ritkábbak. Főkép sokat szenvednek a tiszta lúcz fenyő állabok. (Közli: Molnár Gyula.)

A világ legrégibb növénygyűjteménye. A kairói egyiptomi muzeumban egy szárított növényekből álló gyűjteményt láthatni, mely a maga nemében egyetlen az egész föld kerekiségén, a mennyiben e gyűjtemény egy részét oly növények alkotják, melyeket Krisztus születése előtti 3000 esztendővel készített, régi egyiptomi sirokból

nyertek. E növények az évezredekén át megtartották, csodálatos módon, színeiket; felfedezésükkor e növényeket langyos vízzel üdítették fel és a mai követelményeknek megfelelő módon helyezték el a muzeumba. Kétségtelen, hogy ama régi időben is szerették az emberek a virágokat és halottjaikat levelekkel és virágokkal díszítették fel, melyeket az idő most csodálatosan megőrzött az utókornak. E növények közül felismerhetni a kék és fehér lotus virágot, a piros gránátvirágot, keleti mályvarózsákat, chrysanthemum coronatumot, carthamus tinctorumot és még sok mást.

(Garden and Forest után: *Molnár Gyula.*)

Halálozások. Laurencz János, m. kir. főerdész (Besztercebányán), továbbá Székely Győző, uradalmi főerdész (Kálmaházán), az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagjai, meghaltak. Béke poraikra!

Egyesületi hirdetések.

Az „**Erdészeti Zsebnaptár**“ új évfolyama (1894. évi XIII. évfolyam) még kapható. Megrendelhető az országos erdészeti egyesület titkári hivatalánál és legcélszerűbben postautalvánnyal. Ára bérmentetlenül elküldve az egyesület tagjai részére 1 frt, nem tagok részére 1 frt 50 kr. Ha egy vagy két példány megrendelése esetében az előbbi áron felül példányonként 15 krral több küldetik be, az elküldés bérmentve (keresztkötés alatt, ajánlva) eszközöltetik. Kettőnél több példány megrendelése esetében az elküldés zárt csomagokban történik s a szállítási díjat az átvétel alkalmával a megrendelő fizetheti ki.

Felhívás az Erdészeti Rendeleték Tára 1880—84. évi IV—I. évfolyamának harmadik kiadása ügyében. Az Erdészeti Rendeleték Táranak 1880—1884. évi I—IV. évfolyamából az egyesület egy újabb harmadik kiadást készített, mely február hóban kerül ki a sajtó alól. Ennél fogva felkérjük mindazokat, a kik a kérdéses művet megszerezni óhajtják, sziveskedjenek ebbeli óhajukat a titkári hivattal mielőbb közölni.

Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a négy évfolyamot épp úgy,

mint a második kiadásnál történt, egy kötetben fogjuk kinyomatni. A mű ára tagok részére 2 frt, nem tagok részére 3 frt lesz.

„**Erdészeti Rendeleték Tára**“ 1892. évi vagyis XII. évfolyama megjelent. Ezen évfolyam ára azok részére, kik az „Orsz. Erd. Egyesületnek“ nem tagjai, példányonként 40 krajczár, az egyesületi tagoknak ellenben 20 krajczár. Megrendelhető az egyesület titkári hivatalánál. (Budapest, V., Alkotmány-utca 10. sz.)

„**Erdészeti növénytan**“ czimű, 200 arannyal jutalmazott pályamunka ára az egyesület tagjai részére 2 frt 80 kr.; nem tagok részére pedig 4 frt. Legszívesebben postautalvánnyal rendelhető meg az országos erdészeti egyesület titkári hivatalánál, mely a művet abban az esetben, ha a fentebbi összegben felül még 25 kr. beküldetik (keresztkötés alatt, ajánlva), bérmentve küldi meg.

Az „**Erdő-Ör**“ vagy „**Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben**“ czimű munka hatodik kiadása még kapható. Felkértek tehát azon erdőhivatalok, erdőgondnokságok és szaktársak, kik az erdészeti műszaki segédszolgálatra készülő egyének részére ezen könyvet megszerezni kívánják, hogy annak postautánvétel útján leendő megküldése iránt az „Erdészeti Lapok“ kiadóhivatalát értesíteni sziveskedjenek. Ára példányonként 3 frt.

Az „**Erdészeti Rendeleték Tára**“ 1885., vagyis V.; 1886. vagyis VI.; 1888. évi, vagyis VIII., 1889. évi vagyis IX., az 1890. évi, vagyis X., az 1891. évi, vagyis XI. és végül az 1892. évi, vagyis XII. évfolyama az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utca 10. sz.) megrendelhető. Ára az egyesület tagjai részére, az 1886., 1888., 1891. évfolyamnak 30 kr., az 1885. évfolyamnak 40 kr., az 1889. és 1892. évfolyamnak 20 kr. és az 1890. évfolyamnak 70 kr.; nem tagok részére pedig 60 kr., 80 kr., 40 kr., illetőleg 1 frt 40 kr. Az 1887. évi VII. évfolyam teljesen elfogyott.

Az „**Erdei facsemeték nevelése**“ czimű munka megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utca 10. sz.). Ára az egyesület tagjai részére 1 frt 50 kr., nem tagok részére 2 frt.

„**A tölgy és tenyésztése**“ czimű pályanyertes munkának eddig még el nem kelt példányai a szerzőnek, Fekete Lajos akadémiai tanárnak adattak át. Megrendelések egyszerű levelezőlapon, vagy

postautalványon közvetlenül Selmeczre a szerzőhöz intézendők. Ára az egyesület tagjai részére 2 frt, nem tagok részére 3 frt.

Ő felsége nagy fénynyomatu arczképe, a mely az egyesület nagytermében levő eredeti olajfestmény után készült, megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utca 10.). Ára az egyesület tagjai részére csomagolással és postaköltséggel együtt 3 frt 50, nem tagok részére 4 frt.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések.

(Az 1893. évi december hóban.)

A rövidítések magyarázata:

ak. = alapítványi kamat; att. = alapítványi tőke törlesztés; kpa. = készpénz alapítvány; Wka. = Wagner Károly alapítvány; Tla. = grf. Tisza Lajos alapítvány; Baa. = Bedő Albert alapítvány; Asa. = Magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítvány; td. = tagsági díj; hd. = hirdetési díj; ld. = lapdíj; pk. = postaköltség; Ert. = Erdészeti Rendeleték Tára; áb. = átfutó bevétel; rb. = rendkívüli bevétel; EL. = Erdészeti Lapok egyes füzetei; Npt. = Erdészeti Zsebnaptár; nvt I. = Erdészeti Növénytán I. rész; nvt II. = Erdészeti Növénytan II. rész; ÓFa. = Ó Felsége fénynyomatu arcképe; Ecs. = Erdei facsemeték nevelése; Fcst. = Fekete Lajos. Főbb fanemek csemetéinek termesztése; Eht. = Erdőhasználatlan; ik. = takarékpénztári időközi kamatok; Ék. = Értékpapírok kamatai.

	Befizetések	frt		Befizetéssk	frt
Alsó-Fehérvármegye pénztára			Boeska Antal Npt.		1.15
hd.		10.15	Borszéki Soma att. 10.—, ak.		
Asbóth Mihály Npt.		1.15	1.—		11.—
Aschner István td. 8.—, pk.			Bucsányi József td.		8.—
0.31		8.31	Barlay Sándor és Soltész Nándor Npt.		2.—
Állampénztár a görgényi erdő- őri szakiskola részére nvt.			Balás Árpád td.		8.—
4.06, Ert. 4.80, Ecs. 2.—		10.86	Béky Albert Npt.		1.15
Ágh Gyula ak.		8.—	Besztercebányai igazgatóság Npt.		1.15
Abeles Ignác Npt.		4.50	Beznicza József Npt.		1.56
Amon Ede td.		8.—	Berendi Béla Npt.		1.15
H. Anderko Ábel td. 8.— Npt.			Brezovszky József Npt.		1.15
2.30		10.30	Özv. Csaszkkóczy Mihályné att.		10.—
H. Anderko Ábel Npt. pótlás		0.26	Cserny Győző Npt.		1.—
Akna-szlatinai főbányahivatal			Cservenák János td. 4.—, pk.		
ld.		4.—	0.16		4.16
Államvasutak igazgatósága ld.		8.—	Craus Géza Npt. pótlás		0.50
Bábolnai ménesbirtok igazgató- sága ld.		8.—	Chramosta Sándor td.		8.—
Barger Guido Npt.		1.05	Csákvári uradalmi pénztár (gf. Eszterházy Miklós Mór ré- szére) td.		8.—
Bérczi Béla td.		3.—	Donáth Károly Npt.		1.15
Bérczi Béla td.		5.—	Néhai Doroszlai Adolf helyett Doroszlai Gábor ak.		5.—
Brebenár József td.		3.—	Drewitzky Nándor Npt.		1.56
Blum és társa hd. Npt.-ban 20.— hird. melléklet 15.—, Npt. 1.50		36.50	Drach Adolf		1.60
Barvics Károly td. 8.—, rk. 0.14		8.14	Dávid János Npt.		4.—
Báttlyel Mihály td.		4.—	Detrik János ld. 4.—, pk. 0.15		4.15
Biloveszky József ak.		8.—	Dercsi Gábor Npt.		1.15
Budapest fő- és székváros ak.		16.—	Dezső Zsigmond Npt.		21.50
Bodnár Rikárd Npt.		2.65	Eisler Henrik hd.		2.56
Brekner József Npt.		2.80	Elek István td.		2.—
Bárdos József Npt.		1.15	Erdődi György ak.		16.—
Balogh József td. 4.—, pk. 0.15		4.15	Ercsenyi Béla és társai Npt.		3.—
Berkes Ágost Npt.		1.50			
Batthyány-Strattmann hg. fel- üvelősége Npt.		1.15			

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Grf Erdődi Ferencz jánosházi erdőhivatala hd.	5.75	lliésiu Jakab özvegye att.	22.—
Erdődy György Npt	1.06	Izapi Gyula Npt.	1.15
Egri főkapitan urad. mérnöki hivatala ld.	3.—	Javorszky Albert att	18.—
Ferge Zsigmond Npt.	1.56	Jókai Géza Npt.	1.15
Fehértemplomi erdőgondnokság Npt. 3.— Ert 0.20 E. L. 2.46	5.66	Özv. Klein Ödönné att.	10.—
Fekete Lajos és Vadas Jenő Npt.	2.30	Királyhalmi erdőőri szakiskola Npt.	10.56
Fogaras vármegeye pénztára	7.75	Kabina János att. 30.—, ak. 15.—	45.—
Fischle Frigyes td.	8.—	Kostenszky Pál td.	4.—
Fogassy Gyula Ert.	2.46	Kupás Dániel Npt.	1.60
Özv. Guha Károlyné att.	10.—	Kilián Frigyes Npt.	1.50
Grill Károly Npt.	1.50	Klein Náthán ak. 8.—, pk. 0.21	8.21
Garcsár János td.	8.—	Kellner György Npt.	1.—
Gaspero Henrik td. 8.—, pk. 0.15	8.15	Kovács Aladár Npt.	1.15
Gasser Lipót hd.	3.15	Kolozsvári erdőigazgatóság Npt.	1.65
G.-szent-imrei erdőőri szakiskola Npt.	16.06	Kolozsvári erdőigazgatóság Npt.	46.50
Gyárfás Benedek hd.	16.15	Kricsfalussy Vilmos td. 8.—, pk. 0.09	8.09
Gödöllői m. k. erdőhivatal Npt.	10.56	Kutrovich István ak.	8.—
Gödöllői m. k. erdőhivatal Npt.	1.56	Kronberger Mór és fia td.	8.—
Grill Károly Fesn.	1.—	Kachelmann Walther Npt.	2.20
Gruber Károly Npt. 1.—, nvt. 2.80 td. 7.70	11.50	Kodolányi Gyula td. 8.—, Npt. 3.50	11.50
Dr. Günther Antal td.	8.—	Koller János att.	14.—
Grill Károly Npt.	4.50	Kostenszky Béla td.	4.—
Günther Károly td.	8.—	Kókay Lajos Npt.	1.50
Giller János és társa Npt.	2.—	Karczag Béla td.	8.—
Gyöngyös város hd.	6.95	Kassa város hd.	17.05
Hollós Ferencz Ert.	2.76	Keszthelyi gazd. tanintézet ld.	8.—
Hudák Lajos att.	3.—	Kisjenői főhercegi uradalom ld.	8.—
Hayden Antal Npt.	13.06	Nagyszerekesi Kiss Ernő td.	8.—
Hamernyik Béla td.	4.—	Koller János att.	8.75
Huszár Pál td.	4.—	Kecskemét város ld.	1.50
Heinrich Viktor Npt.	1.56	Léber Antal Ert. 2.—, Npt. 1.15	3.15
Hell János td. 8.—, pk. 0.15	8.15	Ludmann Miksa Npt.	1.15
Hallbauer István ak.	5.—	Liptóújvári erdőőri szakiskola Npt.	24.—
Havas Ágoston Npt. 2.50, Ert. 0.20, pk. 0.32	3.02	Lakompaki erdőhivatal Npt.	1.56
„Hazánk“ részv.-társaság hird.-melléklet	10.08	Lászlóffy Gábor Ecs.	2.50
Havas János td. 8.—, Npt. 1.—	9.—	Liptóújvári erdőőri szakiskola Npt.	3.06
Haberfelner Béla Npt.	1.06	Lányi Ernő td.	5.—
Hacher Gyula Npt.	1.15	Liptóújvári m. k. főerdőhivatal Npt.	1.65
Husek Ferencz td.	3.—	Lugosi m. k. erdőigazgatóság Npt.	3.56
Ittu Mihály és társai Npt.	7.—	Lehmann János Npt.	1.15
Incze Manó Npt.	1.20	Lampel Róbert Npt.	1.50
		Lugosi m. k. erdőigazgatóság Npt.	12.—
		Lippai m. k. főerdőhivatal Npt.	53.50

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Lippai m. k. főerdőhivatal hd.	3.75	Petzrik Antal Npt.	1.15
Lollok József Npt.	1.15	Párnay Dezső Npt.	1.50
Lipka Árpád td.	20.—	Pintér Mihály Npt.	1.15
Merényi Gyula Npt.	1.15	Révai Leó Npt.	1.50
Mozolovszky Adolf td.	10.—	Özv. Révy Józsefné att. 16.—,	
Özv. Marczelly Gusztávné att.		ak. 6.—	22.—
20.—, ak. 5.—	25.—	Révai Leó Npt.	1.50
Matzon Ede td.	4.—	Révai Leó Npt.	1.50
Mik Mátyás td.	4.—	Razgha Dezső td.	8.—
Mirtse János Npt. 1.—, Ert.		Riethmüller Ármin Npt.	1.15
—,40, td. 2.20	3.60	Rozsnyai János ak. 8.—, Npt.	
Mihálik Dezső ak. 8.—, pk. —,16	8.16	1.—	9.—
Mayer Gyula Npt.	2.80	Révai testvérek Npt.	1.50
Márton Sándor Npt.	2.30	Ratkovszky Károly att.	10.—
Mahović Ferencz Npt.	1.—	Rossipál Ede td.	8.—
M.-szigeti erdőigazgatóság ld.	80.—	Rakusán Károly td.	8.—
Matovszky Árpád Npt.	1.15	Rónai Antal td. 0.50, Npt. 1.80	2.30
Magyar földhitelintézet érték-		Szabó József Npt.	1.50
papírok kamataiból	780.—	Singer Fülöp Npt.	1.56
Mattanovich Károly Npt.	2.30	Özv. Szántó Istvánné att. 20.—,	
Melczér Aurél id. 8.—, pk. 0.15	8.15	ak. 10.—	30.—
Misley Béla Ert.	2.46	Özv. Szontágh Gusztávné att.	
Mihalik Dezső ak.	8.—	10.—, ak. 4.—	14.—
Miklós Lajos ak. 8.—, pk. 0.30,		Szepesházy János td.	6.—
kd. 3.35	11.65	Szeniczky Gyula	4.—
Németh Pál Npt.	1.15	Sopron város ld.	3.—
Nagybocskói fizető számvivő		Stodolnik Károly ld.	4.—
Npt.	1.55	Szelistyei főszolgabírótság hd.	7.75
Nadhera Ferencz td. 8.—, Npt.		Szabó János Npt.	1.56
1.15	9.15	Szivos István Npt.	1.65
Németh Sámuel	1.56	Schwarz Behrle és társa td.	
Omischl Mihály Npt.	2.30	8.—, pk. 0.16	8.16
Orsovai erdőhivatal Npt.	50.06	Szék város hd.	5.47
Orsovai erdőhivatal Ert.	1.46	Szantó Mihály td.	4.—
Omischl Mihály Npt. pótlás	0.26	Schlesinger Alajos Npt.	1.15
Orsovai erdőhivatal Npt. pótlás	—,50	Siff Agoston Npt.	1.15
Pilcz Otto Npt.	8.56	Szepesházy Kálmán Npt.	1.15
Özv. Plech Józsefné att. 20.—,		Schmotzer János td. 10.—,	
ak. 3.—	23.—	Npt. 1.15	11.15
Plecheisz József td.	8.—	Szászsebesi erdőhivatal Npt.	1.56
Pesnet Ferencz td. 8.—, pk. 0.26	8.26	Szóllósy Lajos hd.	10.15
Papp Ferencz td. 8.—, pk. 0.16	8.16	Szvaty Béla Npt.	1.15
Pauks László Npt.	14.—	Schmidt Ferencz Npt.	4.06
Piatek János Fest. 1.—, nvtl.		Selmeczbányai Casino ld.	4.—
2.86, Ecs. 1.50	5.36	Stolez József Npt.	2.30
Papp Ferencz Npt.	1.—	Szimon Béla Npt.	1.15
Papp János Npt.	1.56	Dr. Schuster Constantin td.	8.—
Pestmegye főpénztára hd.	6.55	Seifert Lajos Npt.	1.50
Bárá Podmaniczky Géza Npt.	1.06	Somogyi Lajos td. 8.—, Npt.	
Pankovics Béla Npt.	1.15	1.15	9.15
		Suha Rezső td. 8.—, Np. 2.30	10.30
		Szombathelyi székeskáptalan ld.	9.—

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Tordony Emil td.	8.—	Vukovics Péter Ert.	2.—
Török Ödön ld. 2.—, pk. 0.26	2.26	Vadászerdei erdőőri szakiskola	
Tóth Pál td.	8.—	Npt. 20.56, Ecs. 10.—	30.56
Tiller Mór és társa hd.	8.—	Volf Rezső Npt.	1.65
Török László Npt.	2.30		
Tibold Ferencz td. 5.—, pk. 0.15	5.15	Weismayer Oszkár ld. 2.—,	
Tobiás Miklós Npt.	14.50	td. 6.—	8.—
		Wanyek Arnold Npt.	1.15
Ujfalussy Mihály td. 8.—, pk.		Warinszky József Npt.	1.06
0.26, Npt. 1.20	9.46	Weismayer Oszkár td.	2.—
Ungvári m. k. főerdőhivatal hd.	12.05	Woche Jenő Npt.	1.—
Ursprunger Imre td. 8.—, pk. 0.16	8.16	Wagner Gyula Npt. 1.—, nvt.	
Ujbánya város kpa.	100.—	3.05	4.05
Uj-antalyölgyi gyárvezetőség hd.	6.55		
Urban Rezső Npt.	1.06	Zachar József td.	8.—
Urszinyi György att. 30.—,		Zsarnóczai erdőhivatal hd.	3.35
Npt. 3.—	33.—	Zachár Jakab td.	8.—
		gf. Zedtwitz Curt számtartói hi-	
Veláncsics István td.	8.—	vatala hd.	3.35
Veszprémi főszolgabíró hd.	10.15		
Végh Gyula hd.	4.80	December hóban 2.656.61	
Veress László Npt.	1.15	Január-november havi bevétel 29.054.64	
Vallás- és közoktatásügyi m. k.		Összesen ... 31.711.25	
ministerium ak.	10.—		

Hirdető-melléklet az „Erdészeti Lapok“ 1894. évi I. füzetéhez.

Az „Erdészeti Lapok mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díjszabályzat. Az első negyven (40) sorért soronként negyven (40) krajczár, az erre következő husz (20) sorért, illetőleg a 41 egész 60-ik sorig, soronként harmincz (30) krajczár, míg a 60-ik soron felül következő minden sorért egyenként husz (20) krajczár számíttatik.

Táblázatok nyomdai szabály szerint kétszeres árral számíttatnak.



Kincstári és uradalmi

erdőtisztek és erdőőrök

részére akár



TELJES EGYENRUHÁKAT

akár pedig

egyes darabokat

valamint az

EGYENRUHÁZATHOZ TARTOZÓ EGYES RÉSZEKET

csakis valódi tartós minőségben szállít jótállás mellett

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

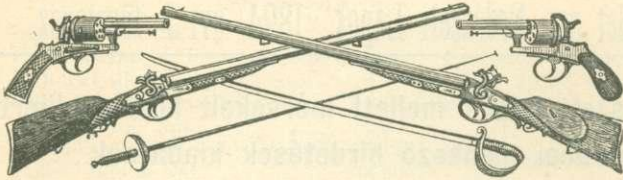
*osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállítók,
valamint perzsa császári és szerb
királyi udvari szállítók*

Budapesten, Károly-laktanya.



Kimerítő árjegyzéket kívánatra küldünk.





Fontos utazók-
nak, vadászok-
nak, tiszteknek
és másoknak.

Revolverek,
fegyverek

VADÁSZATI ESZKÖZÖK, KÜLÖNFÉLE EGYENRUHÁK

valamint a fegyverszakba vágó mindennemű cikkek

BÉCS, Ottakring
Festgasse II/13.

GASSER LIPÓT

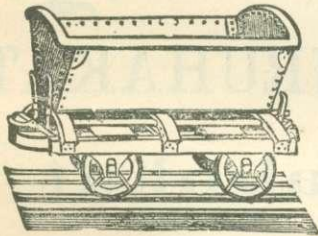
Raktár BÉCS,
I., Kohlmarkt 9.

cs. és kir. udvari és hadsereg-fegyver-gyáros

fegyvergyára által, jótállás mellett legjobb minőségben és legolcsóbb áron szállítanak.

Illustrált árjegyzékek bérmentve és ingyen küldetnek.

SZÁLLITHATÓ VASUTAK



mezei, erdei, ipari és építkezési célokra

„DANUBIUS“

magyar hajó- és gépgyár részvénytársaság.

Képviselője SZIRMAI J. gépészmérnök

(Budapest, Zrínyi-utca 4.)

Egész berendezések bérbeadása. Részletes költségvetések díjtalanul készíttetnek.

Hársfa kerestetik deszka- vagy rönköben

Szives ajánlatok **FREYER és FROST** cégnek

(Alsó-Hraboniczán, u. p. Bereg-Szt.-Miklós) küldendők.

(1)

Árverési hirdetemény.

Brassó vármegye Volkány községben 570 drb tölgy-törzsfaladandó lévén, a Volkány község irodájában tartandó írásbeli árverezés 1894. évi február 20. napján délelőtti 10 órára tüzetik ki. — Az eladandó fa becsértéke 4366 frt 90 kr. o. é, melynek 10⁰/₀-ja, azaz 436 frt 69 kr. bánatpénz minden ajánlati levélnek melléklendő. — Az árverési és szerződési feltételek a község irodájában betekintheők.

Volkány, 1894. január 20-án.

(2)

A községi előljáráóság.

Árverési hirdetemény.

A körmöczbányai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó és Turócz megyében Alsó-Turcsék község határában, a vasuti állomástól 3—4 Klm. távolságban fekvő Turzsteig nevű erdőhely A. üzemosztály I. vágássorozat 4. tag, 32. osztag, 23.6 kat. hold vágás területén, tövön az erdőn kijelölt s az alább részletezett épületi és tűzifa f. évi február hó 26-án, délelőtt 10 órakor a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal irodájában árverés útján el fog adatni és pedig:

a)	490 m ³ lucz- és jegenyé-épületfa	28 cm. középátmérőig	à 2 frt 50 kr.	1225 frt — kr.
b)	3459 „ „ „ „ „ „	28 „ „	felül „ 4 „ —	13836 „ — „
c)	22 „ juhar-, szil- és köris-szerszámfa	„ „ „	2 „ 90 „	63 „ 80 „
d)	581 „ fenyőhasáb- és dorongfa	„ „ „	„ — 36 „	209 „ 16 „
e)	580 „ „ feküfa	„ „ „	„ — 22 „	127 „ 60 „
f)	832 „ kemény hasáb- és dorongfa	„ „ „	„ — 48 „	399 „ 36 „
g)	831 „ „ feküfa	„ „ „	„ — 30 „	249 „ 30 „
			Összesen	16110 frt 22 kr.

A versenyzők kötelesek, az árverés megkezdése előtt a kiáltási árnak 10⁰/₀-kát, azaz 1612 frtot, bánatpénz gyaránt az árverező bizottság kezébe letenni. Szabályszerűen szerkesztett és 50 kros bélyeggel és bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

Az árverési és szerződési feltételék az alulirt erdőhivatalnál bármikor megtekintheők.

Zsarnóczán, 1894. január 20-án.

(3)

M. kir. erdőhivatal.

Pályázat kezelő erdészi állásra.

A csetneki közbirtosság által egy kezelő erdészi állomásra pályázat nyittatik.

Ezen állomás 800 forint készpénz és 24 méter a házhoz szállított tűzifa-illetmény javadalmazásával van öszszekötve.

Pályázók felhivatnak, hogy folyamodványukat az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. szakaszában megszabott minősítés igazolására szolgáló bizonyítvánnyal folyó év márczius hó 30. napjáig alólirott-nál nyujtsák be.

Csetneken, 1894. év január hó 24.

(4)

Kiriny Aurél,
igazgató.

Egy nagyobb uradalom, mely tűzifát termel a hozzá tartozó nagy ipartelep céljaira, szakképzett erdészt keres, ki az erd. törvények alapján üzemterv elkészítésében is jártassággal bír és emelett az állandó termelési üzemet vezeti. — Fizetési igények és bizonyítvány-másolatokkal ajánlatok intézendők e lapok kiadóhivatalához V. U. jegy alatt.

(5)

Faeladás.

Az ohabai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó Riu-sest nevű 2165.1 kat. hold kiterjedésű erdőrészen található s 12 éven át kihasználható, mintegy 200.000 m³ luczfenyő haszonfa m³-ként 1 (egy) forint 20 kr. kikiáltási ár és 4000 (négyezer) forintnyi bánatpénz letétele mellett kellőleg felszerelt írásbeli zárt ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverés útján 1894. évi február hó 22-én d. e. 10 órakor az alólirott erdőhivatalnál fog eladatni, a hol az árverési, illetve szerződési feltételek bármikor megtekinthetők. — Utóajánlatok el nem fogadhatnak.

Orsován, 1894. január hó 24-én.

(6)

M. kir. erdőhivatal.

Faeladási hirdetmény

Az ogradinai m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt álló erdőkben előhasználatképen hozzávetőleg 5318 m³ tölgy-, 600 m³

hárshaszon- és 3896 ürm³ tölgy-tüzifa, nemkülönben a berzászkai m. kir. erdőgondnokság területében mintegy 5478 m³ tölgy-, 881 m³ hárs-, 120 m³ köris-haszonfa és 2289 ürm³ tölgy-tüzifa, összesen 10.796 m³ tölgy-, 1481 m³ hárs-, 120 m³ körishaszon- és 6185 ürm³ tölgy-tüzifa tövön a jelenleg érvényben levő ár-szabályban megállapított tőárak mint kikiáltási árak és 5045 frtnyi bánatpénz letétele mellett kellőleg felszerelt írásbeli zárt ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverés útján az 1894. évi február hó 26-án d. e. 10 órakor az alólirott m. kir. erdőhivatalnál fog eladatni, a hol az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők.

Utőajánlatok el nem fogadtatnak.

Orsován, 1894. évi január hó 24-én.

(7)

M. kir. erdőhivatal.

Pályázat erdőlegényi állomásra.

40. sz. 1894. A csákovai kir. közalapítványi erdőgondnoksághoz tartozó, Temes vármegyében fekvő ligeti erdőbirtokon egy első osztályu erdőlegényi állomásra évi 200 frt bér, évi 10 ürköbméter első osztályu kemény dorongfa illetőség és természetbeni kis lakással pályázat nyittatik.

Kellékek:

Magyar honpolgárság, feddhetetlen magaviselet, az erdőtörvényben az erdőőri állomásokra előirt minősítés vagy valamely erdőőri szakiskolának teljes és jó bevégezése, megfelelő életkor és hibátlan erős testalkat mellett nem hiányzó jó látó, jól beszélő és jól halló képesség, a magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes birása, nem különben a román nyelvnek ismerete. A közzétett feltételeket beigazoló, illetékes okmányokkal ellátott és sajátkezüleg irt kérvények a folyó 1894. évi márczius hó 5-ig az alólirott erdőgondnoksághoz nyujtandók be, mert az állomás az 1894. évi április hó 1-én elfogalandó.

Csákován (Temes vármegye). 1894. évi január hó 20,án.

(8)

M. kir. közalapítv. erdőgondnokság.

Árverési hirdetmény.

2. sz. erd. 1894. Abauj-Torna vármegyebeli Göncz nagyközség tulajdonát képező „Őshegy“ nevű 190.10 kat. holdat tevő és cserzésre alkalmas tölgyfaállomány felsőbb engedély folytán 1894. év február hó 15-ik napjának délelőtti 10 órakor Göncz nagyközség-házánál nyilvános árverés útján 6064 frt 20 kr. kikiáltási ár mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. A kikiáltási ár 10⁰/_o-tőlija az árverést megelőzőleg bánatpénz gyanánt lesz lefizetendő.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árverési feltételek Göncz nagyközség jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Abauj-Szántó, 1894. év január hó 18-án.

(9)

Puky,
főszolgabíró.

Pályázat erdési állásra.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak erdőbirtokain egy erdési állás van betöltendő. Az illető ajánlatok bizonyítványokkal felszerelve, az ajánkozási feltételek részletes kitüntetése mellett legkésőbb 1894. év február hó 25-éig az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságánál Aradon nyújtandók fel.

A szakképzettség, fiatal életkor, a magyar, német és lehetőleg a román nyelv tudása szükséges.

(10)

Pályázat erdőgyakornoki állásra.

149. sz. 1894. Alólírott m. kir. erdőhivatal kerületében egy I-ső osztályú és egy II-od osztályú m. kir. erdőgyakornoki állomásra az állományszerű segélydíjjal pályázat nyittatik.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1883. évi I-ső törvényczikk 12. §-a által követelt szakképzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók pedig ezenkívül erős és ép testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és halló-képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelv-

nek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1894. évi február hó 20-ig az alólirt erdőhivatalnál nyujtsák be.

Orsován, 1894. évi január hó 12-én.

(11)

M. kir. erdőhivatal.

Árverési hirdetmény.

5638. sz. 1893. A bocskói m. kir. erdőgondnokság kiskonkai erdőségében és pedig F. üzemosztály 1., 2. és 3. osztagából egyszerre kihasználandó és a terep viszonyok tekintetbe vételével a következő három vágásra csoportosított 107.5 kat. holdon előforduló fa, ugymint:

Az I., mintegy 40.5 kat. holdnyi területen levő mintegy 2452 darab tölgytörzs, mintegy 3157 m³ haszon, 852 m³ hasábos tüzi, 431 m³ dorong és galyfa tartalommal, továbbá mintegy 288 drb. I. és 200 drb. II. oszt. tölgyfarud és végtére mintegy 1121 darab bükkötörzs mintegy 269 m³ hasábos tüzi-, 179 m³ dorong- és galyfa-tartalommal 21.312 frt kikiáltási ár mellett.

A II., mintegy 31.75 kat. holdnyi vágás területen lévő, mintegy 2213 darab tölgyfatörzs mintegy 2363 m³ haszon-, 590 m³ hasábos tüzi-, 354 m³ dorong- és galyfa tartalommal, továbbá mintegy 111 darab I. oszt. és 65 darab II. osztályu tölgyfarud, valamint mintegy 1810 drb. bükkfatörzs, mintegy 543 m³ hasábos tüzi- és 333 m³ dorong- és galyfa-tartalommal, 16.045 frt kikiáltási ár mellett és végtére:

A III., mintegy 35.25 kat. holdnyi vágás területen levő, mintegy 2044 darab tölgytörzs, mintegy 2606 m³ haszon-, 732 m³ hasábos tüzi-, 348 m³ dorong- és galyfa tartalommal, továbbá mintegy 348 darab I. és 127 darab II. oszt. tölgyfarud s végtére mintegy 1761 darab bükkfatörzs, mintegy 493 m³ hasábos tüzi-, 306 m³ dorong- és galyfa-tartalommal, 17.720 forint, vagyis mind a három vágásterületen 55.077 forint kikiáltási ár mellett folyó évi február hó 22-én III-dik nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján tövön az erdőben, vagy egyes vágásonkint, vagy egészben értékesítés alá fog kerülni, miről érdekeltek azon felhívással értesíttetnek, hogy az árverési feltételek értelmében szabályszerűen

VIII

kiállított ajánlataikat a megajánlott vételár 10⁰/_o-jának megfelelő bánatpénzzel ellátva, a mondott napon délelőtt 11 óráig alulírott erdőigazgatóság főnökéhez vagy helyetteséhez benyújthatják, hol egyuttal az árverési feltételek is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Máramaros-Szigeten, 1894. január 13.

(12)

M. kir. erdőigazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik)

Pályázat erdőöri és erdőlegényi állásokra.

254. sz. Ezen főerdőhivatal kerületében két III-ad osztályu erdőöri állomásra 250 frt évi bérrel, előléptetés esetén két IV-ed osztályu erdőöri, egy esetleg két I-ső osztályu, illetve II. és III. osztályu erdőlegényi állomásra 200 frt, 180 frt és 150 frt évi bérrel és a szabályszerű mellékletményekkel pályázat nyittatik.

Az erdőöri állomásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ban felsorolt kellékeket, azonfelül valamennyi az államerészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és halló-képességüket kincstári erdőészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségük-ről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felsorolt és sajátkezüleg irt kérvényeiket folyó évi márczius hó 10-ig az alólirt főerdőhivatalhoz nyujtsák be.

Lippán, 1894. január 14.

(13)

M. kir. főerdőhivatal.

Eladó erdei facsemeték.

Bazin sz. kir. város csemetekertjeiből f. év tavaszán eladásra kerül:

1. 100.000 drb egy éves válogatott erőteljes kocsántalan (Q. sessilif.) tölgycsemete, ezre --- --- --- --- --- 3 frt — kr.
2. 10.000 drb ugyanolyan kocsános (Q. ped.) tölgy-csemete, ezre --- --- --- --- --- 3 „ 50 „

3.	10.000 drb	3 éves iskolázott	Abies excelsa,	ezre	3	„	—	„
4.	10.000	„ 4	„	„	3	„	50	„
5.	2.000	„ 2	„	Larix europea	2	„	50	„
6.	50.000	„ 1	„	— Abies prectinata	1	„	20	„
7.	200 kgr.	czirázásra előkészített	Fraxinus excel-					
	sior-mag	kgr.-ja	-----	-----	-----	-----	-----	20 „

A tölgy- és iskolázott fenyőcsemeték csomagolás- és vasuti állomásra szállítással ezrenként 40 krral magasabban számíttatnak.

(14/I)

Bázin város erdőhivatala.

Pályázat erdőőri állomásra.

1150. sz. 1894. — Kecskemét th. város törvényhatósága területén lemondás folytán üresedésbe jött puszta-monostori erdőőri állás betöltése czéljából ezennel pályázat nyitattik.

Ezen erdőőri állás javadalmazása a következő: 200 frt (előléptetés esetén 250 frt) évi fizetés, természetben való lakás, szabad tüzelő, 3 hold szántóföld használata, 2 ló, 2 tehén és 6 drb sertés fűbérmentes tartása a városi közlegelőn.

Annak megemlítésével téhát, hogy a szóban levő állásra csupán szakvizsgázott egyének pályázhatnak, felhivatnak pályázni kívánók, miszerint az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában megkivánt szakképzettségüket, ezen kívül jó és erős testalkatukat, jó látó-, beszélő- és halló-képességüket orvosi bizonyítvánnyal, továbbá életkorukat s a hivatalos magyar nyelnek szóban és írásban tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi márczius hó 1-ső napjáig e város polgármesterénél nyújtásák be.

Megjegyeztetik végül, hogy a kinevezett erdőőr tartozik állását f. évi május hó 1-ső napján elfoglalni.

Kelt Kecskeméten, 1894. évi január hó 25-én tartott tanácsülésből.

(15)

Fekete István,
h. polgármester.

Domján István,
jegyző.

Csemete-eladás.

Alólírottnál eladók a következő, jól iskolázott fanembeli csemeték:

2 éves tölgyfa	} ezere 2.50 frtért.
2 éves szilfa	
2 éves fekete fenyő	} ezere 2.30 frtért.
1 éves akác	

Szakály-Högyész vasutállomásra szállítva. Csomagolási díj önköltségen számíttatik; tíz ezeret meghaladó rendelvényeknél csomagolási költség nem számíttatik.

Hönig Mór L.,

(16)

Pa.-Tornádon, u. p. Tolna-Tamási.

Pályázat erdőöri állomásokra.

40. sz. 1894. — A borsod-apátfalvi uradalom erdőhivatalánál két erdőöri állás megüresedvén, azok betöltésére pályázat hirdettetik. Ezen állások évi javadalma: 120 frt készpénz, 4 hectoliter buza, 16 hectoliter rozs, 6 hectoliter árpa, 10 ürméter hasáb, 16 ürméter dorongfa, 1 hold földilletmény, szabad lakás és a megállapított lőberek.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint erdőöri vizsgájukat, valamint eddigi szolgálatukat igazoló okmányokat f. évi márczius 15-ig alólírotthoz nyujtsák be.

Borsod-Apátfalva, 1894. február hó 3.

(17)

Imecs Béla,
főerdész.

Árverési hirdetmény.

58. sz. 1894. — Alulírott hivatal írásbeli ajánlati tárgyalás útján áruba bocsátja a csornoholovai erdőgondnokság kerületében az 1894. évtől az 1896. év végéig terjedő 3 éven át az üzemterv szerint évente termelhető 8000—12.000 köbmétert tevő j e g e n y e f e n y ő rönkmennyiséget, egyuttal pedig bérbeadja az ennek feldolgozására szolgáló lyutai és csornoholovai egy-egy keretes vízi fűrészgépeket az ezekhez tartozó épületek és rakodókkal együtt.

